

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Λεκανών Απορροής Ποταμών
Υδατικού Διαμερίσματος
Κρήτης (EL13)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων

Γενική Διεύθυνση Υδάτων

ΕΡΓΟ: 2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ» ΥΠΟΕΡΓΑ 1-5. ΤΜΗΜΑ 4: “2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ”.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: ECOS Μελετητική Α.Ε., ENM Α.Ε., ΓΕΩΣΥΝΟΛΟ Ι.Κ.Ε., ENVIROPLAN Α.Ε, ΚΩΣΤΑΚΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ & ΛΙΖΑ ΜΠΕΝΣΑΣΣΩΝ

**2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (EL13)**

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης

Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης

Τελική Έκδοση

ΦΕΚ Έγκρισης 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (EL13): ΦΕΚ Α' 112 /23.07.2024

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΧΧΧΧΧ (ΕΛΧΧ)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Έκθεση Διαβούλευσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	Γενικά	1
1.2	Αντικείμενο Κειμένου Τεκμηρίωσης	1
1.3	Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη Δημόσια Διαβούλευση	1
2	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΤΟ ΥΔ ΕΛ13	4
2.1	Συμμετοχή στη διαδικασία Διαβούλευσης.....	4
2.2	Ιστορικό Διαβούλευσης.....	5
2.3	Ημερίδα Διαβούλευσης.....	6
2.3.1	Προσκλήσεις	6
2.3.2	Δομή ημερίδας.....	6
2.3.3	Συμμετέχοντες	7
2.3.4	Παρεμβάσεις.....	7
2.4	Ερωτηματολόγια Διαβούλευσης.....	9
2.4.1	Συμμετοχή.....	9
2.4.2	Απαντήσεις.....	10
2.5	Εισερχόμενο Υλικό Διαβούλευσης (Παρατηρήσεις, Προτάσεις, Σχόλια).....	30
2.5.1	Μέσω εγγράφων (e-mails)	30
2.5.2	Μέσω σχολίων στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης.....	31
2.6	Συναντήσεις Εργασίας.....	50
2.6.1	Στην Αθήνα.....	50
2.6.2	Διαδικτυακή συνάντηση	50
2.7	Διαβούλευση της ΣΜΠΕ	52
2.7.1	Γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ	52
2.7.2	Απαντήσεις.....	54
3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	100
3.1	Αξιολόγηση Απαντήσεων Ερωτηματολογίου Διαβούλευσης επί του Προσχεδίου 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ.....	100

3.2	Αξιολόγηση Εισερχομένου Υλικού Διαβούλευσης (Παρατηρήσεις, Προτάσεις, Σχόλια)	100
3.3	Αξιολόγηση Γνωμοδοτήσεων ΣΜΠΕ.....	101
4	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	102
4.1	Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση	102
4.2	Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση	102
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΑΡΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 28/11/2023Ι		
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2-1: Παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια της Ημερίδας 28/11/2023	7
Πίνακας 2-2: Κύρια σημεία Παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια της Ημερίδας 28/11/2023 – Διευκρινίσεις.....	1
Πίνακας 2-3: Παρεμβάσεις μέσω Ερωτηματολογίου	29
Πίνακας 2-4: Κύρια σημεία Παρεμβάσεων μέσω εγγράφων (e-mails).....	30
Πίνακας 2-5: Κατάλογος εγγράφων γνωμοδοτήσεων σχετικών με τη ΣΜΠΕ του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13).....	52

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Συνοτομογραφία	Ερμηνεία
ΑΕΠΟ	Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων
ΑΠΔ	Αποκεντρωμένη Διοίκηση
ΓΔΥ	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
ΓΕΩΤΕΕ	Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
ΓΟΕΒ	Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων
ΔΕΥΑ	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
ΔΕΥΑΧ	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χανίων
ΔΙΠΑ	Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
ΔΥ	Διεύθυνση Υδάτων
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων
ΕΔΠ	Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης
ΕΕΛ	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΚΠΑ	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΛΓΟ	Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών
ΕΜΕΚΑ	Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΥΣ	Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΙΓΜΕ	Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
ΙΤΥΣ	Ιδιαίτερος Τροποποιημένο Υδατικό Σύστημα
ΚΔΑΥ	Κέντρο Διαλογής και Ανάκτησης Υλικών
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΜΜΕ	Μέσο Μαζικής Ενημέρωσης
ΜΠΠ	Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών
ΜΦΙΚ	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
ΟΑΚ	Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης
ΟΠΕΚΕΠΕ	Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
ΟΠΥ	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕΠ	Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
ΠΕΣΔΑΚ	Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων Κρήτης
ΠεΣΠΚΑ	Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
ΠΠΧΣΑΑ	Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΣΑΕΚ	Σχέδιο Αντιμετώπισης Επικίνδυνων Καταστάσεων
ΣΔ	Σχέδιο Διαχείρισης
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
ΣΜΑ	Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Συνοτομογραφία	Ερμηνεία
ΤΟΕΒ	Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδατικό Σύστημα
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
ΥΝΑΝΠ	Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
ΥΝΜΤΕ	Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος
ΥΣ	Υδατικό/Υδατικά Σύστημα/Συστήματα
ΥΥΣ	Υπόγειο Υδατικό Σύστημα / Υπόγεια Υδατικά Συστήματα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΧΑΔΑ	Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων
ΧΥΤΑ	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Το παρόν αφορά στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης "Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης" και συντάσσεται στο πλαίσιο της «2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Κρήτης (ΕΛ13), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ» (Παραδοτέο 5.5).

1.2 Αντικείμενο Κειμένου Τεκμηρίωσης

Στα πλαίσια του παρόντος γίνεται η καταγραφή των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν και των σχολίων που έγιναν και απαντήθηκαν, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης επί του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), η οποία συνέβαλε στη συνδιαμόρφωση της τελικής έκδοσης του ΣΔΛΑΠ με τους εμπλεκόμενους φορείς και το κοινό.

Το πρωτογενές υλικό της διαβούλευσης περιλαμβάνει ιδίως τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ημερίδα, τα γραπτά σχόλια στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης όπως και αυτά που απεστάλησαν στην Υπηρεσία καθώς και τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

Με σκοπό τη βέλτιστη ομαδοποίηση της εισερχόμενης πληροφορίας, στο παρόν παραδοτέο, η όλη διαδικασία αναλύεται σε τέσσερα διακριτά μέρη:

- Παρουσίαση και αξιολόγηση αποτελεσμάτων των ημερίδων διαβούλευσης.
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων.
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των εισερχομένων παρατηρήσεων / προτάσεων / υλικού.
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων επί της ΣΜΠΕ.

Στα παραρτήματα του παρόντος δίδεται και το συνοδευτικό υλικό που περιλαμβάνει :

- τα αρχεία οργάνωσης των ημερίδων,
- τα αναλυτικά στοιχεία του ερωτηματολογίου καθώς και
- το συγκεντρωτικό πίνακα των παρεμβάσεων με τις αντίστοιχες απαντήσεις.

1.3 Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη Δημόσια Διαβούλευση

Η συμμετοχή του κοινού διαδραματίζει ένα βασικό ρόλο στην Οδηγία Πλαίσιο Υδάτων (Οδηγία ή Οδηγία 2000/60 ΕΚ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα η Οδηγία αναφέρεται στη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία εφαρμογής της σε διάφορα τμήματά της, ενώ ρητή αναφορά υπάρχει επίσης σε όλα τα καθοδηγητικά έγγραφα και επεξηγηματικά κείμενα που έχουν εκδοθεί και αναφέρονται στην αποτελεσματική εφαρμογή της. Αναλυτικά:

Προοίμιο σημείο 14 Η επιτυχία της παρούσας οδηγίας εξαρτάται από τη στενή συνεργασία και τη συνεπή δράση στο επίπεδο της Κοινότητας, των κρατών μελών και σε τοπικό επίπεδο, καθώς και από την πληροφόρηση, τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων και τη συμμετοχή του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών

Προοίμιο σημείο 46 Για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή του ευρύτερου κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών ύδατος στη θέσπιση και ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, είναι αναγκαίο να παρέχονται οι κατάλληλες πληροφορίες για τα προγραμματιζόμενα μέτρα και να υποβάλλονται εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής τους, ενόψει της συμμετοχής του ευρύτερου κοινού πριν ληφθούν τελικές αποφάσεις για τα αναγκαία μέτρα

Άρθρο 14 Πληροφόρηση του κοινού και διαβουλεύσεις

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίηση της παρούσας οδηγίας, ιδίως δε στην εκπόνηση, την αναθεώρηση και την ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Τα κράτη μέλη, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, δημοσιεύουν και θέτουν στη διάθεση του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών, για τη διατύπωση παρατηρήσεων:

- α) χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα εργασιών για την εκπόνηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης κατάστασης των ληπτέων μέτρων διαβουλεύσεων, τουλάχιστον τρία έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο·
- β) ενδιάμεση επισκόπηση των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων που εντοπίστηκαν στη λεκάνη απορροής ποταμού, τουλάχιστον δύο έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο·
- γ) αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο.

Κατόπιν σχετικής αίτησης, παρέχεται πρόσβαση σε βοηθητικά έγγραφα και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν προθεσμία τουλάχιστον έξι μηνών για την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων σχετικά με τα εν λόγω έγγραφα, προκειμένου να υπάρξει δυνατότητα ενεργού συμμετοχής και διαβουλεύσεων.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται εξίσου στα ενημερωμένα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Παράρτημα VII ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ

A. Τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία¹:

9. Περίληψη των μέτρων που λαμβάνονται για την πληροφόρηση του κοινού και τη διαβούλευση, των αποτελεσμάτων τους και των συνακόλουθων τροποποιήσεων των σχεδίων.

11. Τα σημεία επαφής και τις διαδικασίες για την προμήθεια των εγγράφων που χρησίμευσαν ως υπόβαθρο και των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, ιδίως δε λεπτομέρειες των μέτρων ελέγχου που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχεία ζ) και θ), καθώς και των πραγματικών δεδομένων παρακολούθησης που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 8 και το παράρτημα V.

Όπως προκύπτει από τα προηγούμενα, η βασική διάταξη της Οδηγίας για τη συμμετοχή του κοινού είναι το Άρθρο 14. Αυτό το άρθρο ορίζει τρεις κύριες μορφές συμμετοχής του κοινού:

- Ενεργός συμμετοχή σε όλες τις πτυχές της εφαρμογής της Οδηγίας, ειδικά - αλλά χωρίς να περιορίζεται εκεί - στη διαδικασία προγραμματισμού.
- Διαβουλεύσεις σε τρία βήματα της διαδικασίας προγραμματισμού.
- Πρόσβαση στις βασικές πληροφορίες.

Επίσης, όπως είναι σαφές από σημείο 14 του προοιμίου της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, η ενεργός συμμετοχή δεν είναι η ίδια με τις διαβουλεύσεις. Οι διαβουλεύσεις σημαίνουν ότι το κοινό μπορεί να αντιδράσει στα σχέδια και τις προτάσεις, που αναπτύσσονται από τις αρχές. Η ενεργός συμμετοχή, εντούτοις, σημαίνει ότι οι συμμετέχοντες συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία προγραμματισμού με τη συζήτηση των ζητημάτων και τη συμβολή στη λύση τους. Η ουσιαστική έως ενεργός συμμετοχή είναι η δυνατότητα για τους συμμετέχοντες να επηρεάσουν τη διαδικασία. Πολύ περισσότερο, οι

¹ Αναφέρονται μόνο τα σημεία 9 και 11

συμμετοχικές διαδικασίες ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ η πληροφόρηση. Δεν εξαντλούνται στην πληροφόρηση και δεν αποσκοπούν στην εξασφάλιση συναίνεσης σε ήδη αποφασισμένα μέτρα διαχείρισης. Αποσκοπούν, στο συν-σχεδιασμό και στη συν-διαχείριση μιας περιοχής ή ενός φυσικού αγαθού, όπως το νερό. Οι συμμετοχικές διαδικασίες, όμως επίσης, δεν καθιστούν τους συμμετέχοντες **αρμοδίους για τη διαχείριση υδάτων.**

Εκτός από την *Οδηγία* οι συμμετοχικές διαδικασίες σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος αναδεικνύονται σε ουσιαστικό δικαίωμα του πολίτη και σε υποχρέωση του κράτους στα πλαίσια της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και συγκεκριμένα των Οδηγιών για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Οδηγία 2001/42/ΕΚ, SEA), της σύμβασης και της Οδηγίας 2003/4/ΕΚ.

Τα βασικά πιθανά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τη συμμετοχή του κοινού είναι:

- Αύξηση της δημόσιας ευαισθητοποίησης επί των περιβαλλοντικών ζητημάτων.
- Χρησιμοποίηση της γνώσης, της εμπειρίας και των πρωτοβουλιών των διαφορετικών συμμετοχών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων, των μέτρων και της διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.
- Δημόσια αποδοχή, υποχρέωση και υποστήριξη όσον αφορά τις διαδικασίες λήψης απόφασης.
- Διαφανέστερη και δημιουργικότερη λήψη απόφασης.
- Λιγότερες προσφυγές στα δικαστήρια, μικρότερης έκτασης παρανοήσεις, λιγότερες καθυστερήσεις και αποτελεσματικότερη εφαρμογή.
- Κοινωνική εκμάθηση και εμπειρία - εάν η συμμετοχή οδηγεί στον εποικοδομητικό διάλογο με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, σε επόμενο στάδιο οι πολίτες, η κυβέρνηση και οι εμπειρογνώμονες μπορούν να μάθουν ο ένας από την "συνειδητοποίηση ύδατος" του άλλου.

Μέσω της συμμετοχής, μπορούν να προσεγγιστούν μακροπρόθεσμες, ευρέως αποδεκτές λύσεις για τον προγραμματισμό λεκάνης απορροής ποταμού. Αυτό μπορεί να αποφύγει πιθανές συγκρούσεις, προβλήματα διαχείρισης και δαπάνες μακροπρόθεσμα.

2 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΤΟ ΥΔ ΕΛ13

2.1 Συμμετοχή στη διαδικασία Διαβούλευσης

Η ενημέρωση του κοινού σε όλα τα στάδια της εφαρμογής της, αποτελεί απαίτηση της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 14), ενώ η ενεργός συμμετοχή θα πρέπει να ενθαρρύνεται. Όλα τα σημαντικά ζητήματα θα πρέπει να συζητηθούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις αρμόδιες αρχές και το ευρύ κοινό μέσω κατάλληλων δράσεων διαβούλευσης και συμμετοχικών διαδικασιών. Τα κράτη μέλη, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, δημοσιεύουν και θέτουν στη διάθεση του κοινού για τη διατύπωση παρατηρήσεων:

- χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα εργασιών για την εκπόνηση του σχεδίου
- ενδιάμεση επισκόπηση των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων που εντοπίστηκαν στο Υδατικό Διαμέρισμα
- αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 7 του ν.3199/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά τη διαδικασία κατάρτισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης του ΣΔΛΑΠ μεριμνά για την ανάρτησή του σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

Στη διαδικασία συμμετοχής του κοινού καλούνται να συμμετέχουν όλοι όσοι επηρεάζουν την καλή κατάσταση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος και επηρεάζονται από αυτήν. Οι διαβουλευόμενοι εμπίπτουν σε μία τουλάχιστον από τις παρακάτω κατηγορίες:

- **Φορείς λήψης αποφάσεων.** Όλα τα άτομα ή οι φορείς που έχουν θεσμική αρμοδιότητα στη λήψη αποφάσεων, σε θέματα σχετικά με τη διαχείριση του νερού, όπως οι εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, τα Υπουργεία, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι Περιφέρειες, οι Περιφερειακές Ενότητες, οι Δήμοι και οι συναφείς υπηρεσίες τους.
- **Διαχειριστές.** Όλοι όσοι έχουν ρόλο στην εφαρμογή της διαχείρισης των υδάτων και γενικότερα στην υλοποίηση των προβλεπόμενων από την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ).
- **Χρήστες ή καταναλωτές νερού.** Περιλαμβάνουν ενώσεις, επιμελητήρια και συλλόγους αγροτών, βιομηχανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων και άλλων φορέων που εκπροσωπούν το ευρύ κοινό.
- **Εμπειρογνώμονες – ειδικοί.** Επιστήμονες, σύμβουλοι, εκπαιδευτικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλοι ειδικοί φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η διενέργεια Ημερίδων Δημόσιας Διαβούλευσης σε συνδυασμό με τη διανομή Ενημερωτικών Εντύπων, την παροχή πρόσβασης στο Προσχέδιο και τα Κείμενα Τεκμηρίωσης, καθώς και την ενθάρρυνση για τη διατύπωση απόψεων και σχολίων **εξασφαλίζει τα 3 ζητούμενα επίπεδα Συμμετοχικής Διαδικασίας :**

Πρόσβαση στην πληροφορία ⇒ Έκφραση ενδιαφέροντος ⇒ Ενεργός συμμετοχή

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αξιοποιούνται για την τελική διαμόρφωση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13).

2.2 Ιστορικό Διαβούλευσης

Η διαδικασία διαβούλευσης επί της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) υλοποιήθηκε από το Μάρτιο 2019 έως το Νοέμβριο 2023 και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Α' Φάση:	<ul style="list-style-type: none"> Το <u>Μάρτιο του 2019</u> αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ (http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/) το αντικείμενο των προβλεπόμενων εργασιών κατάρτισης της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ καθώς επίσης και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα αυτών για την ενημέρωση του κοινού.
Β' Φάση:	<ul style="list-style-type: none"> Το <u>Σεπτέμβριο του 2019</u> αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ στοιχεία των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων σε κάθε ΛΑΠ που περιελάμβανε συνοπτικά, τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της Χώρας για το Υδατικό Διαμέρισμα, τις κύριες πιέσεις, τον καθορισμό και την καταγραφή των αρμοδίων αρχών και των φορέων που συμμετέχουν στη διαβούλευση.
Γ' Φάση	<ul style="list-style-type: none"> Το <u>Μάιο του 2023</u> αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ το Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13). Το <u>Νοέμβριο του 2023</u> διενεργήθηκε η ημερίδα διαβούλευσης μετά από πρόσκληση της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (ΓΔΥ) του ΥΠΕΝ και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης με θέμα : «2^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)» Το <u>Δεκέμβριο του 2023</u>, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας κατά το διάστημα 7-8 Δεκεμβρίου 2023, με θέμα την οριστικοποίηση των Προγραμμάτων Μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ των ΥΔ της χώρας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Λεωφ. Μεσογείων 119) με παρουσία και των Αναδόχων υλοποίησης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ όλων των ΥΔ.
⇒ Η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο 2023.	
Δ' Φάση	<ul style="list-style-type: none"> Διαβούλευση της ΣΜΠΕ (Π5.4) Ανακοινώθηκε (9/11/2023) η δημοσιοποίηση του κειμένου της ΣΜΠΕ από τη ΓΔΥ και στις 29/11/2023 διαβιβάστηκε από την Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή εγγράφως ή/και ηλεκτρονικά στους αρμόδιους φορείς προς γνωμοδότηση μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του κειμένου της ΣΜΠΕ (αναρτημένο στο δικτυακό τόπο: https://wfdver.ypeka.gr/el/project/consultation-el13-410-2revision-smpe-gr-v01/)
⇒ Η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης της ΣΜΠΕ ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο 2023.	

Για τους σκοπούς της διαβούλευσης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ της χώρας υλοποιήθηκε από τη ΓΔΥ, Ειδική Ιστοσελίδα (<http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/2revision-consultation-gr/>). Το Προσχέδιο και τα κείμενα Τεκμηρίωσης είναι προσβάσιμα μέσω του ανωτέρω ιστοτόπου, στον οποίο δίνεται η δυνατότητα για υποβολή σχολίων (email και ανάρτηση σχολίων στο διαδίκτυο) καθώς και η δυνατότητα συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου διαβούλευσης διαδικτυακά ή σε έντυπο που διαμοιράστηκε κατά τη διάρκεια της Ημερίδας της 28/11/2023.

Στην ιστοσελίδα δόθηκε η δυνατότητα ανάρτησης δημόσιων σχολίων επί του υλικού που δημοσιεύθηκε. Επιπλέον, στην ιστοσελίδα αυτή διατίθενται όλα τα στοιχεία της 2^{ης} Αναθεώρησης των

Σχεδίων Διαχείρισης που αφορούν στα Υδατικά Συστήματα και την κατάστασή τους, καθώς επίσης και λοιπά σχετικά στοιχεία που σχετίζονται με τη Διαχείριση των Υδατικών Πόρων όπως το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων, η Εθνική Βάση δεδομένων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων κλπ.

Πλέον των ανωτέρω, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης υπήρχε η δυνατότητα παρεμβάσεων στην κατάρτιση της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ διαδικτυακά, με στόχο την κατάθεση διαφορετικών απόψεων και την παροχή πληροφοριών.

2.3 Ημερίδα Διαβούλευσης

2.3.1 Προσκλήσεις

Η ημερίδα διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε **28/11/2023 στο Ηράκλειο, με θέμα:**

«Διαβούλευση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)»

μετά από πρόσκληση της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (ΓΔΥ) του ΥΠΕΝ και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΑΠΔ) Κρήτης.

Προσκλήσεις στάλθηκαν σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργείων, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειών, Παρόχων, ΜΚΟ, Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων και λοιπών τοπικών φορέων) για ανταλλαγή στοιχείων και απόψεων. Οι βασικοί φορείς έχουν ως εξής: ΥΠΕΝ και άλλα ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ, ΑΠΔ Κρήτης, Περιφέρεια Κρήτης, Δήμοι, ΔΕΥΑ, ΓΟΕΒ, Εκπαιδευτικά -Ερευνητικά Ιδρύματα, Επιμελητήρια, ΜΚΟ, Βουλευτές, ΜΜΕ και άλλοι φορείς σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Όλα τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος.

Επιπλέον δόθηκε η δυνατότητα παρακολούθησης της ημερίδας διαδικτυακά μέσω ζωντανής αναμετάδοσης στο Facebook και στο YouTube (<https://www.youtube.com/>). Για τη διευκόλυνση της ροής της Ημερίδας Διαβούλευσης, ήταν εφικτή η υποβολή σχολίων γραπτώς μέσω της σχετικής δυνατότητας που προσφέρουν το Youtube και το Facebook, ενώ δόθηκε και η δυνατότητα για επιτόπου συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διαβούλευσης αλλά και για προφορικές παρεμβάσεις.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας έγινε διανομή συνοπτικού έντυπου ενημερωτικού υλικού (Το Συνοπτικό Κείμενο επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι).

Μετά την υλοποίηση της ημερίδας, καταρτίστηκε ο κατάλογος των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας τους, και παραλήφθηκε το οπτικοακουστικό υλικό, του οποίου έγινε απομαγνητοφώνηση με στόχο την κατάρτιση των πρακτικών.

2.3.2 Δομή ημερίδας

Κατά την ημερίδα της 28/11/2023 παρουσιάστηκαν :

- Η διαδικασία της 2^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής σύμφωνα με τις απαιτήσεις τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης.
- Σύνοψη 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ ΕΛ13.
- Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα (ΥΣ), Υπόγεια ΥΣ, Προστατευόμενες περιοχές.
- Ανάλυση Ανθρωπογενών Πιέσεων και Επιπτώσεων τους στα ΥΣ
- Κατάσταση Επιφανειακών και Υπόγειων ΥΣ
- Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος.

- Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων.
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

2.3.3 Συμμετέχοντες

Στην ημερίδα που διοργανώθηκε στο Ηράκλειο **συμμετείχαν 203 άτομα εκ των οποίων οι 100 παρακολουθούσαν διαδικτυακά**. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας δόθηκε η δυνατότητα για συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διαβούλευσης ([Σύντομο Ερωτηματολόγιο](#)) και για προφορικές παρεμβάσεις, ενώ μετά το πέρας των ημερίδων υπήρξε η δυνατότητα για γραπτές.

2.3.4 Παρεμβάσεις

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 13 παρεμβάσεις από εκπροσώπους των παρακάτω φορέων και ιδιώτες, βλ. ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 2-1: Παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια της Ημερίδας 28/11/2023

α/α	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ- ΙΔΙΟΤΗΤΑ
1	ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
2	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΚΠΑ, Διευθυντής Τομέα Δυναμικής, Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Τεκτονικής Γεωλογίας και Γεωλογικών Χαρτογραφήσεων
3	ΜΑΡΙΑ ΚΑΝΔΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	Τμήμα Υδροοικονομίας Δ/νσης Περιβάλλοντος Περιφέρειας Κρήτης
4	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΙΜΠΡΑΓΑΚΗΣ	ΤΟΕΒ ΑΖΩΝΑ ΜΕΣΣΑΡΑΣ
5	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΚΟΥΡΓΙΑΛΑΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ
6	ΑΝΤΡΙΑΝΑ ΒΑΣΙΛΑΚΗ	ΜΕΛΕΤΗΤΡΙΑ
7	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΟΦΙΟΥ	ΓΕΩΛΟΓΟΣ
8	ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΖΥΡΑΚΗΣ	Δ/ΝΤΗΣ ΔΕΥΑ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΩΝ
9	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΓΙΟΥΜΟΥΤΖΑΚΗΣ	Δ/ΝΤΗΣ ΔΕΥΑ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ
10	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΑΛΥΝΑΣ	ΧΗΜ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
11	ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΚΟΥΛΟΥΡΗ	ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑ ΕΛΚΕΘΕ
12	ΜΙΧΑΛΗΣ ΔΡΕΤΑΚΗΣ	ΜΦΙΚ
13	ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΠΟΥΛΟΥΚΑΚΗΣ	ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΟΣ

Αναλυτικά οι παρεμβάσεις όπως έγιναν στην ημερίδα δίνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι απαντήσεις/διευκρινίσεις στις ανωτέρω παρεμβάσεις δόθηκαν άμεσα κατά τη διάρκεια της ημερίδας και δια ζώσης από τους παρευρισκόμενους αναδόχους και εκπροσώπους της ΓΔΥ του ΥΠΕΝ και της Δ/νσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κύρια σημεία των παρεμβάσεων που έγιναν στην ημερίδα, και οι σχετικές σε αυτές διευκρινίσεις, καθώς επίσης και ο τρόπος ενσωμάτωσης των θεμάτων που τίθενται σε αυτές στην οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης.

Πίνακας 2-2: Κύρια σημεία Παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια της Ημερίδας 28/11/2023 – Διευκρινίσεις

α/α (βλ. πίνακα 2-1)	Κύρια σημεία παρέμβασης	Διευκρινίσεις / Ενσωμάτωση στο οριστικό ΣΔΛΑΠ και τα κείμενα τεκμηρίωσης
1	✓ Ανάγκη επανεξέτασης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης και ιδίως οι ανάγκες με βάση τα στοιχεία της Δ/σης Υδάτων	βλ. Σημείο (α) παρακάτω
	✓ Διατύπωση επιφύλαξης σε σχέση με την ταξινόμηση του ΥΥΣ Τυμπάκι	βλ. Σημείο (β) παρακάτω
	✓ Ζητήθηκαν διευκρινίσεις σε ότι αφορά τα έργα και την διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 4.7	Κατά τη διάρκεια της ημερίδας δόθηκαν διευκρινίσεις για τα ισχύοντα σήμερα (εφαρμογή της 1 ^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ) σε σχέση με τη διαδικασία εξέτασης υπαγωγής ή όχι στο άρθρο 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ νέων τροποποιήσεων σε ΥΣ που προέρχονται από προγραμματιζόμενα ή νέα έργα. Επίσης επισημάνθηκαν οι αλλαγές που καταγράφονται στην 2 ^{ης} Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ οι οποίες αφορούν κυρίως τη διοικητική διαδικασία που ακολουθείται και όχι την μεθοδολογία εξέτασης των νέων έργων.
	✓ Προβληματισμός για τη εφαρμογή των ΑΕΠΟ σε σχέση με την παραμένουσα οικολογική παροχή κατάντη των φραγμάτων σε περιπτώσεις ανομβρίας. – Η περίπτωση της Φανερωμένης	Το θέμα αυτό αφορά ιδίως στο Σχέδιο Ξηρασίας – Λειψυδρίας και τα μέτρα που προτείνονται σε αυτό αλλά και τις προβλέψεις της ΑΕΠΟ των έργων. Στο ΣΔΛΑΠ δίνεται η δυνατότητα ενεργοποίησης του άρθρου 4.5 των εξαιρέσεων σε περιπτώσεις παρατεταμένης ξηρασίας για την κατάσταση των Υδατικών Συστημάτων.
2	✓ Ο αριθμός των μέτρων που δεν έχουν εφαρμοστεί είναι μεγάλος. Ερώτημα εάν τα μέτρα αυτά μπορούν ή αν έχει νόημα να εφαρμοστούν στη νέα διαχειριστική περίοδο και πώς λήφθηκε υπόψη αυτό το γεγονός στην κατάρτιση των μέτρων στη 2 ^η Αναθεώρησης	βλ. Σημείο (δ) παρακάτω
	✓ Διαπίστωση ανεπάρκειας και εν πολλοίς αναξιπιστία των δεδομένων που αφορούν στα βροχομετρικά δεδομένα, στις μετρήσεις των απορροών και στις χημικές αναλύσεις	βλ. Σημείο (γ) παρακάτω
	✓ Πως εντάσσονται στο παρόν σχέδιο διαχείρισης τα μαθηματικά ομοιώματα που διάφοροι μελετητές έχουν καταρτίσει για διάφορες υδρογεωλογικές λεκάνες της Κρήτης	βλ. Σημείο (γ) παρακάτω

α/α (βλ. πίνακα 2-1)	Κύρια σημεία παρέμβασης	Διευκρινίσεις / Ενσωμάτωση στο οριστικό ΣΔΛΑΠ και τα κείμενα τεκμηρίωσης
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πρόταση αναθεώρησης για το καρστικό σύστημα της Γαύδου σε σχέση με την πρόταση μη ένταξης του στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών 	βλ. Σημείο (ε) παρακάτω
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ποια μέτρα λαμβάνονται για τα Μέτρα για τα υπόγεια υδατικά συστήματα της Κέρης και της Μεσσαράς, και τι μέτρα παίρνονται ώστε να αντιστραφούν οι τάσεις υποβάθμισης της κατάστασης 	βλ. Σημείο (δ) παρακάτω
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ποια αλλά μέτρα λαμβάνονται εκτός των περιοριστικών σε περιοχές με κατάσταση των ΥΥΣ κατώτερη της καλής με στόχο τη βελτίωση τους και πότε αναμένονται αποτελέσματα; 	βλ. Σημείο (δ) παρακάτω
3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διατύπωση επιφυλάξεων σχετικά με το εθνικό δίκτυο μετρήσεων το οποίο παραμένει ίδιο και στην επόμενη διαχειριστική περίοδο 	βλ. Σημείο (γ) παρακάτω
4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Στη δυτική Μεσσαρά εντοπίζονται υπεραντλήσεις για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών της περιοχής. Το φράγμα Φανερωμένης έχει αμβλύνει την κατάσταση αλλά δεν επαρκεί. Θα πρέπει να δρομολογηθούν και άλλα έργα ταμείωσης όπως πχ το Φράγμα Πλατύ. 	βλ. Σημείο (β) παρακάτω
5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σχετικά με τις καταναλώσεις άρδευσης α) τα αγροτεμάχια του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν περιλαμβάνουν κατά μεγάλο ποσοστό σημαντικές υδροβόρες καλλιέργειες εσπεριδοειδών και αβοκάντο που είναι δυναμικές καλλιέργειες γιατί πολλές φορές δεν τα δηλώνουν οι παραγωγοί. β) πιθανόν οι μικρές ποσότητες που δίνονται στο προσχέδιο να οφείλονται στο γεγονός ότι τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν όσον αφορά τις αντλήσεις ύδατος αφορούν το υδρολογικό έτος 2019-2020 ένα από τα πιο υγρά έτη στη Κρήτη. Για να έχουμε μια καλύτερη εικόνα πρέπει να ληφθεί ένας μέσος όρο κάποιων ετών όπου να περιλαμβάνονται και έτη μέσης κατανάλωσης, υγρά έτη, ξηρά έτη ✓ Στις σημειακές πηγές ρύπανσης δεν αποτυπώνονται τα ελαιοτριβεία 	βλ. Σημείο (α) παρακάτω Στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» γίνεται πλήρης καταγραφή των ελαιουργείων. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία για ελαιοτριβεία (κατηγορίας Α2 (με

α/α (βλ. πίνακα 2-1)	Κύρια σημεία παρέμβασης	Διευκρινίσεις / Ενσωμάτωση στο οριστικό ΣΔΛΑΠ και τα κείμενα τεκμηρίωσης
		ΑΕΠΟ) ή Β (ΠΠΔ)), οι δύο εναλλακτικοί τρόποι διάθεσης υγρών αποβλήτων των ελαιοτριβείων αφορούν είτε σε α) σε εξουδετέρωση σε στεγανή δεξαμενή, είτε σε β) υδρολίπανση και μάλιστα σε αγροτεμάχια που πληρούν κατάλληλα κριτήρια ώστε να μην επιδρά σε επιφανειακά ύδατα. Επομένως στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ εξετάζεται ρύπανση από τις δραστηριότητες αυτές μόνο σε περιπτώσεις καταγεγραμμένων συμβάντων ατυχήματος ή παράβασης από τις αρμόδιες υπηρεσίες που στην περίπτωση του ΥΔ Κρήτης δεν διατέθηκαν τέτοια στοιχεία.
	✓ Όσον αφορά την οικονομική ανάλυση αναφέρεται ότι η απώλεια νερού στα δίκτυα άρδευσης είναι γύρω στο 5%;	βλ. Σημείο (α) παρακάτω
6	✓ Ερώτημα για τον τρόπο αξιολόγησης των ΥΥΣ και της οριοθέτησής τους	βλ. Σημείο (β) παρακάτω
	✓ Ερώτημα σχετικά με τη δυνατότητα άρδευσης σε περιοχές με ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση (κόκκινα)	βλ. Σημείο (δ) παρακάτω
7	✓ Ζητήθηκαν διευκρινίσεις για την αναφορά των υπερβάσεων στο νικέλιο στα ΥΥΣ	βλ. Σημείο (β) παρακάτω
	✓ Τοποθέτηση /ερώτημα για τους σταθμούς παρακολούθησης των ΥΥΣ της Δ/νσης Υδάτων	Δόθηκαν οι κατάλληλες διευκρινίσεις από τη Δ/νση Υδάτων για το δίκτυο των σταθμών παρακολούθησης των υπογείων υδάτων που λειτουργεί η Αποκεντρωμένη Διοίκηση - Δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες κατά την οριστικοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.
	✓ Διατύπωση άποψης για την υποχρέωση των ΔΕΥΑ, Δήμων και ΤΟΕΒ για εγκατάσταση πιεζόμετρων στις γεωτρήσεις τους	Σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική στην έκδοση άδειας χρήσης νερού τίθενται υποχρεωτικό όρος εγκατάστασης υδρόμετρου και δεν απαγορεύεται η εγκατάσταση περαιτέρω εξοπλισμού για την παρακολούθηση των γεωτρήσεων όπως πχ πιεζόμετρα εφόσον ο φορέας λειτουργίας αυτών θεωρεί ότι είναι απαραίτητα. Κρίνεται ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες κατά την οριστικοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.
	✓ Πρόταση για λήψη μέτρων μετριασμού της παροχής γεωτρήσεων και των υδρομαστεύσεων στην περιοχή Κέρης και Αλμυρού	Εφόσον ο πάροχος της περιοχής θεωρεί ότι είναι δυνατόν να διαφοροποιηθούν οι παροχές των γεωτρήσεων και υδρομαστεύσεων της περιοχής μπορεί να εισηγηθεί στη Δ/νση Υδάτων τις διαφοροποιήσεις αυτές για την τροποποίηση των υφιστάμενων αδειών χρήσης νερού, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Η διαδικασία και οι απαιτούμενες

α/α (βλ. πίνακα 2-1)	Κύρια σημεία παρέμβασης	Διευκρινίσεις / Ενσωμάτωση στο οριστικό ΣΔΛΑΠ και τα κείμενα τεκμηρίωσης
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διαπίστωση ότι μέσω της αύξησης της τιμή του νερού μπορεί να μειωθούν οι απολήψεις ✓ Ερώτημα για την πρόταση του ΣΔΛΑΠ για τεχνητό εμπλουτισμό στο πεδίο Καστελίου 	<p>μελέτες και δικαιολογητικά ήδη καθορίζονται και ρυθμίζονται από την αριθ. ΥΑ 146896/2014(ΦΕΚ 2878Β/2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και δεν κρίνεται ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες κατά την οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.</p> <p>Τα θέματα αυτά ρυθμίζονται με το ν. 3199/2003 (Α' 280), το π.δ. 51/2007 (Α' 54) και τον ν. 4819/ 2021 (Α' 129). Επίσης είναι ήδη υπο εξεργασία ΚΥΑ με τους νέους κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης του νερού για όλες τις χρήσεις η οποία θα ορίζει διαφορετικές τιμές ανά περιοχή και ανά κοινωνική ομάδα και θα εισάγει την κλιμακωτή χρέωση ανάλογα με την κατανάλωση νερού. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες κατά την οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ</p> <p>βλ. Σημείο (στ) παρακάτω</p>
8	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διατύπωση ένστασης όσον αφορά το μέτρο Μ13Σ1401 (Έργα τεχνητού εμπλουτισμού λεκάνης Θραψανού – Νιτιδιτού με την εκροή του βιολογικού καθαρισμού του αεροδρομίου Καστελίου. Διατύπωση πρότασης διαχείρισης των υδάτων του αεροδρομίου Καστελίου ✓ Πρόταση για ένταξη στο ΣΔΛΑΠ ειδικής ρύθμιση για την προστασία των υδάτων από τη μελλοντική λειτουργία του Αεροδρομίου Καστελίου, Προβληματισμός για το έλεγχο του φορέα λειτουργίας του αεροδρομίου ✓ Πρόταση για υλοποίηση μελέτης ενιαίας διαχείρισης των υδάτων στη συγκεκριμένη περιοχή του Αεροδρομίου Καστελίου λόγω ειδικών συνθηκών. 	<p>βλ. Σημείο (στ) παρακάτω</p>
9	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πρόταση για αύξηση των σημείων μετρήσεων στις υδροληψίες και συνεργασία μεταξύ των φορέων που διαχειρίζονται το δίκτυο. Τα σημεία μέτρησης στάθμης να παραχωρηθούν στο φορέα που λειτουργεί τα σημεία υδροληψίας 	<p>βλ. Σημείο (γ) παρακάτω</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Διευκρινίσεις για τις περιοχές με ΥΥΣ σε κατάσταση κατώτερη της καλής 	<p>βλ. Σημείο (δ) παρακάτω</p>

α/α (βλ. πίνακα 2-1)	Κύρια σημεία παρέμβασης	Διευκρινίσεις / Ενσωμάτωση στο οριστικό ΣΔΛΑΠ και τα κείμενα τεκμηρίωσης
	✓ Πρόταση για ορθολογική διαχείριση και σχεδιασμό των καλλιεργειών ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων	Προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να συμβάλει το μέτρο M13B0305 Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες
10	✓ Διατύπωση ένστασης για το μέτρο M13Σ1401 Έργα τεχνητού εμπλουτισμού λεκάνης Θραψανού – Νιπιδιτού	βλ. Σημείο (στ) παρακάτω
11	✓ Πρόταση ενίσχυσης του εθνικού δικτύου παρακολούθησης όσον αφορά τα παράκτια συστήματα ώστε να μην αντιμετωπίζεται η έλλειψη στοιχείων με ομαδοποίηση	βλ. Σημείο (γ) παρακάτω
12	✓ Σε πόσο βαθμό παρακολουθούνται οι παράμετροι στα ρέματα και στις λίμνες της Κρήτης. Πόσο αναλυτικά. Τι βιοδείκτες έχουμε και ποιος παίρνει τις μετρήσεις	βλ. Σημείο (γ) παρακάτω
	✓ Σχετικά με το ΜΠΠ, εκτός από τις περιοχές των ρεμάτων των ποταμών των εκβολών που είναι στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου NATURA 2000 και τους νησιωτικούς υγροτόπους, αν υπάρχει τρόπος να ενταχθούν κάποιες περιοχές που δεν ανήκουν σε αυτές τις κατηγορίες και όμως είναι σημαντικές. Υπάρχουν ένα σωρό για παράδειγμα εποχιακά τέλματα, διάσπαρτα στην Κρήτη που χρήζουν προστασίας, έχουν σχέση με την Οδηγία για το νερό, άμεση, αλλά δε βλέπω με ποιον τρόπο μπορούν να μπουν	βλ. Σημείο (ε) παρακάτω
	✓ Ερώτημα για μικρούς Τεχνητούς υγροτόπους που έχει προταθεί κατασκευαστεί σε Δήμους και δεν περιλαμβάνονται στο ΣΔΛΑΠ	βλ. Σημείο (ζ) παρακάτω
13	✓ Διατυπώθηκαν προτάσεις αφενός για την υλοποίηση έργων για έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων σε επίπεδο Κρήτης και αφετέρου για τον τρόπο λειτουργίας υφιστάμενων ταμειωτήρων σε συνδυασμό με τους ταμειωτήρες. ✓ Προτάθηκε να διερευνηθεί η εκ νέου ιχνηθέτηση του Αλμυρού με σύγχρονα μέσα η οποία είχε γίνει παλαιότερα για την περαιτέρω διεύρυνσή και συσχέτισή του με τις υποθαλάσσιες πηγές στο Μπαλί	Οι προτάσεις που διατυπώθηκαν θα είναι δυνατό να αξιολογηθούν περαιτέρω μετά την σχετική ωρίμανσή τους. Στο πλαίσιο αυτό καταγράφονται ώστε οι αρμόδιες υπηρεσίες να τις λάβουν υπόψη και εφόσον γίνουν οι προκαταρκτικές ενέργειες από αυτές θα είναι δυνατόν να εξεταστούν στο πλαίσιο της επόμενης αναθεώρησης. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται ότι στη φάση αυτή δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες κατά την οριστικοποίηση της 2 ^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ

Στη συνέχεια παρατίθενται απαντήσεις ομαδοποιημένες για τα κυριότερα από τα σχόλια/ερωτήματα που τέθηκαν κατά τη διάρκεια της ημερίδας και παρουσιάζεται, εφόσον απαιτείται, ο τρόπος ενσωμάτωσης των θεμάτων που τίθενται σε αυτά στην οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης.

(α) Σε σχέση με το θέμα των ισοζυγίων προσφοράς και ζήτησης και ιδίως των εκτιμήσεων για τις αρδευτικές ανάγκες και τις σχετικές απολήψεις που έχουν τεθεί από τις παρεμβάσεις με α/α 1 και 5 καθώς επίσης και από τους λοιπούς παρευρισκόμενους

Η καταγραφή των αναγκών σε νερό έγινε με στόχο την αξιολόγηση των απολήψεων από τα ΥΣ και με βάση την προταθείσα μεθοδολογία του ΥΠΕΝ η οποία εφαρμόζεται σε επίπεδο χώρα όπου αναφέρεται (κεφ. 4.1) ότι «Η άρδευση σε αντίθεση με την ύδρευση είναι συμπληρωματική της ενεργούς βροχόπτωσης και εμφανίζει μεγάλη παραλλακτικότητα ανάλογα με το έτος. Συνεπώς η άρδευση δεν ασκεί κατ' έτος σταθερή πίεση στα υδατικά συστήματα αφού σε επίπεδο έτους ακολουθεί τις διαφοροποιήσεις του ύψους των βροχοπτώσεων. Η μεθοδολογία θα καταγράψει την πίεση εξαιτίας των αρδευτικών αναγκών των καλλιεργειών με έτος αναφοράς το 2020». Ειδικά για την άρδευση όταν δεν υπήρχαν αξιόπιστα στοιχεία καταναλώσεων ύδατος από τους παρόχους έγιναν εκτιμήσεις με βάση το είδος και τις εκτάσεις των καλλιεργειών όπως έχουν δηλωθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ το 2020 (δεδομένα τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα στα προηγούμενα ΣΔΛΑΠ σε τόσο μεγάλη ακρίβεια – επίπεδο αγροκτήματος). Αντίστοιχη θεώρηση έγινε και για τις ιδιωτικές απολήψεις άρδευσης. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτουν ορισμένες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις ανάλογες εκτιμήσεις του προηγούμενου ΣΔΛΑΠ οι οποίες έχουν εντοπιστεί και ήδη σε συνεργασία με την Δ/νση Υδάτων γίνεται προσπάθεια εντοπισμού των διαφοροποιήσεων αυτών και την διόρθωση των εκτιμήσεων των αναγκών όπου απαιτείται.

Στο πλαίσιο αυτό κατά την οριστικοποίηση του κειμένου τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» και σε συνέχεια εσωτερικών συσκέψεων με τη Δ/νση Υδάτων και τη ΓΔΥ τα δεδομένα του ΟΠΕΚΕΠΕ συσχετίστηκαν με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2020.

Οι αρδευθείσες εκτάσεις σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2020 (Αποτελέσματα Απογραφής Γεωργίας-Κτηνοτροφίας 2021, https://www.statistics.gr/el/2021_agricultural-livestock-census-results) είναι 765.099,8 στρέμματα. Από έλεγχο που έγινε δεν προέκυψαν περιοχές με μειωμένη κάλυψη από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Επιπλέον από τον επανέλεγχο του waterflag (αρδευόμενες εκτάσεις όπως εμφανίζονται να έχουν δηλωθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ) ως προς τα προφανή προκύπτουν αρδευσιμες καλλιέργειες που στον ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν δηλωθεί ως ξηρικές. Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται οι αρδευσιμες και ξηρικές εκτάσεις των **προφανώς αρδευσιμων καλλιεργειών**.

Είδος καλλιέργειας	ΟΠΕΚΕΠΕ ΞΗΡΙΚΑ (στρ)	ΟΠΕΚΕΠΕ ΑΡΔΕΥΣΙΜΑ (στρ)	ΟΠΕΚΕΠΕ ΣΥΝΟΛΟ (στρ)
Κηπευτικά Θερμοκηπίου	319	21.019	21.338
Εσπεριδοειδή	3.495	13.997	17.492
Μπανάνες	318	664	982
Επιτραπέζια σταφύλια	10.265	7.457	17.723
Κηπευτικά	2.092	6.513	8.605
Πατάτες	936	3.229	4.165
Ανθοκομικά	200	577	777
Σύνολο (στρ)	17.625	53.456	71.081

Το ποσοστό των ξηρικών εκτάσεων των ανωτέρω καλλιεργειών σε σχέση με τις αρδεύσιμες εκτάσεις είναι **33% (=17.625 στρ /53.456 στρ)**.

Οι «προφανώς» ξηρικές εκτάσεις που έχουν δηλωθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ ως αρδευόμενες:

Καλλιέργεια	Ξηρικά (στρ)	Αρδεύσιμα (στρ)
Αγρανάπαυση	322.687	12.903

Το ποσοστό των αρδεύσιμων εκτάσεων σε αγρανάπαυση (12.903 στρ) σε σχέση με τις δηλωθείσες ξηρικές εκτάσεις σε αγρανάπαυση (322.687 στρ) είναι της τάξεως του **4% (=12.903/322.687)**. Έτσι, κατά παραδοχή έγινε δεκτό ότι αντίστοιχο ποσοστό απόκλισης ισχύει και σε ότι αφορά στην καλλιέργεια της ελιάς, επομένως γίνεται δεκτό ποσοστό προσαύξησης της έκτασης των δηλωμένων αρδευόμενων ελιών κατά 33%-4%=29%. Συνεπώς στο σύνολο των αρδευόμενων εκτάσεων ελιάς έγινε προσαύξηση κατά 29% και διαμορφώνεται ως εξής : 678.133 στρ Χ 29% =196.467 στρ (επιπλέον). Οι εκτάσεις αυτές κατανεμήθηκαν αναλογικά στα ΥΣ υπό την προϋπόθεση ότι υπήρχαν επαρκείς αντίστοιχες εκτάσεις με ξηρικές ελιές. Έτσι οι αρδεύσιμες ελιές για το ΥΔ 13 εκτιμήθηκαν συνολικά σε 874.791 στρ..

Ως προς τις απώλειες μεταφοράς, εφαρμόζονται:

- στους ιδιώτες απώλειες κατά μέσο όρο της τάξεως του 10%
- στους Παρόχους ποσοστό απωλειών κατά μέσο όρο της τάξεως του 20% δεδομένου ότι τα συλλογικά δίκτυα στο σύνολό τους είναι σωληνωτά².

Κατά την εφαρμογή της μεθόδου για τον υπολογισμό των αρδευτικών αναγκών (Blaney-Griddle εμπειρική) έγινε συσχετισμός των φυτικών κλπ συντελεστών με αντίστοιχους από γεωργοτεχνικές μελέτες, εγκεκριμένες από το Υπουργείο Γεωργίας και την Περιφέρεια Κρήτης. Οι ανάγκες ανά καλλιέργεια που προέκυψαν (m³/στρ) συσχετίστηκαν με τις αντίστοιχες γεωργοτεχνικές μελέτες αλλά και από εγκεκριμένες ποσότητες από Άδειες Χρήσης νερού.

Στο ΥΔ Κρήτης, παρατηρείται μείωση των αρδευόμενων γεωργικών εκτάσεων κατά 224.921 στρ. σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση. Η μεταβολή των αρδευθεισών εκτάσεων, των συνολικών απολήψεων και της μέσης στρεμματικής απόληψης από τη 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ στη 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ για το ΥΔ Κρήτης φαίνεται παρακάτω:

Πίνακας 1: Διαφοροποιήσεις στις αρδευθείσες εκτάσεις και στις απολήψεις μεταξύ των Αναθεωρήσεων ΣΔΛΑΠ

	1 ^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ	2 ^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ	Διαφορά 1 ^{ης} με 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ
Σύνολο αρδευόμενων καλλιεργειών στο ΥΔ (στρ)	1.237.645	1.012.724	-224.921
Συνολικές Απολήψεις (m³)	478.394.904	285.212.335	-193.182.569
Μέση απόληψη m³/στρ	387	282	-105

² Το ποσοστό αυτό αφορά σε απώλειες μεταφοράς νερού συλλογικών δικτύων και περιλαμβάνεται στις απολήψεις ανά στρέμμα και αν είδος καλλιέργειας που παρουσιάζονται παρακάτω. Οι πραγματικές απώλειες ενδέχεται τοπικά να είναι μεγαλύτερες λόγω παλαιότητας δικτύων και λοιπών τεχνικών αστοχιών. Για την εξαγωγή συμπερασμάτων και την υλοποίηση σχεδιασμών ανάπτυξης συλλογικών δικτύων το ποσοστό απωλειών θα πρέπει να εξετάζεται ad hoc με επικαιροποιημένα κατά περίπτωση στοιχεία.

Μεταξύ των στοιχείων της 1^{ης} Αναθεώρησης και 2^{ης} Αναθεώρησης εμφανίζεται σημαντική μείωση κάποιων περισσότερο απαιτητικών καλλιεργειών σε νερό (ενδεικτικά πατάτες, εσπεριδοειδή, κηπευτικά υπαίθρου, μπανάνες, όσπρια) ενώ οι εκτάσεις των λοιπών καλλιεργειών (ιδίως ελιές η οποία αποτελεί την κυρίαρχη καλλιέργεια στη Κρήτη) κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα, όπως φαίνεται παρακάτω:

Πίνακας 2 : Συγκριτικός πίνακας καλλιεργειών μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ

Αρδευόμενες καλλιέργειες 1η & 2η Αναθεώρηση	1η Αναθεώρηση		2η Αναθεώρηση		Διαφορά 1ης & 2ης Αναθεώρησης (στρ)	Διαφορά 1ης & 2ης Αναθεώρησης (ποσοστό)
	Έκταση (στρ)	Ποσοστό	Έκταση (στρ)	Ποσοστό		
Σύνολο αρδευόμενων καλλιεργειών στο ΥΔ	1.237.645		1.012.724		-224.921	-18,17%
Εκ των οποίων						
Πατάτες	51.133	4,13%	4.165	0,41%	-46.968	-91,85%
Εσπεριδοειδή	53.960	4,36%	17.492	1,73%	-36.468	-67,58%
Κηπευτικά υπαίθρου	43.110	3,48%	8.605	0,85%	-34.505	-80,04%
Αμπέλια	106.063	8,57%	47.559	4,70%	-58.504	-55,16%
Ελιές	878.403	70,97%	874.600	86,36%	-3.803	-0,43%
Μπανάνες	1.608	0,13%	982	0,10%	-626	-38,93%
Σιτηρά	4.805	0,39%	3.931	0,39%	-874	-18,18%
Όσπρια	2.110	0,17%	168	0,02%	-1.942	-92,02%
Λουπά	74.403	6,01%	33.883	3,35%	-40.520	-54,46%
Θερμοκήπια	22.050	1,78%	21.338	2,11%	-712	-3,23%
Σύνολο	1.237.645	100,00%	1.012.724	100,00%	-224.209	-18,17%

Εκτιμάται ότι οι διαφορές αυτές οφείλονται στο διαφορετικό τρόπο καταγραφής των εκτάσεων αλλά και διαφορετικών πραγματικών συνθηκών.

Για τη 2^η Αναθεώρηση αξιοποιήθηκαν τα γεωχωρικά δεδομένα δηλούμενων καλλιεργειών από τον ΟΠΕΚΕΠΕ (έτος 2020) τα οποία επεξεργάστηκαν με τη βοήθεια του Γ.Σ.Π. Έγινε ο επιμερισμός των καλλιεργουμένων εκτάσεων του 2020 στους ΤΟΕΒ και τα άλλα συλλογικά δίκτυα και επιμερίστηκαν, αντίστοιχα, οι αρδευτικές ανάγκες.

Προστέθηκαν οι εκτιμώμενες απώλειες βάσει εκτιμώμενου ποσοστού απωλειών όπως αναφέρθηκαν παραπάνω.

Οι εκτιμώμενες απολήψεις επιμερίστηκαν βάσει της προέλευσής τους από επιφανειακά ή υπόγεια υδατικά συστήματα, αξιοποιώντας και τις συλλεχθείσες πληροφορίες από τα ερωτηματολόγια που απέστειλαν οι φορείς άρδευσης ή/και τις επικοινωνίες που έγιναν με ορισμένους από αυτούς.

Στο πίνακα που ακολουθεί δίνονται οι ανά στρέμμα (m³/στρ) απολήψεις ανά ΛΑΠ για κάθε είδος αρδευόμενης καλλιέργειας που έχει δηλωθεί το ΟΠΕΚΕΠΕ (2000) όπως προέκυψαν από τις εκτιμηθείσες ανάγκες των φυτών και την εφαρμογή των απωλειών που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Πίνακας 3 : Απολήψεις ανά ΛΑΠ, ανά στρέμμα και ανά είδος καλλιέργειας

CROP CODE	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΛΑΠ ΕΛ1339 (m ³ /στρ)	ΛΑΠ ΕΛ1340 (m ³ /στρ)	ΛΑΠ ΕΛ1341 (m ³ /στρ)
1	ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	84	75	99
11	ΟΣΠΡΙΑ ΒΡΩΣΙΜΑ	492	494	505
15	ΕΛΑΙΩΝΕΣ	242	239	255
19	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΠΡΟΣ ΧΥΜΟΠΟΙΗΣΗ	399	395	421
2	ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	84	75	99
20.2	ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	393	389	414
21	ΑΚΡΟΔΡΥΑ (ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ)	326	323	344
24	ΓΕΩΜΗΛΑ	761	754	803
25	ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	761	754	803
28.1	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	200	201	206
29	ΜΠΑΝΑΝΕΣ	853	835	1030
3.1	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	601	604	617
3.2	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	601	604	617
36.2	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	200	201	206
36.3	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	229	230	236
37	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	399	395	421
38	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	719	712	758
39	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	1042	1042	1042
4	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	643	645	660
40	ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	719	712	758
41	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	359	356	379
44	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ ΕΚΤΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ	464	466	477
45.1	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	193	191	204
45.2	ΛΟΙΠΕΣ ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	193	191	204
45.3	ΦΥΤΩΡΙΑ	719	712	758
47	ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	753	738	805
66	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	393	389	414
67	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	393	389	414
69	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	548	552	563
8	ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	870	862	918
9	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	84	75	99
98	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΡΩΜΕΝΟΥΣ ΔΑΣΙΚΟΥΣ	193	191	204

Οι συνολικές απολήψεις άρδευσης ανά ΛΑΠ από τα υπόγεια και επιφανειακά υδατικά συστήματα φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 4 : Συνολικές απολήψεις άρδευσης ανά ΛΑΠ

	Αρδευθείσα έκταση (στρ)	Απολήψεις ύδατος (hm ³ /έτος)	Απολήψεις ΥΓΣ (hm ³ /έτος)	Απολήψεις ΕΥΣ (hm ³ /έτος)
ΛΑΠ ΕΛ1339	404.541	113,93	104,31	9,62
ΛΑΠ ΕΛ1340	311.864	87,83	75,43	12,40
ΛΑΠ ΕΛ1341	296.319	83,45	72,63	10,82
ΥΔ ΕΛ13	1.012.724	285,21	252,37	32,84

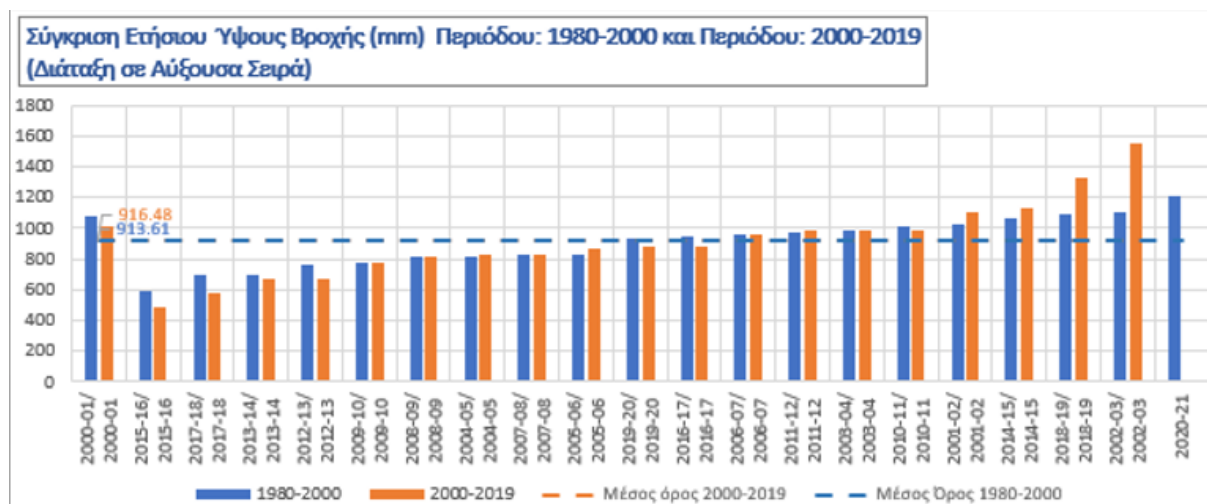
Σημειώνεται ότι οι απολήψεις για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών, ανάλογα με την ενεργή βροχόπτωση κάθε έτους, μπορούν να φτάσουν έως και της τάξης των 400 εκατ. m³/έτος. Η διακύμανση αυτή έχει ληφθεί υπόψη στην κατάρτιση και αξιολόγηση του προγράμματος μέτρων του Σχεδίου .

Οι ανωτέρω απολήψεις αφορούν σε ιδιωτικές απολήψεις οι οποίες σε επίπεδο Υδατικού διαμερίσματος είναι της τάξεως του 69% και οι υπόλοιπες 31% σε απολήψεις από συλλογικά δίκτυα (παρόχους – ΤΟΕΒ, Δήμους, ΔΕΥΑ και ΟΑΚ).

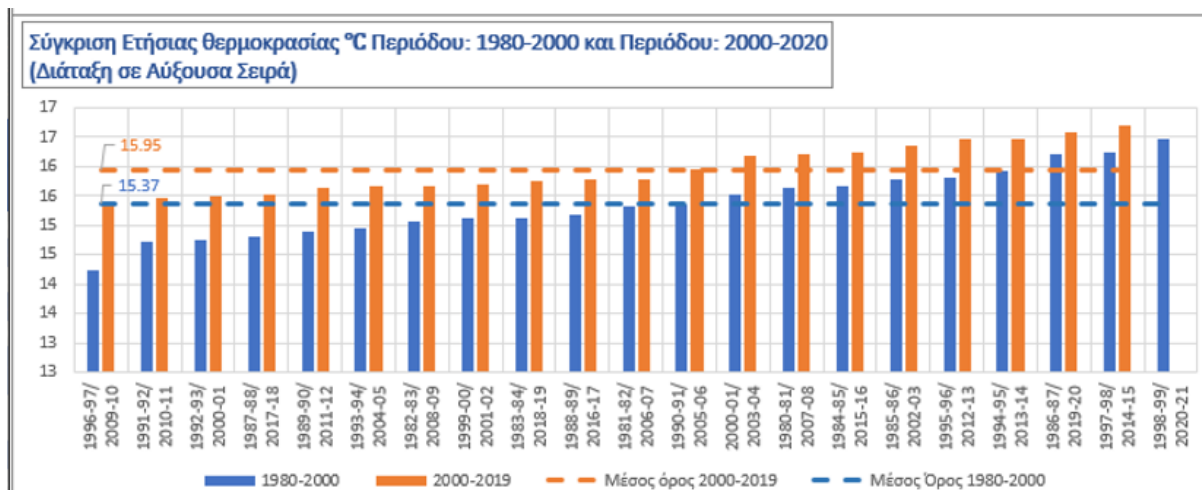
Τα ανωτέρω εντάσσονται στο κείμενο τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» και στα αντίστοιχα κεφάλαια του ΣΔΛΑΠ

Πλέον των ανωτέρω έγινε περαιτέρω έλεγχος με βάση την Στατιστική ανάλυση βροχόπτωσης & θερμοκρασίας στο σύνολο του ΥΔ 13 δεδομένου ότι τέθηκε ο προβληματισμός ότι το έτος 2020 εμφανίζεται να είναι ένα υγρό έτος. Από την ανάλυση αυτή προέκυψαν τα ακόλουθα

- η ετήσια βροχόπτωση κατά το υδρολογικό έτος 2019-2020 είναι κοντά στο Μ.Ο και κατάτι χαμηλότερη από το Μ.Ο.

- Η μέση θερμοκρασία το έτος 2019 – 2020 είναι υψηλότερη από το Μ.Ο. και μάλιστα είναι στις 2 πιο ζεστές χρονιές της 40ετίας

Οι ανωτέρω διαφοροποιήσεις εντάσσονται στα κείμενα τεκμηρίωσης που γίνονται οι αντίστοιχες αναφορές και στα σχετικά κεφάλαιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ.

(β) Σε σχέση με την ταξινόμηση της κατάστασης των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων για τα οποία εκφράστηκαν προβληματισμοί και ερωτήματα στις παρεμβάσεις με α/α 1, 4 και 6

Η αξιολόγηση της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ γίνεται με βάση τα στοιχεία μετρήσεων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Η οριοθέτηση των ΥΥΣ έγινε κατά τα πρώτα ΣΔΛΑΠ σε συνεργασία του τ. ΙΓΜΕ και της Δ/σης Υδάτων λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα γεωλογικά χαρακτηριστικά και προγενέστερες μελέτες καθώς επίσης και τις πιέσεις που δέχονται τα ΥΥΣ με στόχο τη βελτιστοποίηση της δυνατότητας διαχείρισής τους.

Όσον αφορά στις αναφορές σε συγκεκριμένα ΥΥΣ επισημαίνονται τα ακόλουθα:

ΥΥΣ Τυμπάκι

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης για το ΥΥΣ Τυμπάκι αξιοποιήθηκαν διαθέσιμα στοιχεία από 2 υδροσημεία ελέγχου τα οποία παρουσιάζουν υπερβάσεις σε νιτρικά και στην περίοδο 2013-2015 και στην περίοδο 2018-2020. Σε ένα από αυτά τα υδροσημεία εντοπίζονται υπάρχουν ισχυρές πιέσεις, (από το αρχείο της Διεύθυνσης Υδάτων καταγράφονται 145 αδειοδοτημένες γεωτρήσεις και εντοπίζονται εντατικές καλλιέργειες). Επίσης, διατίθενται στοιχεία από τον ΤΟΕΒ σε δύο υδροσημεία του ΥΥΣ στα οποία δεν εμφανίζονται υπερβάσεις σε νιτρικά, αλλά είναι χημικές αναλύσεις που αφορούν όμως μόνο για το έτος 2019. Με βάση τα δεδομένα αυτά έγινε η ταξινόμηση του ΥΥΣ. Εφόσον διατεθούν από το ΤΟΕΒ περισσότερα στοιχεία μετρήσεων τόσο χρονικά όσο και χωρικά θα μπορούσαν να συναξιολογηθούν και η τρέχουσα ταξινόμηση να διαφοροποιηθεί στο οριστικό ΣΔΛΑΠ εάν χρειαστεί.

ΥΥΣ Δυτικής Μεσσαράς

Τα προβλήματα της Μεσσαράς είναι γνωστά και αποτυπώνονται στο ΣΔΛΑΠ. Για το σκοπό αυτό έχει προταθεί το μέτρο Μ13Σ1702 Σύνταξη /Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Άρδευσης (Masterplan) κατά προτεραιότητα στην περιοχή. Σχετικά με τα προγραμματιζόμενα έργα (ταμίευσης κλπ) η εξέτασή τους σε σχέση με την συμβατότητα τους με το ΣΔΛΑΠ ρυθμίζεται με τις προβλέψεις του κεφαλαίου 8.5 σχετικά με την διερεύνηση υπαγωγής στο άρθρο 4.7 της οδηγίας 4.7.

Υπερβάσεις Νικελίου

Σε σχέση με το Νικέλιο σε ορισμένα ΥΥΣ όπως πχ ΕΛ1300022, ΕΛ1300190, ΕΛ1300071, ΕΛ1300312, ΕΛ1300323, ΕΛ1300084, ΕΛ1300086, ΕΛ1300280, καταγράφεται υπέρβαση του Νι για την περίοδο 2018-2020 χωρίς αντίστοιχη υπέρβαση σε προηγούμενες περιόδους.

Για την περαιτέρω διερεύνηση των υπόψη υπερβάσεων και κατά την περίοδο 2020 – 2023, η Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης και η Περιφέρεια Κρήτης πραγματοποίησαν χημικές αναλύσεις ελέγχου της συγκέντρωσης Νι σε επιλεγμένο αριθμό υδροσημείων, όπου δεν ανιχνεύθηκαν αντίστοιχες υπερβάσεις.

Τα ανωτέρω περιγράφονται αναλυτικά στο οριστικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση / ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων.

(γ) Σε σχέση με τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς για τα δεδομένα που αξιοποιήθηκαν για την ταξινόμηση της κατάστασης των ΥΣ αλλά και γενικότερα κατά τη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ καθώς και για την κάλυψη του Εθνικού δικτύου παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων που εκφράστηκαν στις παρεμβάσεις με α/α 2, 3, 11 και 12.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τη 2^η Αναθεώρηση θεωρείται ότι έχουν επαρκή βαθμό αξιοπιστίας για την εξαγωγή των απαραίτητων συμπερασμάτων σε σχέση με την κατάσταση των υδατικών συστημάτων τις πιέσεις που δέχονται και την κατάσταση του προγράμματος μέτρων. Στα αναλυτικά κείμενα τεκμηρίωσης Χαρακτηρισμός, Τυπολογία, Τυποχαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων και Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση / ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων καταγράφεται ο βαθμός αξιοπιστίας των δεδομένων αυτών ο οποίος φαίνεται να βελτιώνεται στην πορεία εφαρμογής των διαχειριστικών κύκλων της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Επίσης εντοπίζονται και τυχόν ελλείμματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στην περίοδο εφαρμογής της 2^{ης} Αναθεώρησης.

Τα στοιχεία παρακολούθησης (παραμέτροι, μεθοδολογία, αποτελέσματα μετρήσεων 20218-2021) των επιφανειακών υδατικών συστημάτων περιλαμβανομένων και ποτάμιων και των λιμναίων τόσο και των Υπογείων υδατικών συστημάτων δίνονται στα αναλυτικά κείμενα τεκμηρίωσης Χαρακτηρισμός, Τυπολογία, Τυποχαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων και Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση / ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων το οποίο είναι διαθέσιμα στην ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ για τη διαβούλευση.

Επίσης, επισημαίνεται ότι κατά τη 2η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ ως διακριτό αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων υλοποιείται και η επικαιροποίηση των μαθηματικών ομοιωμάτων που έχουν καταρτιστεί στο παρελθόν για το σύνολο των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας. Τα στοιχεία αυτό θα διατεθούν στην αρμόδια Δ/νση Υδάτων και μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της όπου κριθεί απαραίτητο.

Τέλος επισημαίνεται ότι το 2021 έγινε αναδιαμόρφωση του δικτύου παρακολούθησης με σκοπό την βελτίωση της καταγραφής της κατάστασης των ΥΣ. Επίσης υπάρχει και δυνατότητα υλοποίησης διερευνητικών μετρήσεων σε περιοχές όπου εντοπίζεται πρόβλημα. Πλέον των ανωτέρω και εφόσον η Περιφέρεια ή/και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση θεωρεί σκόπιμο να εστιαστεί σε ορισμένες περιοχές μπορεί να καταστρώσει είναι συμπληρωματικό δίκτυο παρακολούθησης τα στοιχεία του οποίου θα μπορούν να αξιοποιηθούν στην επόμενη αναθεώρηση εφόσον τηρούνται οι προδιαγραφές του ΕΔΠ της Χώρας.

(δ) Σε σχέση με το πρόγραμμα μέτρων και ειδικότερα τη συνέχιση ορισμένων από αυτών από τα προηγούμενα ΣΔΛΑΠ, και τη συμπληρωματικότητα τυχόν μέτρων σε συνδυασμό με τα περιοριστικά μέτρα σε ΥΥΣ για τη αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Διευκρινίσεις σε σχέση με τα μέτρα σε περιοχές με ΥΥΣ σε κατάσταση κατώτερη της καλής, που διατυπώθηκαν κυρίως στις παρεμβάσεις με α/α 2, 6 και 9

Οι διαδικασίες εφαρμογής των μέτρων πολλές φορές αφορούν παραπάνω της μίας διαχειριστικής περιόδου. Ήδη κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο ολοκληρώνονται μέτρα τα οποία είχαν τεθεί

από τα πρώτα ΣΔΛΑΠ. Στόχος των μέτρων γενικά είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης των ΥΣ οπότε η καταγραφή των αναγκαίων δράσεων για το σκοπό αυτό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ΣΔΛΑΠ. Ο ορίζοντας υλοποίησης των μέτρων αυτών επίσης καθορίζεται στο ΣΔΛΑΠ και μπορεί να είναι μεγαλύτερος από μία διαχειριστική περίοδο.

Σε περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση εφαρμόζεται το μέτρο Μ13Β0501 με το οποίο ρυθμίζεται η δυνατότητα νέων απολήψεων με στόχο την βελτίωση της κατάστασης των υδατικών πόρων που αποτελεί και το βασικό στόχο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Έτσι νέες χρήσεις ύδατος στις περιοχές αυτές θα πρέπει να γίνονται από άλλες πηγές εκτός εάν αυτές αφορούν στην ύδρευση.

Γενικά η βελτίωση της κατάστασης των ΥΥΣ αναμένεται από τη συνέργεια του συνόλου των μέτρων που σχετίζονται με τις πιέσεις που δέχονται τα ΥΥΣ. Έτσι, υπάρχουν προφανώς περιοριστικά μέτρα για τα ΥΥΣ με κατάσταση κατώτερη της καλής αλλά και διαχειριστικά μέτρα που εφαρμόζονται οριζόντια και αναμένεται να συμβάλλουν στην βελτίωση της κατάστασης των ΥΣ. Ο χρόνος απόκρισης των ΥΥΣ γενικά είναι μεγάλος και τα αποτελέσματα εφαρμογής των μέτρων δεν αναμένεται να είναι εμφανή εντός του τρέχοντος διαχειριστικού κύκλου. Σε αρκετές περιπτώσεις τα αποτελέσματα μπορεί να είναι ορατά μετά από δεκαετίες. Για το λόγο αυτό ειδικά για τα ΥΥΣ με κατάσταση κατώτερη της καλής εφαρμόζεται το άρθρο 4.4 (παράταση προθεσμίας για την επίτευξη της καλής κατάστασης των ΥΣ) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Ειδικά για το ΥΣ Κέρης Τυλλίσου και στα ΥΥΣ Μεσσαράς τα οποία αναφέρθηκαν στις παρεμβάσεις και εμφανίζονται με κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση εφαρμόζεται το σύνολο των περιοριστικών μέτρων για τα σχετικά ΥΥΣ δηλαδή τα μέτρα Μ13Β0401 Μ13Β0402 (Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση για το σύστημα Κέρης που είναι ενταγμένο στο ΜΠΠ) και Μ13Β0501 (Βασικό μέτρο ελέγχου απόληψης). Επίσης εφαρμόζονται και τα συμπληρωματικά μέτρα ελέγχων των αντλήσεων Μ13Σ0802 και Μ13Σ1610. Πλέον των ανωτέρω περιοριστικών μέτρων εφαρμόζονται και τα γενικά μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του ύδατος μείωσης των απολήψεων και αύξησης της αποδοτικότητας των υδάτων αλλά και τα μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ που εντάσσονται στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης

Αναλυτικές πληροφορίες για τα ανωτέρω θέματα εντάσσονται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κόστους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους και στα αντίστοιχα κεφάλαια της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

(ε) Σε σχέση με το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών καθώς και την ένταξη σε αυτό του ΥΥΣ Γαύδου και μικρών υδροτοπικών συστημάτων που εντοπίζονται στο νησί, που διατυπώθηκαν στις παρεμβάσεις με α/α 2 και 12

Το καρστικό σύστημα της Γαύδου περιλαμβάνεται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών στο Προσχέδιο της 2ης Αναθεώρησης. Όμως λόγω της ιδιαιτερότητας της περιοχής έχει ζητηθεί τόσο από τη Δ/νση Υδάτων όσο και από άλλους φορείς να επανενταχθεί στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών. Έτσι στην 2η Αναθεώρηση το σύστημα αυτό περιλαμβάνεται στο ΜΠΠ των υδάτων ανθρώπινης κατανάλωσης και γίνονται οι κατάλληλες προσαρμογές στο αντίστοιχο κείμενο τεκμηρίωσης και τα λοιπά κείμενα τεκμηρίωση όπου αναφέρονται οι προστατευόμενες περιοχές και στη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης.

Όσον αφορά στα μικρά υδροτοπικά συστήματα που εντοπίζονται στο νησί επισημαίνεται ότι οι προστατευόμενες περιοχές που έχουν θεσμοθετηθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τα ΥΣ όπως έχουν καθοριστεί στο ΣΔΛΑΠ έχουν περιληφθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Οι λοιπές περιοχές όπως και τα μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων που δεν προσδιορίζονται ως επιφανειακά υδατικά συστήματα, (όπως αναφέρεται ειδικά για αυτά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης Καθορισμός Περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των εξαιρέσεων από την επίτευξη των στόχων και στα αντίστοιχα κεφάλαια του

ΣΔΛΑΠ), προστατεύονται από τις κείμενες διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα και περιορισμοί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα.

(στ) Σε σχέση με το μέτρο M13Σ1401 Έργα τεχνητού εμπλουτισμού λεκάνης Θραψανού – Νιπιδιτού που περιλαμβάνεται στο προς διαβούλευση Προσχέδιο της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης και τις απόψεις που διατυπώνονται στις παρεμβάσεις με α/α 7, 8 και 10.

Στο προσχέδιο ΣΔΛΑΠ είχε προταθεί η συνέχεια του μέτρου M13Σ1401 (Έργα τεχνητού εμπλουτισμού λεκάνης Θραψανού – Νιπιδιτού) της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ τροποποιημένο λαμβάνοντας υπόψη το νέο προγραμματισμό για την περιοχή. Όμως δεδομένου ότι η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στην ΑΕΠΟ για το Νέο Αερολιμένα Καστελίου στο Νομό Ηρακλείου Κρήτης και την οδική του σύνδεση με το Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης και την οδό Ηρακλείου – Μάρθας προτάθηκε από τη Δ/ση Υδάτων αλλά και τους λοιπούς φορείς της περιοχή το μέτρο να απαλειφθεί.

Για το λόγο αυτό δεν εντάσσεται στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ

Επίσης κατά τις σχετικές παρεμβάσεις τέθηκαν προβληματισμοί σε σχέση με την παρουσία του αεροδρομίου Καστελίου και την επίδρασή του στη κατάσταση των υδάτων της περιοχής ενώ έγιναν και προτάσεις αφενός για τη διατύπωση ειδικών ρυθμίσεων για την προστασία των υδάτων από τη μελλοντική λειτουργία του Αεροδρομίου Καστελίου και αφετέρου για την υλοποίηση ειδικών μελετών διαχείρισης των υδάτων στην ευρύτερη περιοχή του έργου. Τα θέματα αυτά εξετάζονται και ρυθμίζονται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δεν εντάσσονται στο ΣΔΛΑΠ.

Τέλος επισημαίνεται τυχόν νέες ανάγκες σε νερό ύδρευσης που θα προκύψουν από τη λειτουργία του έργου θα πρέπει να προβλεφθούν από το masterplan της ΔΕΥΑ η υλοποίηση του οποίου ήδη προβλέπεται στα μέτρα του ΣΔΛΑΠ (ενδέχεται να απαιτηθεί του υφιστάμενου masterplan για την περιοχή). Δεν θεωρείται σκόπιμη η ένταξη ειδικής πρόβλεψης στο ΣΔΛΑΠ.

(ζ) Διευκρινίσεις για τους τεχνητούς υγροτόπους σε σχέση με το ΣΔΛΑΠ που ζητήθηκαν κατά την παρέμβαση με α/α 12

Για τα τεχνητά υδατικά συστήματα και την ένταξη τους η όχι στο ΣΔΛΑΠ λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια καθορισμού των ΥΣ που αναφέρονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης Χαρακτηρισμός, Τυπολογία, Τυποχαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων το οποίο είναι διαθέσιμο στην ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ για τη διαβούλευση. Μικροί τεχνητοί υγροτόποι που δεν αναφέρονται στη 2η Αναθεώρηση δεν πληρούν τα κριτήριά αυτά και μπορούν να αντιμετωπιστούν ως μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων τα οποία με βάση τους στόχους που καθορίζονται στη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ προστατεύονται από τις κείμενες διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα και περιορισμοί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα.

2.4 Ερωτηματολόγια Διαβούλευσης

2.4.1 Συμμετοχή

Παραλήφθηκαν 8 ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώθηκαν τόσο από εκπροσώπους φορέων όσο και από ιδιώτες, όπως ενδεικτικά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	Ιδιότητα	Όνοματεπώνυμο	Όνομα Φορέα / Οργανισμού	Επάγγελμα
1	Φυσικό πρόσωπο	Μανώλης Χατζάκης		ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

A/A	Ιδιότητα	Όνοματεπώνυμο	Όνομα Φορέα / Οργανισμού	Επάγγελμα
2	Φυσικό πρόσωπο	Χαράλαμπος Νικολουδάκης		ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
3	Φυσικό πρόσωπο	Νικόλαος Νικολαΐδης		ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
4	Φορέας	Ελένη Ανδρομάχη Μαρκουλάκη	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας ΡΕΘΥΜΝΟΥ	
5	Φυσικό πρόσωπο	Γεώργιος Νηστικάκης		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ
6	Φυσικό πρόσωπο	Κωνσταντίνα Καλογεράκη		ΓΕΩΛΟΓΟΣ
7	Φυσικό πρόσωπο	Αναστασία Μαράτου		ΓΕΩΛΟΓΟΣ
8	Φορέας	Δέσποινα Ρούσσου	ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	

Το ερωτηματολόγιο που δόθηκε προς συμπλήρωση παρουσιάζεται στο Παράρτημα II.

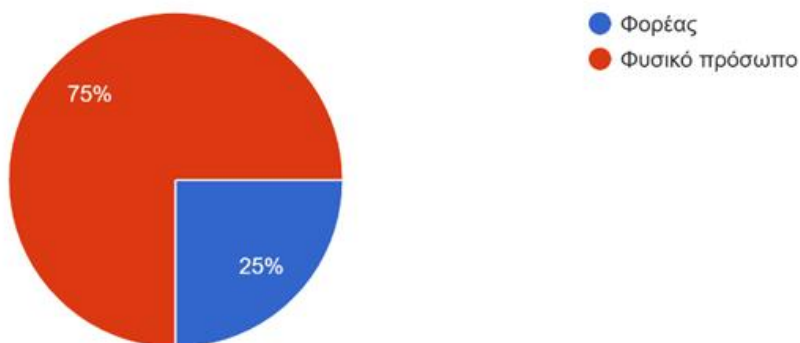
2.4.2 Απαντήσεις

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται ως pdf στη μορφή που δινόταν στο “google forms” στο Παράρτημα II. Ακολουθούν τα στατιστικά δεδομένα των απαντήσεων του ερωτηματολογίου.

2.4.2.1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

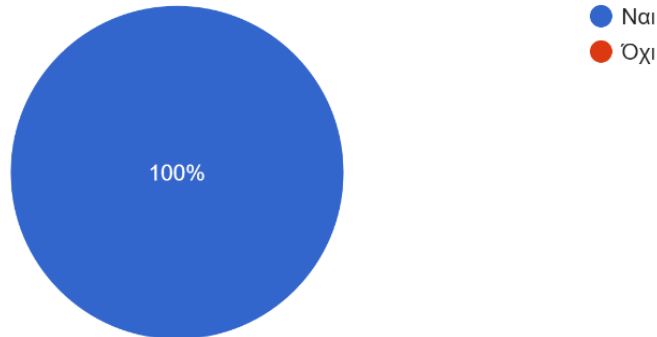
Παρακαλώ επιλέξτε αν είστε:

8 απαντήσεις

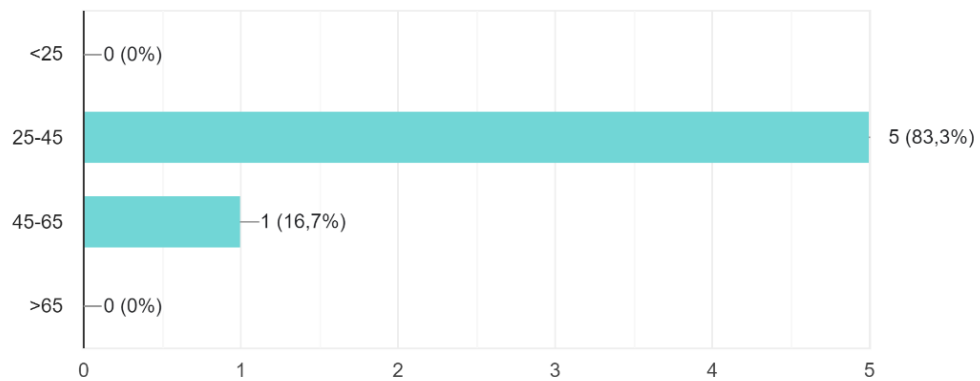
Επιθυμείτε να ενημερώνεστε για τις δράσεις μας;

2 απαντήσεις

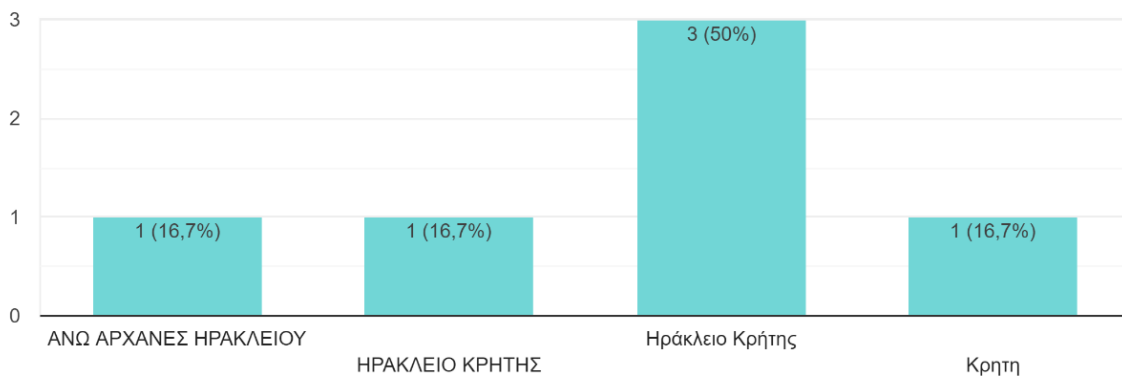
Για φυσικά πρόσωπα – παρακαλώ συμπληρώστε την ηλικιακή κατηγορία που ανήκετε βάζοντας χ όπου ταιριάζει

6 απαντήσεις

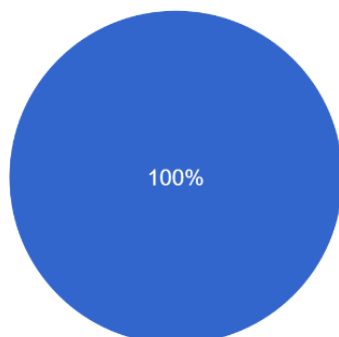
Περιοχή διαμονής ή καταγωγής

6 απαντήσεις

Επίπεδο μόρφωσης

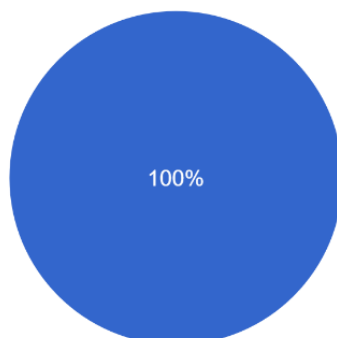
6 απαντήσεις

- Μεταπτυχιακό Πανεπιστημίου ή ανώτερο
- Πτυχίο Πανεπιστημίου
- Λύκειο
- Γυμνάσιο
- Δημοτικό

Επιθυμείτε να ενημερώνεστε για τις δράσεις μας;

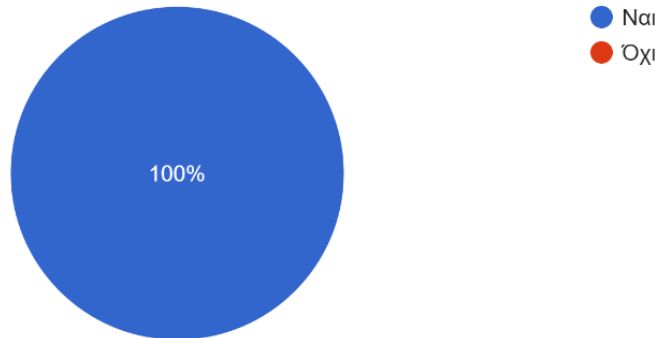
6 απαντήσεις

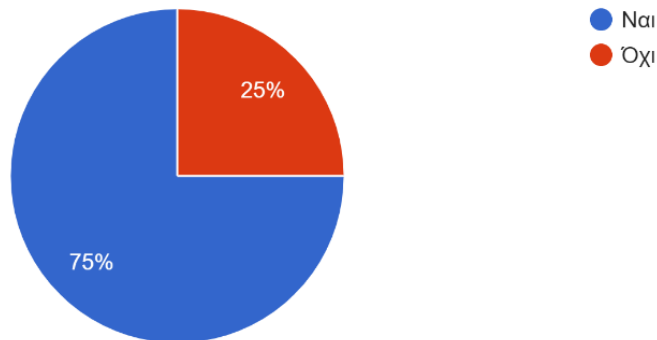
- Ναι
- Όχι

2.4.2.2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

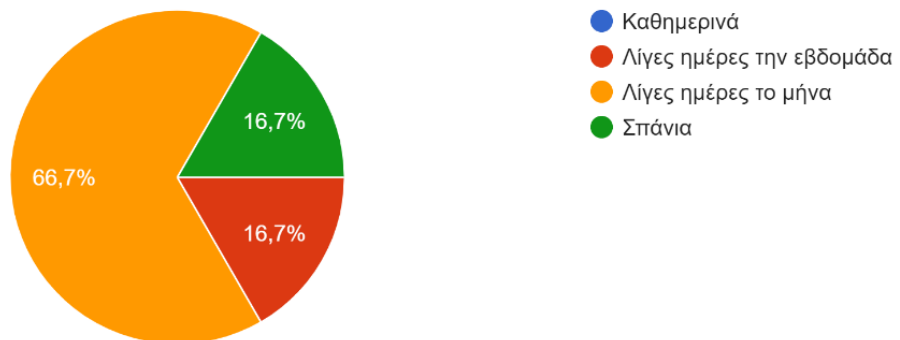
Γνωρίζετε την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ);
8 απαντήσεις

Χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (<http://wfdver.ypeka.gr/el/home-gr/>);
8 απαντήσεις

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης;
6 απαντήσεις

Παρακαλούμε αναφέρετε εάν έχετε κάποιο σχόλιο για τα περιεχόμενά της ιστοσελίδας διαβούλευσης; (οι απαντήσεις παρατίθενται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2).

Πώς ενημερωθήκατε για τη διαβούλευση του Προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;

8 απαντήσεις

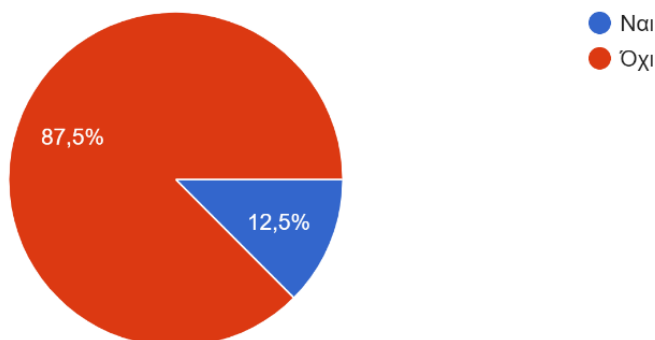
Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσής σας για διαδικασίες διαβουλεύσεων;

8 απαντήσεις

Είχατε λάβει μέρος στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ;

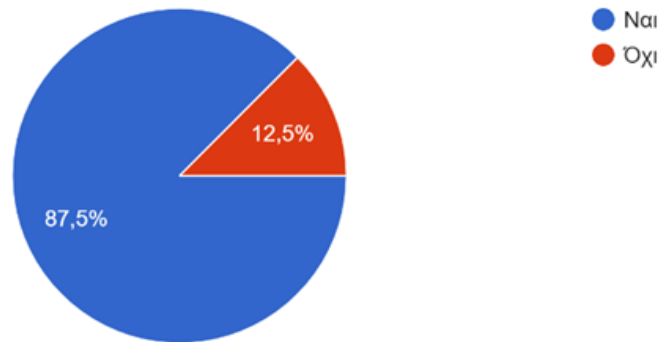
8 απαντήσεις

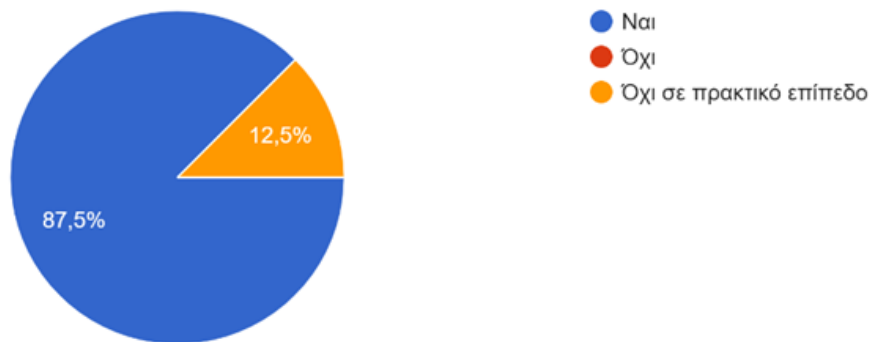
Ποιος ήταν ο τρόπος συμμετοχής σας στην διαβούλευση της 1^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ ; (οι απαντήσεις παρατίθενται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2).

2.4.2.3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

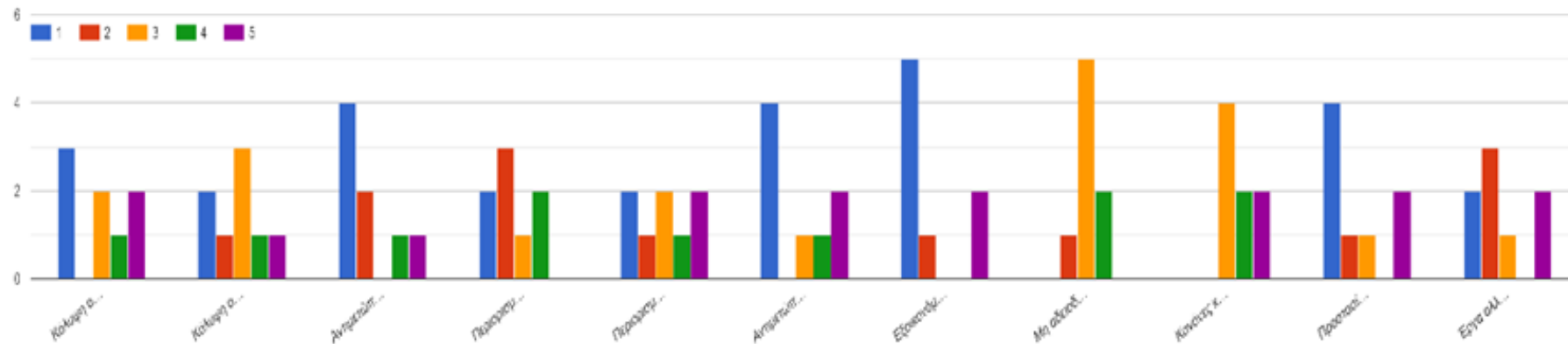
Γνωρίζετε το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης που εφαρμόζεται στην περιοχή σας;
8 απαντήσεις

Πιστεύετε πως η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης έχει συνδράμει στην βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων;
8 απαντήσεις

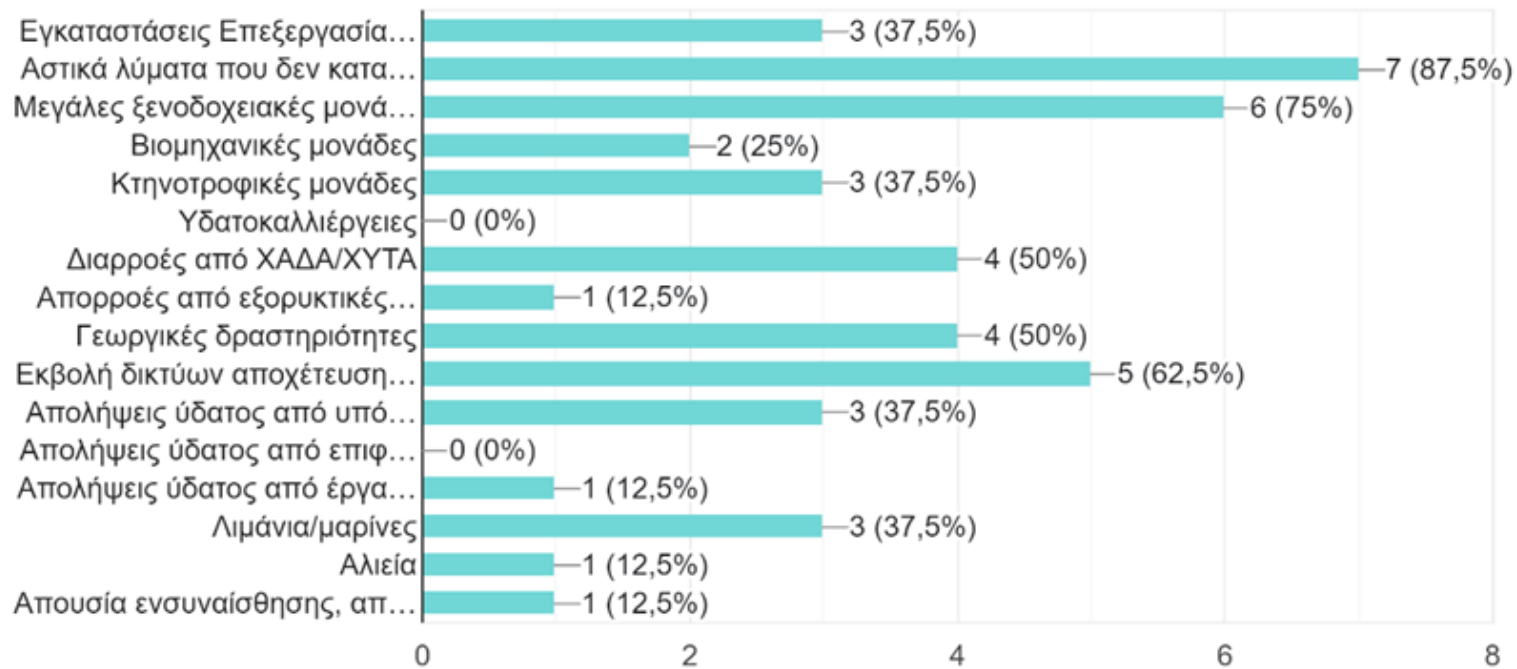

Παρακαλώ κατατάξτε με βαθμό προτεραιότητας (όπου 1 = ύψιστη προτεραιότητα, 5 = χαμηλότερη προτεραιότητα, κλπ.) τα παρακάτω ζητήματα διαχείρισης ύδατος στην περιοχή σας

Ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες πιέσεων θεωρείτε ότι συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής σας;

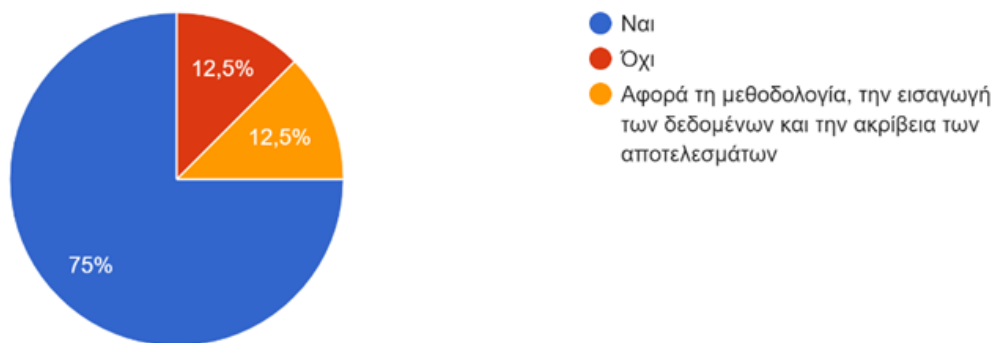
8 απαντήσεις

Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης; (οι απαντήσεις παρατίθενται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2).

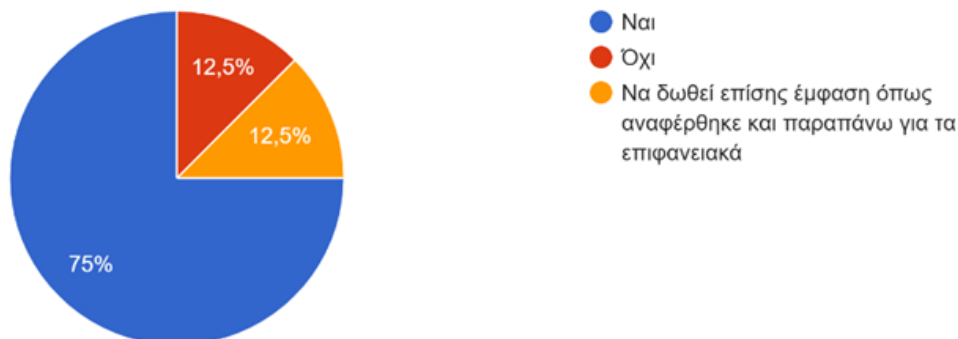
Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

8 απαντήσεις

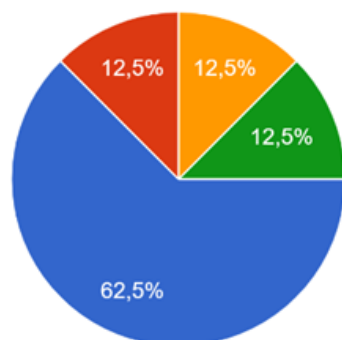
Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

8 απαντήσεις

Πιστεύετε ότι η ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

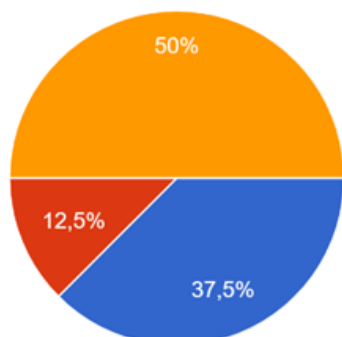
8 απαντήσεις

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω
- Οι μελετητές είναι πιο γνωστές για τα στοιχεία που έλαβε υπόψην του αλλά και το πως τα διαχειρίστηκε

Συμφωνείτε με τους περιβαλλοντικούς στόχους και τις προτεινόμενες εξαιρέσεις, όπως παρουσιάζονται στο Προσχέδιο;

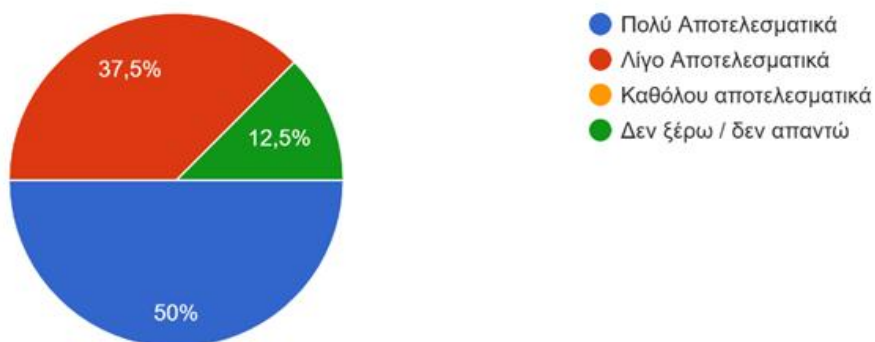
8 απαντήσεις

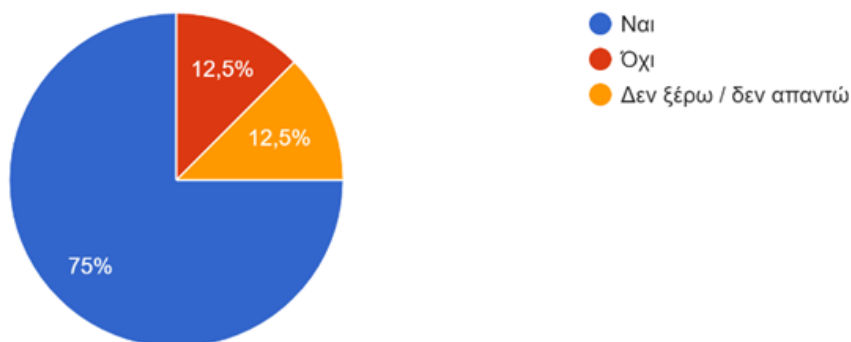
- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ

2.4.2.4 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

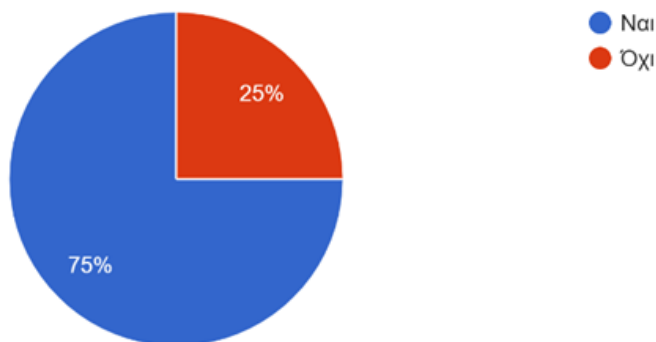
Πώς εκτιμάτε τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων στην περιοχή σας;
8 απαντήσεις

Σας είναι κατανοητό το Πρόγραμμα Μέτρων που περιλαμβάνεται στο Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;
8 απαντήσεις

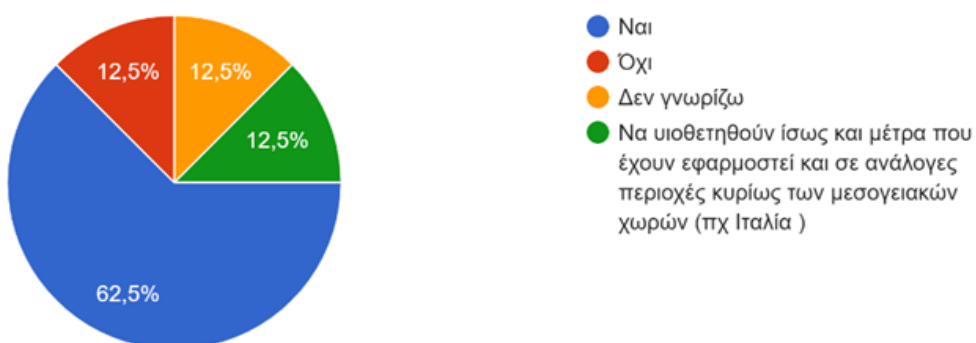

Τα βασικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε εφαρμογή Νομοθεσίας (ευρωπαϊκής και εθνικής) και σε άλλα θεσμικά μέτρα ενώ έχο... αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;
8 απαντήσεις

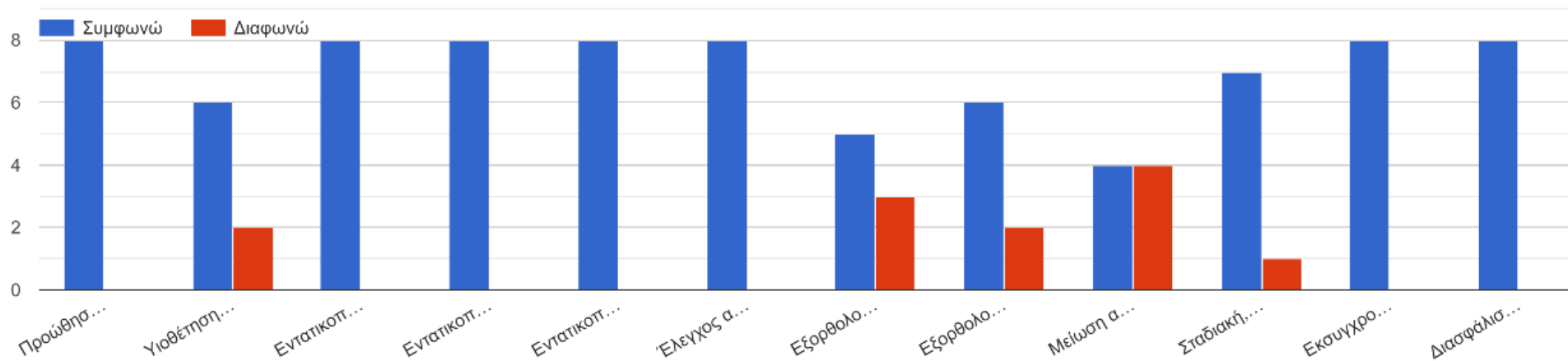

Ποια επιπλέον βασικά μέτρα θεωρείτε πως θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ; (οι απαντήσεις παρατίθενται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2).

Τα συμπληρωματικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε συγκεκριμένες προτάσεις/δράσεις ανά υδατικό σύστημα, με βάση... αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;
8 απαντήσεις

Με ποια από τα παρακάτω προτεινόμενα μέτρα συμφωνείτε και με ποια διαφωνείτε;

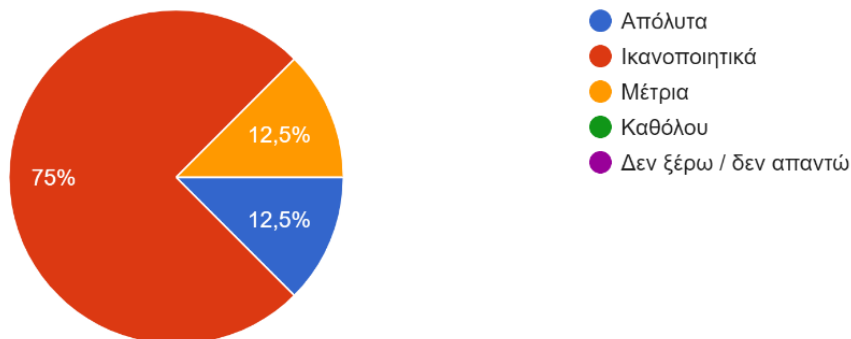
Το επιπλέον κόστος που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων, επιβαρύνει, κατά περίπτωση, τους χρήστες. Θα δεχόσασταν να καλύψετε μέρος αυτού;

8 απαντήσεις

Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων που περιλαμβάνονται στο Προσχέδιο καλύπτουν στο σύνολό τους τις ανάγκες της περιοχής σας;

8 απαντήσεις

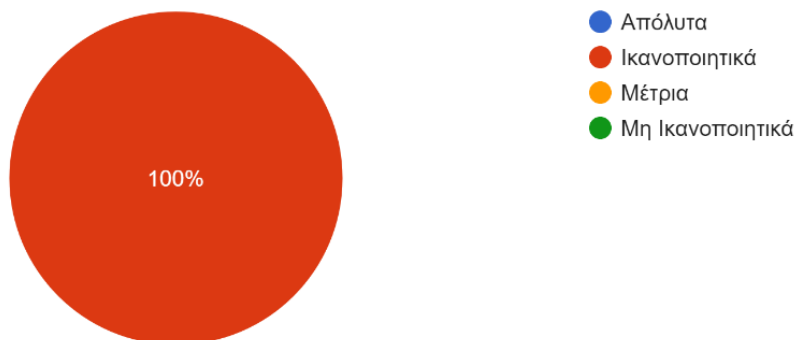

Αν απαντήσατε "μέτρια ή καθόλου" στην προηγούμενη ερώτηση παρακαλώ αιτιολογήστε εν συντομία και καταγράψτε πιθανά μέτρα που θα θέλατε να συμπεριληφθούν: (οι απαντήσεις δίνονται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2)

2.4.2.5 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ 2^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης εντοπίζει και προσεγγίζει κύρια ζητήματα/θέματα διαχείρισης των νερών στην περιοχή σας;

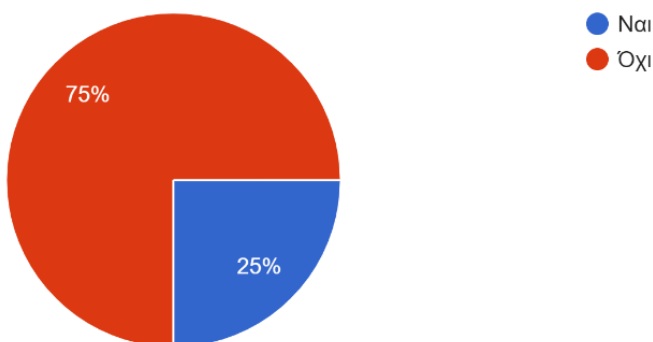
8 απαντήσεις

Εάν υπάρχουν ζητήματα/θέματα διαχείρισης που κατά τη γνώμη σας είναι σημαντικά και δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης παρακαλώ αναφέρετε: (οι απαντήσεις δίνονται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2).

Επιθυμείτε να κάνετε κάποια προσθήκη, διόρθωση ή σχόλιο στα αναρτημένα κείμενα της 2ης Αναθεώρησης;

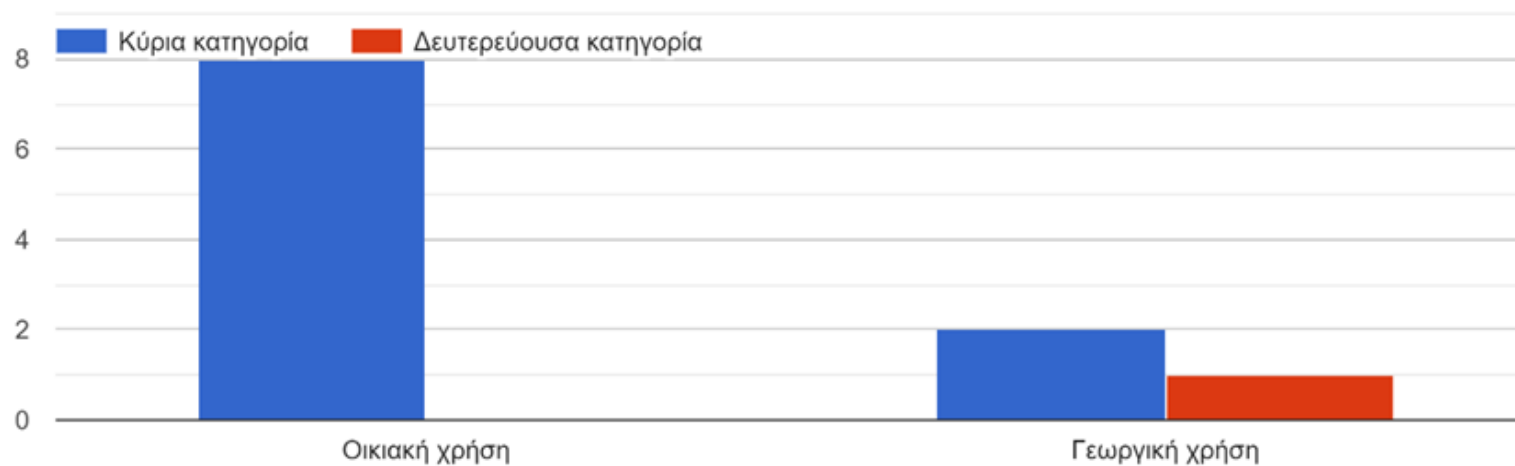
8 απαντήσεις

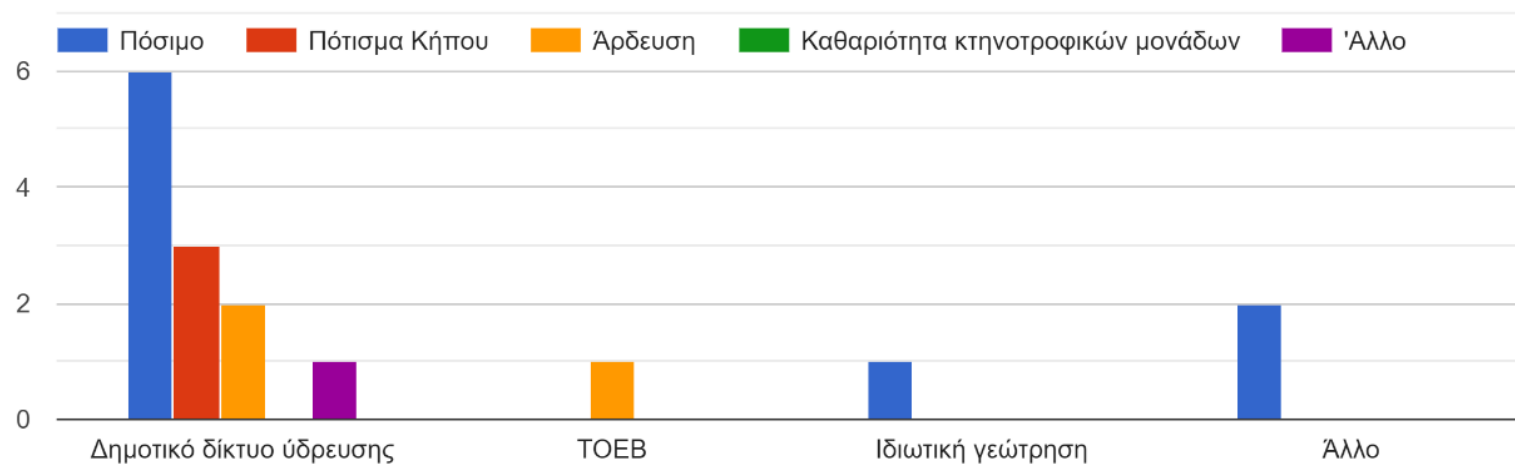
Παρακαλώ αναφέρατε ποια διόρθωση προτείνετε: (οι απαντήσεις δίνονται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2)

2.4.2.6 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Σε ποια/ποιες κατηγορίες θα κατατάσσετε τον εαυτό σας όσον αφορά τη χρήση του νερού;

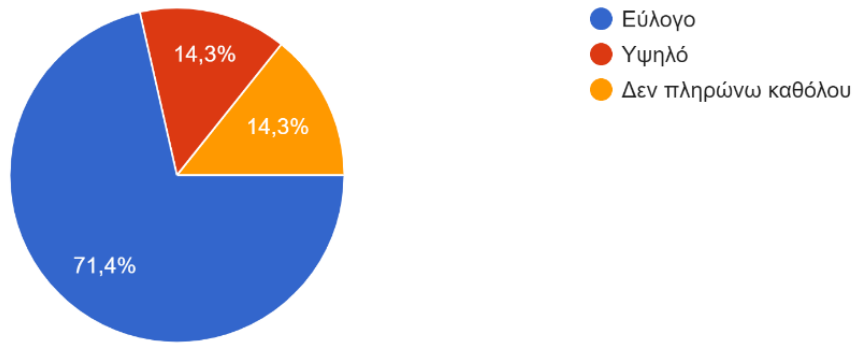

Από ποιες πηγές προμηθεύεστε το νερό που χρησιμοποιείτε; (Παρακαλώ προσδιορίστε ανά πηγή τις κατηγορίες χρήσης)

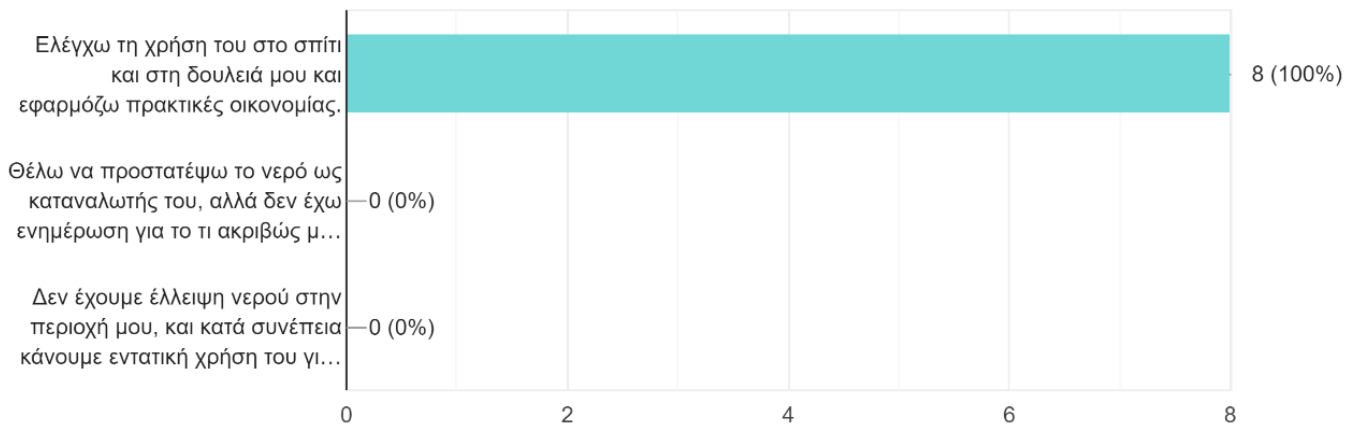
Πιστεύετε ότι το τίμημα για το νερό που καταναλώνετε για την άσκηση της επαγγελματικής σας δραστηριότητας είναι:

7 απαντήσεις

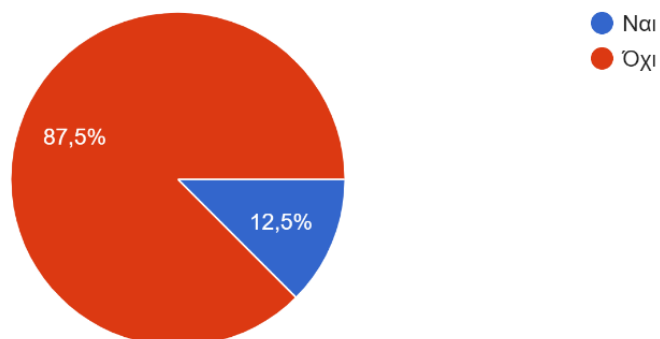

Θεωρείτε ότι αποδίδετε στο νερό το σεβασμό που του αναλογεί ως ένας πολύτιμος φυσικός πόρος δύσκολα ανανεώσιμος; Ποια φράση σας εκφράζει καλύτερα;

8 απαντήσεις

Έχετε κάποιο άλλο σχόλιο σε σχέση με τα ανωτέρω ζητήματα το οποίο δεν έχετε αναφέρει;
8 απαντήσεις

Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλιά σας : (οι απαντήσεις δίνονται ως παρεμβάσεις στον πίνακα 2-2)

Μέσω των Ερωτηματολογίων καταγράφηκαν οι παρακάτω προτάσεις και παρατίθενται με σχόλια στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2-3: Παρεμβάσεις μέσω Ερωτηματολογίου

Ερώτηση	α/α	Σχόλιο ερωτηματολογίου
Παρακαλούμε αναφέρετε εάν έχετε κάποιο σχόλιο για τα περιεχόμενά της ιστοσελίδας διαβούλευσης;	6	Καλό θα ήταν τα στοιχεία της να βρίσκονται σε πλατφόρμα GIS η οποία θα μπορούσε να είναι προσβάσιμη από όλους και να δύναται η επεξεργασία των δεδομένων της
Ποιος ήταν ο τρόπος συμμετοχής σας στην διαβούλευση της 1 ^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ ;	3	Πρόταση για μέτρο
Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης;	2	Αρδευτικές ανάγκες
	3	Όχι
	4	Δε γνωρίζω
	6	Άρδευση καλλιεργείων
	7	Λόγω ανομβρίας υποβάθμιση στάθμης Αποσελέμη ελλειπής ύδρευση
	8	Δεν μπορώ να πω με ΣΙΓΟΥΡΙΑ
Ποια επιπλέον βασικά μέτρα θεωρείτε πως θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;	3	Ουσιαστική εκπαίδευση γεωργών
	6	Σωστή και αξιόπιστη συλλογή στοιχείων
Αν απαντήσατε "μέτρια ή καθόλου" στην προηγούμενη ερώτηση παρακαλώ αιτιολογήστε εν συντομία και καταγράψτε πιθανά μέτρα που θα θέλατε να συμπεριληφθούν:	6	Δεν έχουν αναμενόμενα αποτελέσματα
Εάν υπάρχουν ζητήματα/θέματα διαχείρισης που κατά τη γνώμη σας είναι σημαντικά και δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης παρακαλώ αναφέρετε:	2	Μέτρα για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών
	4	Περιορισμός της χρήσης των νερών ύδρευσης σε πισίνες ξενοδοχείων αλλά χρήση νερού άρδευσης με αντίστοιχη επιβάρυνση κόστους στους ιδιοκτήτες ξενοδοχείων
	8	Πλαίσιο διαχείρισης περιβαλλοντικών θεμάτων για αποφυγή ποιοτικής και ποσοτικής υποβάθμισης με ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΦΑΣΗ στην εφαρμογή αυτού. Πιστεύω το θέμα είναι η καθολική εφαρμογή του πλαισίου και όχι μόνο η καταγραφή δεδομένων και μεθοδολογιών και των αποτελεσμάτων που εξάγονται
Παρακαλώ αναφέρατε ποια διόρθωση προτείνετε:	3	Θα σταλούν 3 επιπλέον μέτρα
	6	Εφαρμογή μέτρων ώστε να υπάρχει αποτελεσματικότητα
Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλιά σας;	4	Σύνταξη προγραμμάτων ενημέρωσης στα πλαίσια εκπαιδευτικού προγράμματος στις σχολικές μονάδες για τον τρόπο εξοικονόμησης του νερού ύδρευσης και προστασίας των υδατορεμάτων και των θαλάσσιων υδάτων

2.5 Εισερχόμενο Υλικό Διαβούλευσης (Παρατηρήσεις, Προτάσεις, Σχόλια)

2.5.1 Μέσω εγγράφων (e-mails)

Για το ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), λήφθηκαν μέσω e-mails οι παρατηρήσεις, προτάσεις ή/και σχόλια επί του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 2-4: Κύρια σημεία Παρεμβάσεων μέσω εγγράφων (e-mails)

α/α	Κύρια σημεία παρέμβασης
1	<p>Δ/ση Περιβ/ντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Γεν. Δ/σης Βιώσιμης Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τη μη επαρκή τεκμηρίωση των δεδομένων, 2. Τη συσχέτιση των μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ με τα αντίστοιχα που περιλαμβάνονται στο ΠΕΣΠΚΑ της Κρήτης, 3. Μέτρα της 1^{ης} Αναθεώρησης πλέον δεν περιλαμβάνονται στο Προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης χωρίς σαφείς εξηγήσεις, 4. στην εκτίμηση κόστους υπηρεσιών ύδατος δεν είναι ξεκάθαρο αν έχει ληφθεί υπόψη η απόφαση Α2519/2022 του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, 5. να γίνει αναφορά των έργων που υπόκεινται στην εξαίρεση του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, 6. ειδικές παρατηρήσεις για τα μέτρα M13B0301, M13B0402, M13B0502, M13Σ1401 και να προστεθεί νέο μέτρο για τη δημιουργία εθνικής βάσης δεδομένων με τη μορφή γεωχωρικών δεδομένων για τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των υδάτων σε κάθε ΥΔ.
2	<p>Δ/ση Υδάτων της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης στην Κρήτη, 8. την αφαίρεση του ΕΛ1300280Α7 ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΓΑΥΔΟΥ από το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, 9. τις πιέσεις με αποδέκτη των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων τα επιφανειακά υδατικά συστήματα και όχι το έδαφος, 10. τα συνολικά φορτία από σημειακές πηγές ρύπανσης (κυρίως ελαιοτριβεία και τυροκομεία), 11. τα δεδομένα των διάχυτων πηγών ρύπανσης, 12. τον υπολογισμό πιέσεων σχετικών με την υδρομορφολογία, 13. τις απολήψεις από επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ, 14. την κατάσταση ποτάμιων, παράκτιων και υπόγειων ΥΣ, 15. στη μεθοδολογία περί της υπαγωγής ή μη στο άρθρο 4.7 ενός ΥΣ, 16. παρατηρήσεις για τα μέτρα M13B0302, M13B0305, M13B0401, M13B0501, M13B0702, M13B0705, M13B0906, M13Σ0201, M13Σ0202, M13Σ0204, M13Σ0801, M13Σ0802, M13Σ0803, M13Σ1401, M13Σ1701 και να προστεθούν νέα μέτρα : <ol style="list-style-type: none"> i. Μέτρο M13B0404 Σχέδια Ασφάλειας Νερού – ΣΑΝ ii. Μέτρο M13B030X Χρηματοδότηση Δήμων-ΔΕΥΑ για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων- έργων διάθεσης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων για άρδευση

α/α	Κύρια σημεία παρέμβασης
	<ul style="list-style-type: none">iii. Μέτρο M13B030X Γενικό Σχέδιο Άρδευσης - MasterPlan Άρδευσηςiv. Μέτρο M13B030X Εκπόνηση μελετών ακριβούς οριοθέτησης ζωνών υφαλμύρισηςv. Μέτρο M13Σ160X Σχέδιο Δράσης για την προστασία του παράκτιου υδατικού συστήματος του Όρμου της Ελούνταςvi. Μέτρο M13Σ160X Ειδική εκπαίδευση υπαλλήλων της ΑΔ και της Περιφέρειας σε σχέση με Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και διαχείριση-ανάλυση δεδομένων, ανάλυση και διαχείριση Ειδικών Υδρογεωλογικών μελετών με ανάπτυξη μοντέλων, ανάλυση και διαχείριση Μελετών Τρωτότητας, εκπαίδευση στη διαχείριση και εκτίμηση Κινδύνουvii. Μέτρο M13Σ160X Επικαιροποίηση των δεδομένων των αδειοδοτημένων υδροληψιών και ψηφιοποίηση του αρχείου της Διεύθυνσης Υδάτων.

Σημειώνεται ότι τα παραπάνω έγγραφα και τα θέματα που τίθενται σε αυτά έχουν παραληφθεί και κατά την γνωμοδότηση των ανωτέρω υπηρεσιών για την ΣΜΠΕ. Οι διευκρινίσεις επ'αυτών παρουσιάζονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 2.7.

2.5.2 Μέσω σχολίων στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης

Τα σχόλια που αποσπάστηκαν από την ιστοσελίδα της διαβούλευσης παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα στον οποίο δίνονται οι κατάλληλες διευκρινίσεις.

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
1	Νικόλαος Νικολαΐδης	<p>Προγράμματα Μέτρων 1. Προτεινόμενο Μέτρο 1 – <u>Ονομασία Μέτρου</u> – Εγκατάσταση σταθμών συνεχόμενης καταγραφής της παροχής εκφορτίσεων των πηγών Αγυιάς (Πλατάνου, Κολύμπας και Καλαμιώνα), της στάθμης γεωτρήσεων ανάντη των πηγών και της παροχής των αντλήσεων από τις γεωτρήσεις και τις πηγές <u>Κατηγορία Μέτρου</u> – Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης <u>Περιγραφή Μέτρου</u> – Το μέτρο περιλαμβάνει την δημιουργία ολοκληρωμένου τηλεμετρικού συστήματος παρακολούθησης των εισροών και εκροών του καρστικού υδροφορέα της Αγυιάς το οποίο θα συλλέγει δεδομένα στην διάρκεια της σταδιακής αναρρύθμισης των πηγών για την αξιολόγηση του συστήματος και τον ρυθμό επαναφοράς του υδροφορέα. Συγκεκριμένα προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση των υπερχειλίσεων των πηγών Πλατάνου και Κολύμπας καθώς και της υπερχειλίσης της λίμνης Αγυιάς. Η ΔΕΥΑΧ σε συνεργασία με τον ΟΑΚ έχει κατασκευάσει τους σταθμούς μέτρησης σε αυτά τα σημεία και έχει ξεκινήσει την παρακολούθηση. Οι μετρήσεις πρέπει να βαθμονομηθούν με μιλίσκο και να εξακριβωθεί το ισοζύγιο των πηγών. • Παρακολούθηση της υπερχειλίσης της πηγής του Καλαμιώνα. Με βάσει τα δεδομένα του σταθμού μέτρησης της στάθμης υπερχειλίση, να βαθμονομηθεί η παροχή. • Παρακολούθηση συσχέτισης στάθμης Κουφού-Καλαμιώνα. -Προτείνεται να μελετηθεί η συσχέτιση της στάθμης του Κουφού με την στάθμη του Καλαμιώνα. Η καλή συσχέτιση θα επιβεβαιώσει την ανεξαρτησία των δύο υδροφορέων. Επιπλέον, οι στάθμες των τριών γεωτρήσεων που θα γίνουν στην περιοχή μεταξύ Καλαμιώνα και Κολύμπας θα δείξουν αν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των πηγών. • Παρακολούθηση των παροχών του αγωγού Κολύμπας- ΤΟΕΒ – Η ΔΕΥΑΧ σε συνεργασία με τον ΟΑΚ έχει κατασκευάσει αυτό τον σταθμό μέτρησης και έχει ξεκινήσει την παρακολούθηση. Τα αρχικά αποτελέσματα παροχής χρησιμοποιήθηκαν σε αυτή την μελέτη. • Παρακολούθηση των αντλήσεων σε όλες τις γεωτρήσεις – Θα πρέπει να εγκατασταθούν παροχόμετρα σε όλες τις γεωτρήσεις τα οποία τηλεμετρικά θα συγκεντρώνουν την διακύμανση της άντλησης όλων των γεωτρήσεων. 	<p>Οι προτάσεις που αφορούν στην Αγιά Προτεινόμενα μέτρα 1 και 2) σχετίζονται άμεσα με το μέτρο Μ13Σ0803 Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου αναρρύθμισης της πηγής Αγιάς το οποίο έχει ενσωματωθεί στο Πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Επίσης στο Πρόγραμμα μέτρων έχει περιληφθεί και το μέτρο Μ13Σ1604 Εγκατάσταση σταθμών συνεχόμενης καταγραφής της παροχής ποτάμιων ΙΤΥΣ κατάντη φραγμάτων το οποίο περιλαμβάνει και ορισμένα από τα ποτάμια ΥΣ που αναφέρονται και δύναται να επεκταθεί και περαιτέρω εφόσον κριθεί σκόπιμο από τη Δ/ση Υδάτων.</p> <p>Όσον αφορά στην πρόταση για την εφαρμογή λύσεων Βασισμένες στη Φύση (Nature based Solutions) (προτεινόμενο μέτρο 3) ήδη έχει καταρτιστεί η Εθνική Βιβλιοθήκη Μέτρων για την επίτευξη του για το ΚΟΔ που περιλαμβάνει τέτοιου τύπου παρεμβάσεις σε ΙΤΥΣ που σχετίζονται με αντιπλημμυρικά έργα και επιπλέον έχει προταθεί το μέτρο Μ13Β0907 «Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα» που περιλαμβάνει παρόμοιες δράσεις για τα ποτάμια ΙΤΥΣ.</p> <p>Τα μέτρα αυτά αναμένεται να εξετάζονται και κατά την αξιολόγηση προγραμματιζόμενων έργων δυνάμει του Αρθρου 4.7 της Οδηγίας όπως αναφέρεται και στην σχετική Επικαιροποιημένη Μεθοδολογία του ΥΠΕΝ. Περαιτέρω εξειδίκευση των μέτρων αυτών για μελλοντικά έργα όπως περιγράφονται στην πρόταση αναμένεται να γίνει στην Αναθεώρηση του ΣΔΚΠ του ΥΔ</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>Συγκεκριμένα προτείνεται να εγκατασταθούν 20 παροχόμετρα στις 6 γεωτρήσεις της ΔΕΥΑΧ, 8 του ΟΑΚ, 2 του ΤΟΕΒ και 4 γεωτρήσεις στην περιοχή του Κουφού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εγκατάσταση σταθμηγράφων σε γεωτρήσεις – Αυτή την στιγμή υπάρχουν εγκατεστημένα ο σταθμηγράφος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης στα Μυλωνιανά, της ΥΕΒ κοντά στις γεωτρήσεις Γ122-Γ123, της ΔΕΥΑΧ στην πηγή Πλατάνου και του ΙΓΜΕ στην νέα γεώτρηση παρακολούθησης. Προτείνεται η εγκατάσταση σταθμηγράφου στην Μ6 και σε όλες τις καινούριες γεωτρήσεις. • Μέτρηση παροχής Κερίτη – Προτείνεται η εγκατάσταση τηλεμετρικού σταθμηγράφου στον ποταμό Κερίτη στη θέση Πατελάρι που θα μετράει την συνολική ροή του ποταμού. <p>Ετήσιες εκθέσεις με τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης – Να γίνονται ετήσιες εκθέσεις με τα δεδομένα παρακολούθησης του υδροφορέα και την συνολική διαχρονική διακύμανση των παροχών εκχείλισης των πηγών, τις στάθμες του υδροφορέα και των παροχών άντλησης κάθε φορέα. Δημιουργία βάσης δεδομένων που θα συλλέγει τα τηλεμετρικά δεδομένα, θα τα επεξεργάζεται και θα τα παρουσιάζει σε ειδική πλατφόρμα για να είναι διαθέσιμα από τις υπηρεσίες και το κοινό.</p> <p><u>Συνέχιση Μέτρου – Όχι</u> <u>Επηρεαζόμενα ΕΥ και ΥΣ</u> – ΕΛ1300031, ΕΛ1339R000401012Η <u>Φορείς Υλοποίησης</u> – Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης) – ΔΕΥΑ Χανίων – ΟΑΚ <u>Κόστος</u> – Αγορά εξοπλισμού 300.000 €, Παρακολούθηση υδροφορέα και επεξεργασία δεδομένων για 3 χρόνια 100.000 €, δημιουργία βάσης δεδομένων και πλατφόρμα παρουσίασης 200.000 € <u>Συνολικό κόστος</u> = 600.000 €</p> <p>2. Προτεινόμενο Μέτρο 2 – <u>Ονομασία Μέτρου</u> – Αποκατάσταση Λίμνης Αγκυιάς, εκβάθυνση, διαχείριση ιζημάτων και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης <u>Κατηγορία Μέτρου</u> – Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης <u>Περιγραφή Μέτρου</u> – Το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση της μελέτης του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΜΦΙΚ) σχετικά με την εκβάθυνση της λίμνης και την αποκατάσταση του αρχικού βάθους του πυθμένα του ταμειυτήρα, τη διαχείριση των ιζημάτων καθώς και την εφαρμογή των μέτρων</p>	

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>διαχείρισης της λίμνης. Η τεχνητή λίμνη της Αγιάς κατασκευάστηκε το 1928 για να τροφοδοτήσει το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ. Η λίμνη είναι ένα σημαντικό οικοσύστημα χλωρίδας και ορνιθοπανίδας της περιοχής και αποτελεί πέρασμα εκατοντάδων αποδημητικών πουλιών, που βρίσκουν καταφύγιο τους χειμερινούς μήνες στην λίμνη. Οι περιβαλλοντικοί όροι για τη διαχείριση της λίμνης της Αγιάς καθορίστηκαν στην ΚΥΑ 125585/24.1.2007 η οποία προβλέπει την δημιουργία φορέα διαχείρισης για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την αντιρρύπανση της λίμνης και του περιβάλλοντα χώρου της λίμνης. Η μελέτη του ΜΦΙΚ προτείνει μεθόδους εκβάθυνσης της λίμνης και την αποκατάσταση του αρχικού βάθους του πυθμένα του ταμειυτήρα (απομάκρυνση των φερτών υλικών) με τη μέθοδο της άντλησης για να αυξηθεί η χωρητικότητά του. Οι εργασίες θα πρέπει να μη θίγουν τη βλάστηση της λίμνης. Επιπλέον η μελέτη προτείνει «ως κατώτερη επιτρεπτή στάθμη τα 37,7m για το διάστημα από την αρχή της αρδευτικής περιόδου ως τις 10 Ιουλίου και τα 37m για τον υπόλοιπο Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Από τις αρχές Οκτωβρίου είναι αναγκαία η σταδιακή επανάκαμψη της λίμνης σε στάθμη πάνω από τα 37,5m. Απαραίτητη προϋπόθεση της ορθολογικής διαχείρισης της λίμνης είναι η υλοποίηση του μέτρου της τηλεμετρικής παρακολούθησης των εισροών, εκροών και της στάθμης της λίμνης. Η Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Χανίων θα αναλάβει την ανάθεση του έργου για την υλοποίηση της εκβάθυνσης της λίμνης, τη διαχείριση των ιζημάτων καθώς και την εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης.</p> <p><u>Συνέχιση Μέτρου – Όχι</u> <u>Επηρεαζόμενα ΕΥ και ΥΣ</u> – ΕΛ1300031, ΕΛ1339R000401012H <u>Φορείς Υλοποίησης</u> – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης – ΠΕ Χανίων <u>Κόστος</u> – 600.000 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) 3. Προτεινόμενο Μέτρο 3 – <u>Ονομασία Μέτρου</u> – Δημιουργία εγχειριδίου μεθοδολογίας και παραδειγμάτων Λύσεων Βασισμένες στη Φύση για αντιπλημμυρικά έργα και γενικά έργα ανάπλασης <u>Κατηγορία Μέτρου</u> – Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης <u>Περιγραφή Μέτρου</u> – Η εφαρμογή Λύσεων Βασισμένες στη Φύση (Nature based Solutions) αποτελεί οριζόντια οδηγία στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λύσεις αυτές προσφέρουν πολλαπλά οφέλη και είναι οι πλέον</p>	

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		βιώσιμες σχετικά με την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων. Από την άλλη πλευρά δεν αποτελούν εναλλακτικές στην επιλογή των μελετητών οι οποίοι συνεχίζουν να προτείνουν λύσεις βασισμένες στο μπετόν. Η δημιουργία εγχειριδίου με εναλλακτικά παραδείγματα λύσεων βασισμένες στη φύση καθώς και της μεθοδολογίας σχεδιασμού τους θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από την ΑΠΔ Κρήτης καθώς και από τις ΠΕ στο να κατευθύνουν του μελετητές να τις συμπεριλάβουν στο σχεδιασμό των έργων. <u>Συνέχιση Μέτρου</u> – Όχι <u>Επηρεαζόμενα ΕΥ και ΥΣ</u> – ΕΛ13 <u>Φορείς Υλοποίησης</u> – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης – ΠΕ Χανίων <u>Κόστος</u> – 50.000 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)	
2	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	Προσχέδιο Διαχείρισης Συμφωνούμε με τα έργα διαχείρισης, όπως αναφέρονται στην §3.11 Θέματα προγραμματισμού έργων διαχείρισης Υδατικών Πόρων. Πλην όμως πρέπει να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο κι άλλα ποτάμια συστήματα και ταμειυτήρες.	Τα κριτήρια καθορισμού των επιφανειακών ΥΣ στο πλαίσιο του ΣΔΑΛΠ αναφέρονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης Χαρακτηρισμός, Τυπολογία, Τυποχαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων το οποίο είναι διαθέσιμο στην ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ για τη διαβούλευση. Με βάση τα κριτήρια αυτά αρκετά ποτάμια έχουν διαιρεθεί σε επιμέρους τμήματα – διακριτά ΥΣ. Για αυτά τα ΥΣ μεθοδολογικά διατηρήθηκε η ονομασία του ποταμού με διαφορετικό για το καθένα κωδικό.
3	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	Προσχέδιο Διαχείρισης 1. Γιατί απουσιάζουν : στη ΛΑΠ Ρεμάτων Βορείου Τμήματος Χανίων – Ρεθύμνου – Ηρακλείου (ΕΛ1339), Τύπος Χαρακτηρισμός Ποταμού R-M1 Μικρά μεσογειακά ρέματα <100 Λεκάνη Απορροής (km ²) τα εξής ποτάμια: ΚΛΑΔΙΣΟΣ, ΑΓΙΑΣ ΠΕΛΑΓΙΑΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ, ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ, ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ, ΚΑΤΣΑΜΠΑΔΙΑΝΟΣ / ΣΥΛΑΜΙΑΝΟΣ, ΠΡΑΣΣΑΝΟΣ, ΓΟΥΡΝΙΑΝΟΣ, ΓΟΥΒΙΑΝΟΣ, στη ΛΑΠ Ρεμάτων Νοτίου Τμήματος Χανίων – Ρεθύμνου – Ηρακλείου (ΕΛ1340) ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΙΤΗΣ-ΠΟΡΤΕΛΑ, ΑΡΒΗ, ΤΕΡΤΣΑ. Να σημειωθεί ότι τα παραπάνω δίνουν με αυξημένη περιοδικότητα πλημμυρικά φαινόμενα! 2. Στο Χάρτη 4-1, τα ποτάμια δεν απεικονίζονται σωστά και δε γίνεται αντιληπτό ποιο είναι το καθένα. 3. Στον Πίνακα 4-3 Ποτάμια ΥΣ (πλην ταμειυτήρων) ανά ΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13): τα κάτωθι είναι χωριστά ποτάμια (απ' ότι μπορούμε να δούμε στον χάρτη), γιατί δεν έχουν άλλο όνομα : 32 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ ΕΛ1339R001101027N 33 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ ΕΛ1339R001101028N	Επισημαίνεται ότι οι γεωχωρικές πληροφορίες των ΣΔΑΛΠ είναι διαθέσιμες στην ειδική Ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ για τα ΣΔΑΛΠ https://wfdver.ypeka.gr/el/geoportal-gr/ Τα λοιπά θέματα άπτονται κυρίως στο ΣΔΚΠ του ΥΔ η αναθεώρηση του οποίου είναι σε εξέλιξη.

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>34 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ EL1339R001101029N 35 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ EL1339R001101030N 36 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ EL1339R001102131N 4.Ο ταμειυτήρας Χαλαυριανού και ο ταμειυτήρας Βαλσαμιώτη γιατί δεν πληρούν τα κριτήρια ώστε να αναγνωριστούν ως διακριτά ΥΣ;;; 5. Έχει λάβει γνώση ο μελετητής για τις σοβαρές επιπτώσεις που προβλέπονται στα ΣΑΕΚ αυτών για τις πυκνο-δομημένες περιοχές στα κατάντη τους;;; 6. Αφού έχει η αποκεντρωμένη πολύ καλό GIS, γιατί να μην αποτυπώσετε το περιεχόμενο των χαρτών εκεί; Ή τουλάχιστον να καταρτιστούν χάρτες σε kmz / kmI</p>	
4	ΤΟΕΒ Ζάκρου	<p>Επισημαίνουμε ότι θεωρούμε επιβεβλημένη την ενίσχυση των οργάνων εποπτείας και διαχείρισης για την ελαχιστοποίηση της σπατάλης, της αλόγιστης εξάντλησης του υπόγειου υδατικού πλούτου και εν τέλει την ρύπανση ή την καταστροφή του. Ειδικότερα στους τομείς που μας αφορούν περισσότερο. §3.9 – 3.10 Οι προβλέψεις για την αναθεώρηση μας βρίσκουν επί της αρχής σύμφωνους. Η λογική ρυπαίνω απορυπαίνω μας βρίσκει διαφωνούντες όπως και η λογική ο ρυπαίνων πληρώνει (πως πληρώνει, πότε πληρώνει, ποια είναι η ζημιά κ.λ.π.) Θεωρούμε ότι δεν πρέπει κατ’ ουδένα λόγο να επιτρέπουμε την ανθρωπογενή ρύπανση με τη θέσπιση αυστηρών κανόνων, την ενίσχυση των εποπτικών οργάνων και την αξιοποίηση της τεχνολογίας. Στον τομέα υποδομών θεωρούμε απαραίτητο τον εκσυγχρονισμό των δικτύων ώστε να περιοριστούν οι απώλειες από διαρροές ή εξάτμιση ή σπατάλη, αλλά και την πιθανότητα υδροκλοπής. Επιπλέον θεωρούμε απαραίτητη την προστασία «απειλούμενων» περιοχών που υποστηρίζουν το δυναμικό του υδροφορέα και τον εμπλουτισμό του εξαιτίας ανθρωπογενών δραστηριοτήτων όπως π.χ. από την επιβάρυνση που προκαλεί η εκτεταμένη χρήση του ανάγλυφου από τις Α.Π.Ε. Προφανώς είναι επιβεβλημένη η έγκαιρη αναγνώριση των επιπτώσεων από την κλιματική κρίση ιδιαίτερα σε ξηροθερμικές περιοχές όπως είναι η δική μας. §3.11 Θέματα προγραμματισμού έργου διαχείρισης Υδατικών Πόρων, μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους.</p>	<p>Σε σχέση με τον εκσυγχρονισμό των δικτύων και των υποδομών στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ εντάσσεται η κατηγορία βασικών μέτρων «Μέτρα για την πρόωση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του ύδατος ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας» που περιλαμβάνει 5 Μέτρα. Επίσης περιλαμβάνεται και το συμπληρωματικό μέτρο M13Σ1702 Σύνταξη /Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Άρδευσης (Masterplan) Επιπλέον, στο πλαίσιο υποβοήθησης των εμπλεκόμενων στη διαμόρφωση της κοστολόγησης και τιμολόγησης του νερού έχει περιληφθεί το μέτρο M13B0204 Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος) επί των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Τα λοιπά θέματα που τίγονται δεν άπτονται στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>Ιδιαίτερα στην ενότητα που αφορά την αξιοποίηση επιφανειακών υδατικών συστημάτων με σημαντικές χειμέριες απορροές επειδή μας αφορά άμεσα και επειδή σε αυτή την κατεύθυνση έχουμε προβεί σε πρόδρομες δραστηριότητες με τη βοήθεια της Περιφέρειας Κρήτης. Τέτοια έργα θα δημιουργήσουν συνθήκες αύξησης της παραγωγής, θα περιοριστούν τα φαινόμενα εξάντλησης του υπόγειου υδατικού πλούτου και θα βοηθήσουν στη σταθεροποίηση του. Επομένως θεωρούμε αναγκαία την προτεραιοποίηση, τη χρηματοδότηση και την εκτέλεση τέτοιων έργων υπό την αιγίδα των θεσμών και όχι των ιδιωτών, ώστε να μη μετατραπεί το νερό από αγαθό σε εμπόρευμα.</p> <p>Ως προς την τιμολόγηση να προκύπτει από τις αποφάσεις των τοπικών οργάνων, των Ισολογισμών, με αυστηρούς ελέγχους από τα υπερκείμενα θεσμικά όργανα.</p> <p>Να μην παραβιάζεται κατ' ουδένα λόγο η αυτονομία των ΤΟΕΒ.</p>	
5	Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου	<p>1. Στη σελ. 20 του Προσχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης αναφέρεται: «Στο 2ο διαχειριστικό κύκλο (2016-2021) θα εκπονηθεί το Σχέδιο Διαχείρισης Ξηρασίας του ΥΔ, το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ΣΔΛΑΠ. Στο Σχέδιο αυτό θα καθορίζονται οι κατάλληλοι δείκτες που θα χρησιμοποιούνται για την έγκαιρη διάγνωση της ξηρασίας ώστε να περιοριστούν κατά το δυνατό οι δυσμενείς επιπτώσεις». Στην Κρήτη, στα πλαίσια του έργου “Καινοτόμες Μεθοδολογίες Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων για την προσαρμογή της Κλιματικής Αλλαγής και Διακυβέρνησης της Περιφέρειας Κρήτης – Aquaman”, που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2016 και είχε στόχο να συνεισφέρει στη διαχείριση του Υδατικού Διαμερίσματος της Κρήτης με στοιχεία για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την ορθολογική αξιολόγηση του Προγράμματος Μέτρων και να εισάγει “πρωτοπόρες” προσεγγίσεις διακυβέρνησης στη διαχείριση του νερού, υπάρχουν αξιόλογα δεδομένα σχετικά με τη Διαχείριση της Ξηρασίας.</p> <p>Στην παρούσα αναθεώρηση δεν έχουν ληφθεί υπόψη τα δεδομένα του προαναφερόμενου Προγράμματος, τα οποία θεωρούμε ότι αποτελούν σημαντικές κατευθυντήριες γραμμές και προτάσεις για τα έργα διαχείρισης υδατικού δυναμικού του ΥΔ Κρήτης. Προτείνουμε τα αποτελέσματα του έργου αυτού να ενταχθούν και ληφθούν υπόψη στο παρόν υπό αναθεώρηση Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων και να επαναξιολογηθούν στη βάση αυτού, τα έργα που</p>	<p>1. Τα αποτελέσματα του έργου που αναφέρεται στην παρέμβαση αξιοποιήθηκαν πλήρως από την ΓΔΥ κατά την επικαιροποίηση των εργαλείων διαχείρισης (για την περίοδο 1980-2020) η οποία υλοποιήθηκε παράλληλα με τα ΣΔΛΑΠ στο πλαίσιο των συμβάσεων κατάρτισης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ όλης της Χώρας καθώς αποτέλεσε τη βάση της προαναφερθείσας επικαιροποίησης. Οι επικαιροποιημένες απορροές που προέκυψαν από αυτή την παράλληλη εργασία έχουν ληφθεί υπόψη και έχουν ενσωματωθεί στη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης Σε σχέση με τη κλιματική αλλαγή έχουν ληφθεί υπόψη Η μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΜΕΚΑ, 2011) όπως ενσωματώθηκε και κωδικοποιήθηκε σε δράσεις στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, όσο και το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή που εγκρίθηκε το 2022 (βλ κεφ 1.5.4 της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης). Οι δράσεις που προτείνονται στα ανωτέρω Σχέδια συσχετίστηκαν με το μέτρα του</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>προβλέπονται στο σχέδιο αναθεώρησης, αλλά να τεθούν και προτεραιότητες για τα σχεδιαζόμενα έργα.</p> <p>Επίσης θεωρούμε ότι δεν έτυχαν της ανάλογης προσοχής και δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη στο υπό αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και τη ΣΜΠΕ που το συνοδεύει, τα συμπεράσματα της Μελέτης της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΜΕΚΑ, 2011) που αφορούν στη Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.</p> <p>2. Τόσο στο Προσχέδιο Αναθεώρησης και τη ΣΜΠΕ του ΣΔΛΑΠ Κρήτης όσο και στο Επικαιροποιημένο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών, απουσιάζει μεγάλος αριθμός εκβολών ρυάκων, χειμάρρων και ποταμών της Κρήτης (μεταβατικά ύδατα). Σύμφωνα με το Προσχέδιο ΔΛΑΠ (σελ. 50) «Μεταβατικά ύδατα: Συστήματα επιφανειακών υδάτων πλησίον του στομίου ποταμών τα οποία είναι εν μέρει αλμυρά λόγω της γειτνιάσής τους με παράκτια ύδατα αλλά τα οποία μπορεί να επηρεάζονται ουσιαστικά από ρεύματα γλυκού νερού» και σελ. 62 «Τα μεταβατικά ύδατα χαρακτηρίζονται από ευρείες διακυμάνσεις των φυσικών και χημικών παραμέτρων που καθορίζουν την κατανομή και τη δομή των βιοκοινωνιών. Ο χαρακτηρισμός των τύπων στα μεταβατικά ύδατα αποτελεί πρόκληση για την επιστημονική κοινότητα, εξαιτίας του μωσαϊκού τύπου των ενδιαιτημάτων τους και της ιδιαίτερα υψηλής στο χώρο και στο χρόνο φυσικής τους μεταβλητότητας».</p> <p>Παρόλα αυτά τα μόνα μεταβατικά ύδατα που έχουν προσδιοριστεί στο ΣΔΛΑΠ και περιλαμβάνονται στη ΣΜΠΕ είναι τέσσερις (4) εκβολές ποταμών στη Δυτική Κρήτη (Ταυρωνίτης, Κερίτης, Κοιλιάρης, Μουσέλας). Κάποιες από τις εκβολές χειμάρρων/ρυάκων/ποταμών (69 για την Κρήτη) εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως Νησιωτικοί Υγρότοποι που η προστασία τους καλύπτεται ούτως ή άλλως από το Προεδρικό Διάταγμα «Εγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012).</p> <p>Θεωρούμε ότι η μη συμπερίληψη όλων των εκβολών του νησιού ως «Μεταβατικά Ύδατα» στη ΣΜΠΕ και ως Προστατευόμενα στο επικαιροποιημένο ΜΠΠ συνιστά ατόπημα και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη διατήρηση και προστασία των διαρκώς μειούμενων αυτών περιοχών, λαμβανομένων υπόψη τόσο των ανθρωπογενών πιέσεων που δέχονται εδώ και δεκαετίες (καταπατήσεις για οικιστική χρήση, μπαζώματα, αποψιλώσεις βλάστησης,</p>	<p>Προγράμματος Μέτρων που δίνονται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κόστους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους</p> <p>2. Τα κριτήρια καθορισμού των επιφανειακών ΥΣ έχουν προσδιοριστεί ήδη από τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης και αναφέρονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός, Τυπολογία, Τυποχαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων» της 2^{ης} Αναθεώρησης το οποίο είναι διαθέσιμο στην ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ για τη διαβούλευση. Όσον αφορά στα μικρά υγροτοπικά συστήματα που εντοπίζονται στο νησί επισημαίνεται ότι οι προστατευόμενες περιοχές που έχουν θεσμοθετηθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τα ΥΣ όπως έχουν καθοριστεί στο ΣΔΛΑΠ έχουν περιληφθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Οι λοιπές περιοχές όπως και τα μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων που δεν προσδιορίζονται ως επιφανειακά υδατικά συστήματα, (όπως αναφέρεται ειδικά για αυτά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης Καθορισμός Περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των εξαιρέσεων από την επίτευξη των στόχων και στα αντίστοιχα κεφάλαια του ΣΔΛΑΠ), προστατεύονται από τις κείμενες διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα και περιορισμοί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		αποξηράνσεις, ρύπανση, απόρριψη απορριμμάτων, λαθροθηρία κ.λπ.) όσο και των φυσικών πιέσεων λόγω των κλιματικών αλλαγών (μεταβολές αλατότητας λόγω εισροής θαλάσσιου ύδατος, υποβάθμιση και υποχώρηση παρόχθιας και παράκτιας βλάστησης, μείωση έκτασης κ.λπ.). Προτείνουμε στην παρούσα αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Κρήτης (ΣΜΠΕ και ΜΠΠ) είτε να αναγνωρισθούν όλες οι εκβολές ρυάκων/ποταμών/χειμάρρων ως μεταβατικά ύδατα και να τύχουν των αναγκαίων μέτρων προστασίας, είτε να ενταχθούν στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως ειδική κατηγορία προστασίας «εν δυνάμει κινδυνευόντων περιοχών» και να ληφθούν προληπτικά μέτρα προστασίας τους και μέχρι της οριστικοποίησης του μητρώου αλλά και της επόμενης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Κρήτης το 2021.	υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα
6	ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΟΣ	Όσον αφορά την κατάσταση των υπογείων υδάτων της πεδιάδας του Καστελλίου, σε σχέση με τα αναφερόμενα στα εδάφια της παραγράφου 6.2: Σύμφωνα με το Γεωλογικό Χάρτη του ΙΓΜΕ, φύλλο ΜΟΧΟΥ/ κλίμακα 1:50.000, το δυτικό τμήμα της λεκάνης του Καστελλίου, Αρκαλοχωρίου, Θραψανού δομείται από τεταρτογενείς αποθέσεις, νεογενείς αποθέσεις και το ανατολικό τμήμα από καρστικούς ασβεστόλιθους (Τριπόλεως και Πλακώδεις). Σε όλη την έκταση της περιοχής αυτής υπάρχει μεγάλος αριθμός διάσπαρτων ενεργών υδρευτικών και αρδευτικών γεωτρήσεων (βλ. συνημμένη εικόνα Χάρτη). Από τις υδρευτικές γεωτρήσεις υδρεύεται σήμερα το σύνολο σχεδόν των οικισμών της πεδιάδας του Καστελλίου και της ευρύτερης περιοχής, Αρκαλοχωρίου και Θραψανού. Στην ίδια λεκάνη υπάρχει μεγάλος αριθμός, διάσπαρτων γεωτρήσεων από τις οποίες υδρεύεται σήμερα μεγάλο μέρος της πόλης του Ηρακλείου. Το γεγονός αυτό, αποδεικνύει ότι, τα ποιοτικά στοιχεία του νερού των προαναφερόμενων γεωτρήσεων ύδρευσης βρίσκονται, εντός των προβλεπόμενων ορίων ποσικότητας. Μπορείτε να λάβετε γνώση των σχετικών στοιχείων των αρμόδιων Υπηρεσιών του Δήμου Μινώα Πεδιάδας και του Δήμου Ηρακλείου. Επιπλέον στον καρστικό υδροφορέα (ανατολικό τμήμα της προαναφερόμενης λεκάνης) έχει ανορυχθεί σημαντικός αριθμός βαθέων γεωτρήσεων, από τις οποίες υδρεύεται σειρά οικισμών της περιοχής (Καστέλλι, Αρκαλοχώρι, Γεράκι, Λιλιανό, Νιπιδιτό, Παναγιά κ.α.), και ενεργά εργοστάσια εμφιάλωσης. Το νερό των γεωτρήσεων αυτών, όπως αποδεικνύουν οι χημικές και ποιοτικές αναλύσεις, είναι άριστης ποιότητας. Όσον αφορά μάλιστα την περιεκτικότητα	Οι πληροφορίες αυτές ελήφθησαν υπόψη κατά την αξιολόγηση της κατάστασης των ΥΥΣ της περιοχής.

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>τους σε νιτρικά (NO₃) κυμαίνεται μεταξύ 5 mg/l έως 10 mg/l (όριο ποσιμότητας: 50 mg/l).</p> <p>Όσον αφορά την αυξημένη περιεκτικότητα σε νιτρικά (NO₃), το πρόβλημα εντοπίζεται στο νερό ολιγάριθμων μεμονωμένων γεωτρήσεων, που βρίσκονται νοτιοδυτικά της λεκάνης, νοτίως του οικισμού Ρουσοχώρια, πλησίον του οικισμού Αρκαλοχώρι και δυτικά αυτής και νοτίως του οικισμού Θραψανού. Η αυξημένη περιεκτικότητα του νερού σε NO₃ οφείλεται στην υπεράντληση και στα οικιακά και αστικά λύματα. Εξ όσον γνωρίζουμε, οι γεωτρήσεις αυτές έχουν ήδη τεθεί εκτός λειτουργίας, ενώ ρύπανση από τα οικιακά και αστικά λύματα αναμένεται να μειωθεί έως εξαλειφθεί, ύστερα από την λειτουργία των εγκαταστάσεων βιολογικών καθαρισμών της περιοχής. Οι βιολογικοί καθαρισμοί του Θραψανού και του Καστελλίου ήδη λειτουργούν, ενώ του Αρκαλοχωρίου τέθηκε πρόσφατα σε λειτουργία.</p>	
7	Μαρία Κανακίδου	<p>Στο ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης και γενικά για τη διαχείριση υδάτινων πόρων και την επίδραση της κλιματικής αλλαγής σε αυτούς είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη και η συνεισφορά των χιονοπτώσεων καθόσον το χιόνι αποτελεί ταμιευτήρα και τροφοδοτεί τον υδροφόρο ορίζοντα</p>	<p>Το σύνολο των διαθέσιμων στοιχείων των κατακρημνισμάτων έχει ληφθεί υπόψη κατά την επικαιροποίηση των εργαλείων διαχείρισης (για την περίοδο 1980-2020) – βλ παραπάνω διευκρινίσεις για την παρέμβαση με α/α 1- η οποία υλοποιήθηκε παράλληλα με την κατάρτιση του ΣΔΛΑΠ στο πλαίσιο των συμβάσεων κατάρτισης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ όλης της Χώρας.</p>
8	Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου	<p>Π18 – ΣΜΠΕ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΘΕ ΛΑΠ</p> <p>Το Σχέδιο Διαχείρισης και ιδιαίτερα η ΣΜΠΕ, αν και αναφέρεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κρήτης για τις ανάγκες της σε νερό σε σχέση με το νερό που είναι απολήψιμο, τα γεωλογικά χαρακτηριστικά, την ένταξη στις κλιματικές ζώνες (σελ. 203 της ΣΜΠΕ), τις βροχοπτώσεις (σελ. 210 της ΣΜΠΕ), το δυνητικό κίνδυνο για ερημοποίηση (σελ. 228 της ΣΜΠΕ), το ευαίσθητο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, δεν οδηγούν στη δέουσα εξειδίκευση στη διαδικασία ενσωμάτωσης της Οδηγίας 60/2000, σε σχέση με περιοχές που έχουν άλλα χαρακτηριστικά.</p> <p>Στο Ν.3199/2003, άρθρο 10 που αφορά στις χρήσεις νερού διακρίνονται οι χρήσεις υδάτων (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανική χρήση, ενεργειακή χρήση και</p>	<p>Βλ παρακάτω τις διευκρινίσεις για τα α /α 9, 10 και 11, δεδομένου ότι τα σχόλια το παρόντος σημείου ταυτίζονται με αυτά για τα επιμέρους παραδοτέα.</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>χρήση για αναψυχή) και αναφέρεται ρητά ότι «Η χρήση για ύδρευση έχει προτεραιότητα, ως προς την ποσότητα και την ποιότητα, έναντι κάθε άλλης χρήσης».</p> <p>Η προτεραιότητα αυτή δεν είναι εμφανής στο σχέδιο αναθεώρησης όπως δεν ήταν ούτε και στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, ενώ θεωρούμε ότι θα έπρεπε να είναι.</p> <p>Η ένταξη του νερού για ύδρευση στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών δεν αποτελεί εγγύηση, αφού ούτε για τα ίδια τα υδατικά συστήματα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο δεν είναι εμφανές τι ακριβώς και με πιο τρόπο προστατεύονται αυστηρότερα.</p> <p>Η προσπάθεια κάλυψης της ανάγκης προστασίας του νερού για ύδρευση μέσω των προτεινόμενων Μέτρων του κεφ. 9.2.2 Βασικά Μέτρα άλλων Κατηγοριών (Ομάδα II Βασικών Μέτρων) δεν επαρκεί, αφού το νερό για ανάγκες ύδρευσης δεν ιεραρχείται ως πρώτη προτεραιότητας έναντι άλλων χρήσεων και δεν ταξινομείται ως κορυφαίο μεταξύ άλλων Μέτρων.</p> <p>Το ζήτημα αυτό και όχι μόνο, είναι ακόμα πιο κρίσιμο για τα υδάτινα συστήματα με «άγνωστη οικολογική κατάσταση / δυναμικό», όπου δεν αποσαφηνίζεται ποια περιοριστικά μέτρα θα ληφθούν μέχρις ότου προσδιοριστεί η κατάστασή τους.</p> <p>Γενικά είναι ασαφές αν αυτό που το Σχέδιο επιχειρεί να διαχειριστεί, είναι η επίτευξη των στόχων που θέτει για τα ήδη κατασκευασμένα έργα νερού, ή και τα προγραμματιζόμενα. Θεωρούμε ότι, με βάση την αρχή της πρόληψης, θα έπρεπε το Σχέδιο Διαχείρισης να θέτει ως στόχο να διαχειριστεί και τα προγραμματιζόμενα κι αυτό είναι ανεξάρτητο από το αν θα μπορούσε ή θα έπρεπε να περιλαμβάνει και να αξιολογεί κάθε προγραμματιζόμενο έργο. Ένας τέτοιος στόχος θα μπορούσε να εκπληρωθεί με επαρκείς εκτιμήσεις σχετικά με τα προγραμματιζόμενα έργα και προβλέψεις γενικότερες από αυτές τις οποίες θέτει με τον έλεγχο (ανά έργο) με τη μεθοδολογία που προβλέπεται για την Εφαρμογή του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Αυτός άλλωστε θα ήταν και ο μοναδικός τρόπος τοποθέτησης σχετικά με την πρόληψη, σε επίπεδο σωρευτικών επιπτώσεων.</p> <p>ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΠΙΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</p>	

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>Ενώ στις αναλυτικές μεθοδολογίες που διαμορφώθηκαν για κρίσιμα θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, όπως παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα σας και ειδικότερα στο κεφάλαιο «Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/04/Methodologia_Piesewn_v3.pdf περιλαμβάνονται ως πίεση οι «Απολήψεις ύδατος λόγω αντλησιοταμιευτικών-υβριδικών σταθμών» και ενώ στο εγκεκριμένο στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, υπάρχει σχετική παράγραφος στο κεφάλαιο για τις πιέσεις (παρ. 7.4.2) όπου μάλιστα οι αντλησιοταμιευτικοί σταθμοί περιγράφονται ως «σημαντική πίεση», στο Σχέδιο της αναθεώρησης αυτό δεν υπάρχει. Στην παράγραφο 5.4 –Απολήψεις, αναφέρεται ότι ο κατάλογος με τις κατηγορίες των δραστηριοτήτων και χρήσεων που εξετάστηκαν περιλαμβάνει: Ύδρευση, Άρδευση, Νερό κτηνοτροφίας, Νερό βιομηχανίας και Άλλες ανάγκες και απολήψεις νερού, ενώ στην παράγραφο 5.5 – Λοιπές Πιέσεις προσδιορίζονται ως τέτοιες οι Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες (ορυχεία, μεταλλεία), οι Μονάδες αφαλάτωσης, τα Λιμάνια – Μαρίνες – Ναυσιπλοΐα, ο Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων και η Μεταβολή υπόγειας στάθμης και ποσότητας υπογείων νερών εξαιτίας υπογείων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων. Το ίδιο ισχύει για την παρ. 7.5 – Τουριστικές δραστηριότητες του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, όπου αναφέρονται ως πίεση οι απολήψεις ύδατος από τις μονάδες γκολφ, αλλά και τα πάρκα αναψυχής. Θεωρούμε ότι οι πιέσεις αυτές των παρ. 7.4.2 και 7.5 του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης, πρέπει να συμπεριληφθούν στο αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης. Στον Πίνακα 4-14 Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Ποτάμια ΥΣ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) και Πίνακας 5-3 Έργα με υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε επιφανειακά υδατικά συστήματα προσδιορισμένα ως ΙΤΥΣ (αρχικά) ή ΤΥΣ ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) του Σχεδίου Διαχείρισης και στον Πίνακα 4-6 Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Ποτάμια ΥΣ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), αναφέρεται ότι η</p>	

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>καθορισμένη χρήση τόσο για το Φράγμα Ποταμών όσο και για το Σφακορύακο, είναι «άρδευση, ύδρευση και ενεργειακή χρήση». Ωστόσο μέχρι στιγμής δεν υπάρχει περιβαλλοντική αδειοδότηση για ενεργειακή χρήση αλλά μόνο για ύδρευση – άρδευση.</p> <p>Αντίθετα υπάρχουν έργα ΑΠΕ βιομηχανικής κλίμακας στην Κρήτη με εγκρίσεις Περιβαλλοντικών Όρων με αποδεδειγμένη χρήση νερού από γεωτρήσεις, όπως 3 ηλιοθερμικοί σταθμοί στο Δήμο Σητείας, ένας μεγάλος αντλιοσταμειωτικός σταθμός στα όρια Ηρακλείου – Λασιθίου και άλλοι μικρότεροι στα Χανιά, οι οποίοι δεν αξιολογούνται ούτε από το Σχέδιο Διαχείρισης, ούτε από τη ΣΜΠΕ. Ειδικά στη ΣΜΠΕ, στην παράγραφο 6.1.22 Ενέργεια καταγράφονται μόνο οι τρεις ατμοηλεκτρικοί σταθμοί.</p> <p>Επίσης στη ΣΜΠΕ (σελ. 55-57 αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με τη Μελέτη αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Κρήτης (Στάδιο Β.1), σχετικά με το Υδάτινο δυναμικό, σημειώνονται τα ακόλουθα: «Για την κάλυψη αναγκών ύδρευσης και άρδευσης του βορείου άξονα, δημιουργήθηκαν οι δύο μεγάλοι ταμειωτήρες Βαρσαμιάτη και Αποσελέμη και ολοκληρώθηκε το μεγάλο φράγμα των Ποταμών, Αμαρίου. Αντιστοίχως, στον νότιο άξονα, ολοκληρώθηκαν τα μεγάλα αρδευτικά φράγματα Φανερωμένης, Ινίου και Πλακιώτισσας. Κρίνεται αναγκαίο, όπου απαιτείται, να ολοκληρωθούν τα συνοδά έργα υποδομής και να διατεθούν συμπληρωματικοί πόροι για την αποκατάσταση των ευαίσθητων τοπιών, ενώ προωθείται η έρευνα και υλοποιείται κατά το μέγιστο η ενεργειακή αξιοποίησή τους (π.χ. Αιολικά Πάρκα και συστήματα άντλησης ταμείωσης)....» και ότι «Οι προαναφερόμενοι στόχοι που θέτει το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ, καθώς και η μελέτη αναθεώρησής του, βρίσκονται σε πλήρη αρμονία με τις στρατηγικές επιλογές του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ».</p> <p>Ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί αφού ούτε τα συστήματα άντλησης – ταμείωσης περιλαμβάνονται στις πιέσεις, ούτε έχουν αξιολογηθεί στις μελέτες.</p> <p>ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ “ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ” ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ / ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ</p> <p>Γενικά είναι ασαφές αν αυτό που το Σχέδιο επιχειρεί να διαχειριστεί, είναι η επίτευξη των στόχων που θέτει για τα ήδη κατασκευασμένα έργα νερού, ή και τα προγραμματιζόμενα. Θεωρούμε ότι, με βάση την αρχή της πρόληψης, θα</p>	

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		έπρεπε να θέτει ως στόχο να διαχειριστεί και τα προγραμματιζόμενα κι αυτό είναι ανεξάρτητο από το αν θα μπορούσε ή θα έπρεπε να περιλαμβάνει και να αξιολογεί κάθε προγραμματιζόμενο έργο. Ένας τέτοιος στόχος θα μπορούσε να εκπληρωθεί με επαρκείς εκτιμήσεις σχετικά με τα προγραμματιζόμενα έργα και προβλέψεις γενικότερες από αυτές τις οποίες θέτει με τον έλεγχο (ανά έργο) με τη μεθοδολογία που προβλέπεται για την Εφαρμογή του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Αυτός άλλωστε θα ήταν και ο μοναδικός τρόπος τοποθέτησης σχετικά με την πρόληψη, σε επίπεδο σωρευτικών επιπτώσεων.	
9	Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου	<p>Π02 – Θέματα Διαχείρισης</p> <p>Το Σχέδιο Διαχείρισης και ιδιαίτερα η ΣΜΠΕ, αν και αναφέρεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κρήτης για τις ανάγκες της σε νερό σε σχέση με το νερό που είναι απολήψιμο, τα γεωλογικά χαρακτηριστικά, την ένταξη στις κλιματικές ζώνες (σελ. 203 της ΣΜΠΕ), τις βροχοπτώσεις (σελ. 210 της ΣΜΠΕ), το δυνητικό κίνδυνο για ερημοποίηση (σελ. 228 της ΣΜΠΕ), το ευαίσθητο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, δεν οδηγούν στη δέουσα εξειδίκευση στη διαδικασία ενσωμάτωσης της Οδηγίας 60/2000, σε σχέση με περιοχές που έχουν άλλα χαρακτηριστικά.</p> <p>Στο Ν.3199/2003, άρθρο 10 που αφορά στις χρήσεις νερού διακρίνονται οι χρήσεις υδάτων (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανική χρήση, ενεργειακή χρήση και χρήση για αναψυχή) και αναφέρεται ρητά ότι «Η χρήση για ύδρευση έχει προτεραιότητα, ως προς την ποσότητα και την ποιότητα, έναντι κάθε άλλης χρήσης».</p> <p>Η προτεραιότητα αυτή δεν είναι εμφανής στο σχέδιο αναθεώρησης όπως δεν ήταν ούτε και στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, ενώ θεωρούμε ότι θα έπρεπε να είναι.</p> <p>Η ένταξη του νερού για ύδρευση στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών δεν αποτελεί εγγύηση, αφού ούτε για τα ίδια τα υδατικά συστήματα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο δεν είναι εμφανές τι ακριβώς και με πιο τρόπο προστατεύονται αυστηρότερα.</p> <p>Η προσπάθεια κάλυψης της ανάγκης προστασίας του νερού για ύδρευση μέσω των προτεινόμενων Μέτρων του κεφ. 9.2.2 Βασικά Μέτρα άλλων Κατηγοριών (Ομάδα ΙΙ Βασικών Μέτρων) δεν επαρκεί, αφού το νερό για ανάγκες ύδρευσης</p>	<p>Η προτεραιότητα του νερού ύδρευσης καθορίζεται στο νόμο .3199/2003 βάσει του οποίου υλοποιούνται και στα ΣΔΛΑΠ.</p> <p>Για το λόγο αυτό οι απολήψεις για ύδρευση επιτρέπονται ακόμα και σε περιπτώσεις ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση ενώ όλες οι άλλες χρήσεις πρακτικά απαγορεύονται.</p> <p>Επίσης για το λόγο αυτό έχουν περιληφθεί ήδη από τα πρώτα ΣΔΛΑΠ τα μέτρα Μ13Β0401, Μ13Β0402 Μ13Β0403 που έχουν ως σκοπό την Προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση</p> <p>Σε σχέση με τα προγραμματιζόμενα έργα επισημαίνεται ότι πέρα από τις επιμέρους ρυθμίσεις που μπορεί να σχετίζονται με αυτά όπως πχ οι ρυθμίσεις των μέτρων Μ13Β0401, Μ13Β0402 Μ13Β0403, με τη διαδικασία αξιολόγησης των νέων έργων που θα πρέπει να ακολουθείται στο πλαίσιο ελέγχου του 4.7 και τις απαιτήσεις για τον έλεγχο αυτών όπως περιγράφονται στην σχετική μεθοδολογία για την εφαρμογή του Άρθρου 4.7 που έχει αναρτηθεί ήδη από την 1^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, δίνονται και κατευθύνσεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά το σχεδιασμό των έργων ώστε να διασφαλιστεί η συμβατότητά τους</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>δεν ιεραρχείται ως πρώτη προτεραιότητα έναντι άλλων χρήσεων και δεν ταξινομείται ως κορυφαίο μεταξύ άλλων Μέτρων.</p> <p>Το ζήτημα αυτό και όχι μόνο, είναι ακόμα πιο κρίσιμο για τα υδάτινα συστήματα με «άγνωστη οικολογική κατάσταση / δυναμικό», όπου δεν αποσαφηνίζεται ποιά περιοριστικά μέτρα θα ληφθούν μέχρις ότου προσδιοριστεί η κατάσταση τους.</p> <p>Γενικά είναι ασαφές αν αυτό που το Σχέδιο επιχειρεί να διαχειριστεί, είναι η επίτευξη των στόχων που θέτει για τα ήδη κατασκευασμένα έργα νερού, ή και τα προγραμματιζόμενα. Θεωρούμε ότι, με βάση την αρχή της πρόληψης, θα έπρεπε το Σχέδιο Διαχείρισης να θέτει ως στόχο να διαχειριστεί και τα προγραμματιζόμενα κι αυτό είναι ανεξάρτητο από το αν θα μπορούσε ή θα έπρεπε να περιλαμβάνει και να αξιολογεί κάθε προγραμματιζόμενο έργο. Ένας τέτοιος στόχος θα μπορούσε να εκπληρωθεί με επαρκείς εκτιμήσεις σχετικά με τα προγραμματιζόμενα έργα και προβλέψεις γενικότερες από αυτές τις οποίες θέτει με τον έλεγχο (ανά έργο) με τη μεθοδολογία που προβλέπεται για την Εφαρμογή του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Αυτός άλλωστε θα ήταν και ο μοναδικός τρόπος τοποθέτησης σχετικά με την πρόληψη, σε επίπεδο σωρευτικών επιπτώσεων</p>	<p>με τους στόχους του ΣΔΛΑΠ που είναι η προστασία των ΥΣ</p>
10	Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου	<p>Π05 – Ανθρωπογενείς Πιέσεις</p> <p>Ενώ στις αναλυτικές μεθοδολογίες που διαμορφώθηκαν για κρίσιμα θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, όπως παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα σας και ειδικότερα στο κεφάλαιο «Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/04/Methodologia_Piesewn_v3.pdf περιλαμβάνονται ως πίεση οι «Απολήψεις ύδατος λόγω αντλησιοταμιευτικών – υβριδικών σταθμών» και ενώ στο εγκεκριμένο στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, υπάρχει σχετική παράγραφος στο κεφάλαιο για τις πιέσεις (παρ. 7.4.2) όπου μάλιστα οι αντλησιοταμιευτικοί σταθμοί περιγράφονται ως «σημαντική πίεση», στο Σχέδιο της αναθεώρησης αυτό δεν υπάρχει.</p> <p>Στην παράγραφο 5.4 –Απολήψεις, αναφέρεται ότι ο κατάλογος με τις κατηγορίες των δραστηριοτήτων και χρήσεων που εξετάστηκαν περιλαμβάνει:</p>	<p>Στο κεφάλαιο 5.4 του Κείμενου τεκμηρίωσης Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα γίνεται ειδική αναφορά για τα έργα αντλησιοταμίευσης.</p> <p>Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται ότι σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία μόνο ένα προβλεπόμενος σταθμός παραγωγής ενέργειας σχετίζεται άμεσα με ΥΣ του ΥΔ. Το έργο αυτό αφορά στον Αιολικό Σταθμό Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) συνολικής ισχύος 85.8 MW στις θέσεις 'Φρούδια – Λυγιάς – Πλατύβολο' και 'Τρούλα – Χαλικιάς – Κορφή' του Δήμου Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου και Σύστημα Ελεγχόμενης Παραγωγής και Αποθήκευσης Ενέργειας (ΣΕΠΑΕ) εγγυημένης ισχύος 50 MW (φράγμα Ποταμών) των Δήμων Αμαρίου και Ρεθύμνης, Π.Ε. Ρεθύμνου το οποίο έχει έχει Άδεια</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>Υδρευση, Άρδευση, Νερό κτηνοτροφίας, Νερό βιομηχανίας και Άλλες ανάγκες και απολήψεις νερού, ενώ στην παράγραφο 5.5 – Λοιπές Πιέσεις προσδιορίζονται ως τέτοιες οι Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες (ορυχεία, μεταλλεία), οι Μονάδες αφαλάτωσης, τα Λιμάνια – Μαρίνες – Ναυσιπλοΐα, ο Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων και η Μεταβολή υπόγειας στάθμης και ποσότητας υπογείων νερών εξαιτίας υπογείων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων.</p> <p>Το ίδιο ισχύει για την παρ. 7.5 – Τουριστικές δραστηριότητες του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, όπου αναφέρονται ως πίεση οι απολήψεις ύδατος από τις μονάδες γκολφ, αλλά και τα πάρκα αναψυχής.</p> <p>Θεωρούμε ότι οι πιέσεις αυτές των παρ. 7.4.2 και 7.5 του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης, πρέπει να συμπεριληφθούν στο αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης.</p> <p>Στον Πίνακα 4-14 Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Ποτάμια ΥΣ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) και Πίνακας 5-3 Έργα με υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε επιφανειακά υδατικά συστήματα προσδιορισμένα ως ΙΤΥΣ (αρχικά) ή ΤΥΣ ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) του Σχεδίου Διαχείρισης και στον Πίνακα 4-6 Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Ποτάμια ΥΣ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), αναφέρεται ότι η καθορισμένη χρήση τόσο για το Φράγμα Ποταμών όσο και για το Σφακορύακο, είναι «άρδευση, υδρευση και ενεργειακή χρήση». Ωστόσο μέχρι στιγμής δεν υπάρχει περιβαλλοντική αδειοδότηση για ενεργειακή χρήση αλλά μόνο για υδρευση – άρδευση.</p> <p>Αντίθετα υπάρχουν έργα ΑΠΕ βιομηχανικής κλίμακας στην Κρήτη με εγκρίσεις Περιβαλλοντικών Όρων με αποδεδειγμένη χρήση νερού από γεωτρήσεις, όπως 3 ηλιοθερμικοί σταθμοί στο Δήμο Σητείας, ένας μεγάλος αντλησιοταμιευτικός σταθμός στα όρια Ηρακλείου – Λασιθίου και άλλοι μικρότεροι στα Χανιά, οι οποίοι δεν αξιολογούνται ούτε από το Σχέδιο Διαχείρισης, ούτε από τη ΣΜΠΕ. Ειδικά στη ΣΜΠΕ, στην παράγραφο 6.1.22 Ενέργεια καταγράφονται μόνο οι τρεις ατμοηλεκτρικοί σταθμοί.</p> <p>Επίσης στη ΣΜΠΕ (σελ. 55-57 αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με τη Μελέτη αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Κρήτης (Στάδιο Β.1), σχετικά με το Υδάτινο δυναμικό, σημειώνονται τα ακόλουθα: «Για την κάλυψη αναγκών ύδρευσης και άρδευσης του βορείου άξονα, δημιουργήθηκαν οι δύο μεγάλοι</p>	<p>Παραγωγής (2014) με ΑΔΑ Ψ6ΘΝΙΔΞ-72Υ, Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (2019) με ΑΔΑ: Ω02Π4653Π8-ΠΘΔ και Άδεια Εκμετάλλευσης Έργου και Χρήσης νερού (2022) με ΑΔΑ: 9ΠΥΝΟΡ1Θ-Ρ8Λ.</p> <p>Οι λοιπές εγκαταστάσεις παραγωγή ενέργειας που εξυπηρετούν τις ανάγκες τους από γεωτρήσεις δεν αφορούν σε έργα αντλησιοταμίευσης και έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο εκτίμησης των απολήψεων ύδατος για βιομηχανική χρήση.</p> <p>Σε σχέση με το ΠΠΧΣΑΑ θεωρείται ότι οι στόχοι που θέτει σε σχέση με τη προστασία των υδάτων είναι συμβατοί με το ΣΔΛΑΠ. Όσον αφορά στον προγραμματισμό των έργων προφανώς κατά τη διαδικασία ωρίμανσης και υλοποίησης αυτών είναι υποχρεωτική η ενσωμάτωση του συνόλου των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ και ιδίως η εξέτασή τους στο πλαίσιο του Αρθρου 4.7 όπως αναφέρεται και στο κεφάλαιο 8.5 της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης.</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>ταμειυτήρες Βαρσαμιώτη και Αποσελέμη και ολοκληρώθηκε το μεγάλο φράγμα των Ποταμών, Αμαρίου. Αντιστοίχως, στον νότιο άξονα, ολοκληρώθηκαν τα μεγάλα αρδευτικά φράγματα Φανερωμένης, Ινίου και Πλακιώτισσας. Κρίνεται αναγκαίο, όπου απαιτείται, να ολοκληρωθούν τα συνοδά έργα υποδομής και να διατεθούν συμπληρωματικοί πόροι για την αποκατάσταση των ευαίσθητων τοπίων, ενώ προωθείται η έρευνα και υλοποιείται κατά το μέγιστο η ενεργειακή αξιοποίησή τους (π.χ. Αιολικά Πάρκα και συστήματα άντλησης ταμίευσης)...» και ότι «Οι προαναφερόμενοι στόχοι που θέτει το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ, καθώς και η μελέτη αναθεώρησής του, βρίσκονται σε πλήρη αρμονία με τις στρατηγικές επιλογές του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ».</p> <p>Ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί αφού ούτε τα συστήματα άντλησης – ταμίευσης περιλαμβάνονται στις πιέσεις, ούτε έχουν αξιολογηθεί στις μελέτες</p>	
11	Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου	<p>Π10 - Περιβαλλοντικοί Στόχοι</p> <p>Γενικά είναι ασαφές αν αυτό που το Σχέδιο επιχειρεί να διαχειριστεί, είναι η επίτευξη των στόχων που θέτει για τα ήδη κατασκευασμένα έργα νερού, ή και τα προγραμματιζόμενα. Θεωρούμε ότι, με βάση την αρχή της πρόληψης, θα έπρεπε να θέτει ως στόχο να διαχειριστεί και τα προγραμματιζόμενα κι αυτό είναι ανεξάρτητο από το αν θα μπορούσε ή θα έπρεπε να περιλαμβάνει και να αξιολογεί κάθε προγραμματιζόμενο έργο. Ένας τέτοιος στόχος θα μπορούσε να εκπληρωθεί με επαρκείς εκτιμήσεις σχετικά με τα προγραμματιζόμενα έργα και προβλέψεις γενικότερες από αυτές τις οποίες θέτει με τον έλεγχο (ανά έργο) με τη μεθοδολογία που προβλέπεται για την Εφαρμογή του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Αυτός άλλωστε θα ήταν και ο μοναδικός τρόπος τοποθέτησης σχετικά με την πρόληψη, σε επίπεδο σωρευτικών επιπτώσεων.</p>	βλ παραπάνω στο α/α 9 τη σχετική με την εφαρμογή του Αρθρου 4.7 διευκρίνιση.
12	Νικόλαος Νικολαΐδης Καθηγητής Πολυτεχνείου Κρήτης	<p>Π07 – Κατάσταση Υπόγειων ΥΣ</p> <p>Παρατήρηση επί της Μεθοδολογίας προσδιορισμού της οικολογικής ποιότητας – Η περίπτωση του Ποταμού Κοιλιάρη στα Χανιά</p> <p>Ο ποταμός Κοιλιάρης πηγάζει από τις πηγές του Στύλου και της Αναβρετής στον οικισμό του Στύλου και του Νιου Χωριού αντιστοίχως και εκβάλλει στην Κυανή ακτή. Ο Κοιλιάρης έχει ως παραπόταμο τον Κεραμιανό ο οποίος είναι διαλείπουσας ροής. Συγκεκριμένα ο Κεραμιανός συγκεντρώνει τις εκροές της υπολεκάνης Κεραμιά και μετά διατρέχει το καρστικό Φαράγγι του Δίκταμου. Το νερό του Κεραμιανού χάνεται στο φαράγγι και μόνο όταν η βροχόπτωση είναι πάνω από 110 mm τότε ο Κεραμιανός συνεισφέρει στην ροή του Κοιλιάρη</p>	Η ταξινόμηση έγινε με βάση τη μεθοδολογία της ομαδοποίησης που ακολουθήθηκε σε επίπεδο χώρας, Με τα στοιχεία των δικτύου παρακολούθησης από το 2021 και μετά θα είναι δυνατή η επανεκτίμηση της κατάστασης του συγκεκριμένου ΥΣ η οποία θα αποτυπωθεί στις ετήσιες εκθέσεις του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας.

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>(flush flood). Αυτά τα flush floods γίνονται περίπου 3-4 φορές το χρόνο και οι φωτογραφίες παρακάτω είναι ενδεικτικές του φαινομένου.</p> <p>Ο σταθμός του Πολυτεχνείου Κρήτης βρίσκεται ακριβώς στην σύζευξη του ποταμού και του παραποτάμου. Επιπλέον το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας καθώς και το ΕΛΚΕΘΕ έχουν κάνει μετρήσεις στο κάτω ρου του ποταμού Κοιλιάρη από το Σταθμό Η1 και κάτω και βρέθηκε ότι η ποιότητα είναι υψηλή.</p> <p>Η νέα μεθοδολογία του ποταμού Κοιλιάρη που βασίζεται στις πιέσεις δίνει την ποιότητα μέτρια από τις πηγές μέχρι στον σταθμό και καλή στον κάτω ρου και στον Κεραμιανό.</p> <p>Η ποιότητα των πηγών είναι η ίδια με του κάτω ρου εκτός από μερικές μέρες το χρόνο, τότε που συνεισφέρει και ο Κεραμιανός. Δεν μπορεί να έχουν διαφορετική οικολογική ποιότητα το τμήμα από τις πηγές στην σύζευξη με το παρακάτω.</p> <p>Η μεθοδολογία του καθορισμού της οικολογικής ποιότητας μέσω των πιέσεων δεν έδωσε σωστά αποτελέσματα.</p>	
13	Μανώλης Κοτρωνάκης Μηχανικός Περιβάλλοντος, Επιστημονικός συνεργάτης στον Δήμο Καντάνου-Σελίνου Χανίων	<p>Π12 - Προγράμματα Μέτρων</p> <p>Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Δήμος μας είναι η διαχείριση των αστικών απορριμμάτων, όπου λειτουργεί ΧΑΔΑ και μολύνει τους υπόγειους υδροφορείς της Παλαιόχωρας Χανίων και αποτελεί εστία πρόκλησης πυρκαγιών και κατ'επέκταση ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Για τη λύση του προβλήματος θέλουμε να κατασκευάσουμε ένα κινητό Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) και να στέλνουμε τα απορρίμματα στον ΧΥΤΑ των Χανίων. Δυστυχώς, όμως, αντιμετωπίσαμε πολύ μεγάλο πρόβλημα χωροθέτησης του ΣΜΑ (θέση Κακοδίκι) λόγω αντιδράσεων των κατοίκων, που έχουν επικαλεστεί πολλάκις το εγκεκριμένο διαχειριστικό σχέδιο των λεκανών απορροής ποταμών Κρήτης, το οποίο σύμφωνα με το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Χανίων αναφέρει ότι χρειάζεται η εκπόνηση ειδικών υδρογεωλογικών μελετών και ανάλυση κινδύνου, επειδή ο συγκεκριμένος ΣΜΑ χωροθετείται στη Ζώνη ΙΙ προστασίας υδροληψιών πόσιμου νερού. Σύμφωνα με την δικιά μου εκτίμηση, έτσι όπως διαβάζω στο εγκεκριμένο Σχέδιο, ο συγκεκριμένος ΣΜΑ θα μπορούσε να χωροθετηθεί ανεμπόδια εφόσον δεν ανήκει στην Α' κατηγορία της κατάταξης των έργων όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Για να μην μακρηγορώ, στην 1η αναθεώρηση το τοπίο πρέπει να είναι ξεκάθαρο και να μην σηκώνει παρερμηνείες. Δηλαδή, μια δραστηριότητα η</p>	<p>Σύμφωνα με τις προβλέψεις του μέτρου Μ13Β0401, για την προστασία των υδροληψιών ανθρώπινης κατανάλωσης οι δραστηριότητες και τα έργα που δεν αναφέρονται στην περιγραφή του μέτρου και δεν περιλαμβάνονται σε αυτές που αναφέρονται στο σημείο 5) των παρατηρήσεων του Μέτρου επιτρέπονται στην Ζώνη ΙΙ. Η καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην εφαρμογή του μέτρου και στην περιβαλλοντική αδειοδότηση μπορούν να δώσουν περαιτέρω διευκρινίσεις επί του θέματος.</p>

α/α	Φορέας Σχολίου	Σχόλιο	Διευκρινίσεις
		<p>οποία δεν κατατάσσεται πουθενά και απαλλάσσεται από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης (δεν υπάρχουν περιβαλλοντικές δεσμεύσεις) και παράλληλα δεν ανήκει στις οχλούσες δραστηριότητες (δεν υπάρχει αντιστοίχιση από πλευράς όχλησης, σύμφωνα με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα) θα πρέπει ντεφάκτο να επιτρέπεται η εγκατάστασή της στη ζώνη II.</p> <p>Σημειώνεται ότι ο κινητός ΣΜΑ δεν παράγει εκτός των συρμών στραγγίσματα παρά μόνο εντός και τα οποία μεταφέρονται και παραδίδονται στην εγκατάσταση επεξεργασίας στραγγισμάτων των ΧΥΤΑ. Επίσης, σύμφωνα και με το εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑΚ (2016): “Για τους ΣΜΑ και τα ΚΔΑΥ δεν εφαρμόζονται κριτήρια αποκλεισμού περιοχών χωροθέτησής τους, λόγω του ήπιου χαρακτήρα όχλησης αυτού του είδους των εγκαταστάσεων”. Τα παραπάνω σε συνδυασμό ότι στην Κρήτη αλλά και σε όλη την Ελλάδα θέλουμε να χωροθετήσουν όλοι οι Δήμοι ΣΜΑ και ότι υπάρχουν εκατοντάδες πηγές θα πρέπει τα διαχειριστικά σχέδια των λεκανών απορροής ποταμών να είναι πιο συγκεκριμένα για τη δυνατότητα χωροθέτησης αυτών των εγκαταστάσεων στη ζώνη II ή έστω να είναι πιο συγκεκριμένα για τις δραστηριότητες που απαλλάσσονται περιβαλλοντικά. Τα ΣΔΛΑΠ θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα αντίστοιχα διαχειριστικά σχέδια των απορριμμάτων και να συνεργάζονται</p>	

2.6 Συναντήσεις Εργασίας

2.6.1 Στην Αθήνα

Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης των διαβουλεύσεων των προσχεδίων της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ της χώρας σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα, η ΓΔΥ προσκάλεσε τις Διευθύνσεις Υδάτων των 14 ΥΔ της χώρας σε συνάντηση εργασίας κατά το διάστημα **7-8 Δεκεμβρίου 2023**, με θέμα την οριστικοποίηση των Προγραμμάτων Μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με παρουσία και των Αναδόχων υλοποίησης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ.

Έγινε επεξεργασία και διαβούλευση των μέτρων, κυρίως των βασικών. Επισημαίνεται ότι όπου υπήρχαν ενστάσεις και σχόλια κατά τη διαβούλευση, συζητήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα αντίστοιχα μέτρα.

2.6.2 Διαδικτυακή συνάντηση

Η ΓΔΥ στο πλαίσιο της διαβούλευσης του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ ΕΛ13, προσκάλεσε την Περιφέρεια Κρήτης σε διαδικτυακή συνάντηση εργασίας τη **16^η Νοεμβρίου 2023**, με θέμα τη Συνοπτική Παρουσίαση 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης, με παρουσία και των Αναδόχων υλοποίησης της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

Οι συμμετέχοντες στη διαδικτυακή συνάντηση παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Όνομα συμμετέχοντος	Email
Από τον ανάδοχο	
ΤΑΣΟΣ ΒΑΡΒΕΡΗΣ	tvarveris@ecosconsultingsa.onmicrosoft.com
ΛΙΖΑ ΜΠΕΝΣΑΣΣΩΝ	lbensasson@enm.gr
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΚΩΣΤΑΚΟΣ	
ΣΟΦΙΑ ΦΩΤΗ)	
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΑΛΑΣ	aragonite@ntua.gr
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΣΕΡΓΑΣ	
ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ	mchatzipetrou@enm.gr
Από το ΥΠΕΝ	
ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΣΟΓΛΟΥ	
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΝΙΚΟΛΑΡΟΥ	
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΛΙΑΚΑΣ	
ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΛΙΑΚΟΥ	
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ	
Από το ΤΑ του ΥΠΕΝ	
ΣΤΕΛΛΑ ΜΠΑΝΟΥ	ban@pasecosp.onmicrosoft.com
ΕΛΕΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ	ele@pasecosp.onmicrosoft.com
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΕΦΗ	
Από την Περιφέρεια Κρήτης	
ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	aggelogiannaki@crete.gov.gr
ΣΓΟΥΡΩ ΜΑΡΓΕΤΑ	smargeta@crete.gov.gr

Όνομα συμμετέχοντος	Email
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΕΓΛΙΡΗΣ	vegliris@crete.gov.gr
ΝΙΚΟΣ ΞΥΛΟΥΡΗΣ	njyloy@crete.gov.gr
ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ	dafnomili@crete.gov.gr
ΆΝΝΑ ΚΑΓΙΑΜΠΑΚΗ	kagiampaki@crete.gov.gr
ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ	kritsotakis@crete.gov.gr
ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗ	kalaitzaki@crete.gov.gr
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ	ypsilantis@crete.gov.gr
ΜΑΡΓΙΟΥΛΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	
ΜΑΝΩΛΙΚΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	
ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΛΑ	
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΡΗ	
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ	i.antonogiannakis@crete.gov.gr
ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΓΑΚΗ	kargaki@crete.gov.gr
ΜΑΡΙΑ ΚΑΝΔΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	mkandil@crete.gov.gr
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ	xristinaki@crete.gov.gr
ΜΙΧΑΛΗΣ ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ	psaroudakis@crete.gov.gr
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΒΑΔΑΚΗ	kvavadaki@crete.gov.gr
Από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης	
ΜΑΡΤΙΝΟΥ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ	a.martinou@apdkritis.gov.gr
ΤΣΙΚΗ, ΑΝΝΑ	a.tsiki@apdkritis.gov.gr
ΜΑΥΡΑΚΗ, ΣΤΕΛΛΑ	s.mavraki@apdkritis.gov.gr
ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΗ	
ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ	g.avramakis@apdkritis.gov.gr
ΣΗΦΑΚΗ, ΟΛΓΑ	o.sifaki@apdkritis.gov.gr
ΑΝΕΤΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ	g.anetakis@apdkritis.gov.gr
Λοιποί φορείς	
Αντώνης Κοζυράκης ΔΕΥΑΜΠ	
Γ. Παναγιωτοπούλου	
Δασκαλάκη	
Georgalas (Guest)	

Τα κυριότερα θέματα που τέθηκαν στη διαδικτυακή συνάντηση παρουσιάζονται παρακάτω:

- Στη μείωση αρδευόμενων εκτάσεων αν έχουν ληφθεί υπόψη μελέτες εγκεκριμένες γεωργοοικονομικές (κα Σγουρώ)
- Οι Διαφορές στις συνολικές απορροές με βάση ποια στοιχεία λήφθησαν υπόψη (κα Σγουρώ)
- Οι απολήψεις για την ύδρευση και την άρδευση (κος Κριτσωτάκης)
- Η ζήτηση σε αρδευτικό και υδρευτικό νερό (κα Μαρτίνου)
- Ποια είναι τα σημαντικά υδατικά ζητήματα που θα θέσει η 2^η Αναθεώρηση (κα Μαρτίνου)
- Η κατάσταση των ποτάμιων και παράκτιων ΥΣ (διαφορές μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης) (κα Μαρτίνου)
- Οι εκτιμώμενες απώλειες για τα υδρευτικά και αρδευτικά δίκτυα (κα Μαρτίνου)

- Προβληματισμό όσον αφορά τις πιέσεις από βαρέα μέταλλα που αναφέρει η 2^η Αναθεώρηση (κα Καργάκη και κα Κανδηλογιαννάκη)
- Η αφαίρεση μέτρων (τα οποία έχουν συσχετιστεί με μέτρα του ΠΕΣΠΚΑ) της 1^{ης} Αναθεώρησης στη 2^η Αναθεώρηση (κα Καργάκη και κα Κανδηλογιαννάκη)
- Μετρήσεις για βαρέα μέταλλα γίνονται και από την Περιφέρεια και από την ΑΔ και πρόταση για ένα σύστημα παρακολούθησης όταν γίνεται μία μέτρηση πάνω από το όριο να επαναλαμβάνεται μετά από 15 μέρες (κα Μάρη)
- Για την παράκτια διάβρωση αν έχουν προχωρήσει οι μελέτες για έργα προστασίας ακτών (κα Μαρτίνου)
- Τα μέτρα που θα καθοριστούν θα πρέπει να λάβουν υπόψη τα προγραμματιζόμενα έργα από πλευράς Περιφέρειας και τις δραστηριότητες που έχει σε σχεδιασμό (κα Σγουρω)
- Ποια έργα έχουν μπει στις εξαιρέσεις του άρθρου 4.7 (κος Κριτσωτάκης)

Για τα ανωτέρω δόθηκαν διευκρινίσεις, ενώ ελήφθησαν υπόψη οι σχετικές παρατηρήσεις και πληροφορίες που δόθηκαν και έγιναν οι κατάλληλες προσαρμογές στα κείμενα τεκμηρίωσης και στο ΣΔΛΑΠ. Τα ανωτέρω θέματα τέθηκαν επίσης και κατά την ημερίδα που διενεργήθηκε αλλά και κατά τη διαβούλευση της ΣΜΠΕ. Έτσι, οι διευκρινίσεις που δόθηκαν και οι σχετικές προσαρμογές που έγιναν παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο στα κεφάλαια 2.3 και 2.7.

2.7 Διαβούλευση της ΣΜΠΕ

Όπως αναφέρθηκε και στο κεφ. 2.2, μετά την ημερίδα Διαβούλευσης του Σχεδίου όπου και παρουσιάστηκαν οι βασικοί άξονες της ΣΜΠΕ, το κείμενο της ΣΜΠΕ τέθηκε σε διαβούλευση.

2.7.1 Γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ

Οι γνωμοδοτήσεις επί του κειμένου της ΣΜΠΕ παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Επισημαίνεται ότι όλες οι καταγραφές αποτελούν έγγραφα γνωμοδότησης φορέων τα οποία εστάλησαν στην ΔΙ.Π.Α του ΥΠΕΝ στο πλαίσιο της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ. Τα έγγραφα αφορούν ενίοτε και το περιεχόμενο του προσχεδίου του ΣΔΛΑΠ και των αναλυτικών κειμένων τεκμηρίωσης που δημοσιοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης.

Πίνακας 2-5: Κατάλογος εγγράφων γνωμοδοτήσεων σχετικών με τη ΣΜΠΕ του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)

A/ A	Φορέας Γνωμοδότησης	Αριθμός Πρωτοκόλλου Αποστολής Φορέα	Αριθμός Πρωτοκόλλου Παραλαβής ΔΙ.Π.Α.	Γνωμοδότηση Θετική (Θ) – Θετική με Προϋποθέσεις (ΘΠ) – Αρνητική (Α) - Παρατηρήσεις (Π)
1.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	578232/ 4.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/126527/ 8428/ 04.12.23	Διαβίβαση μελέτης στην ΥΝΜΤΕ Κρήτης για απόψεις
2.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	3122.1- Λ18/85541/2023/ 5.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/128217/ 8565/ 06.12.23	Διαβίβαση μελέτης στο ΥΝΑΝΠ/ ΑΛΣ. ΕΛ.-ΑΚΤ./

A/A	Φορέας Γνωμοδότησης	Αριθμός Πρωτοκόλλου Αποστολής Φορέα	Αριθμός Πρωτοκόλλου Παραλαβής ΔΙ.Π.Α.	Γνωμοδότηση Θετική (Θ) – Θετική με Προϋποθέσεις (ΘΠ) – Αρνητική (Α) – Παρατηρήσεις (Π)
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ & ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΜΗΜΑ Β'/ΜΕΛΕΤΩΝ, ΕΡΓΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ			ΔΙΠΘΑΠ-Α' για απόψεις
3.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	ΥΠΕΝ 124738/ 5.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/127709/ 8520/ 05.12.23	Π
4.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ / ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ Γραφείο Κρήτης	578798/ 15.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/133196/ 8916/ 15.12.23	ΘΠ
5.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ / ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ / ΤΜΗΜΑ ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	439048/1526/ 22.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/2938/ 214/ 11.01.24	Απόψεις
6.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Υ.ΛΙ.Κ.Υ (Γ.Δ. ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ & ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ & ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ (Δ19)	393424/Φ. Περ. Κρήτης/ 22.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/137396/ 9220/28.12.23	Απόψεις
7.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ / ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	577900/ 29.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/59/ 3/ 02.01.24	ΘΠ
8.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών Οργάνων	444507/ 29.12.2023	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/6670/ 446/ 22.01.24	ΘΠ
9.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ / ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ / Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ/ ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ	5742/ 02.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/1443/ 100/ 08.01.24	ΘΠ
10.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ / ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Δ1(δ)/Γ.Π.67497/ 03.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/8478/ 585/ 25.01.24	ΘΠ
11.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ / Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ / ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/12473 8/2037/ 04.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/937/ 71/ 04.01.24	Θ

A/A	Φορέας Γνωμοδότησης	Αριθμός Πρωτοκόλλου Αποστολής Φορέα	Αριθμός Πρωτοκόλλου Παραλαβής ΔΙ.Π.Α.	Γνωμοδότηση Θετική (Θ) – Θετική με Προϋποθέσεις (ΘΠ) – Αρνητική (Α) - Παρατηρήσεις (Π)
12.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ, ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ / ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ / ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ & ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	578232/ 11.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/3353/ 247/ 12.01.24	ΘΠ
13.	ΓΕΕΘΑ/ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ /Γ ΚΛΑΔΟΣ (ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ_ Δ/ΝΣΗ Γ2 (ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ /ΤΜΗΜΑ 5	Φ.902/7/889360 σ.57/ 11.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/7309/ 489/ 23.01.2024	Θ
14.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ / ΤΜΗΜΑ Β΄	3122.1- Λ18/6518/2024/ 26.01.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/9054/ 626/ 26.01./2024	Θ
15.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ / ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	583099/ 29.02.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/23114/ 1541/ 01.03.2024	ΘΠ
16.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ / ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	577988/ 06.03.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/25068/ 1661/ 06.03.2024	ΘΠ
17.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΤΜΗΜΑ Γ΄ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ)	ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/124 738/2516/ 05.04.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/37604/ 2660/ 08.04.2024	Θ
18.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ, ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Δ/ΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	2598/ 16.04.2024	ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/41727/ 2983/ 17.04.2024	Απόψεις

2.7.2 Απαντήσεις

Σε συνέχεια των ως άνω γνωμοδοτήσεων των φορέων για τη ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), η ΓΔΥ του ΥΠΕΝ, σε συνεργασία με την ομάδα των μελετητών συνέταξε απαντητικό κείμενο προς τη ΔΙΠΑ, το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα (Ακολουθείται η αρίθμηση του Πίνακα της παραγρ. 2.7.1. Τα έγγραφα με α/α 1 και 2 αφορούν σε διαβίβαση της ΣΜΠΕ σε εσωτερικές υπηρεσίες των αρμοδίων φορέων και για το λόγο αυτό δεν περιλαμβάνονται παρακάτω).

3. Με το με **α.π. 124738/5.12.2023 του Τμήματος Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων** της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ, γνωρίζει στη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής-Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ)-Τμήμα Β, τις παρακάτω επισημάνσεις :

« (i) Στην σελίδα 108 αναφέρεται ότι: «Στον τομέα της κυκλικής οικονομίας εντοπίζονται ελλείψεις στο κανονιστικό πλαίσιο για την ανάκτηση και επανάχρηση επεξεργασμένων λυμάτων». Προτείνεται η τροποποίηση ή διαγραφή της ανωτέρω φράσης δεδομένου ότι η εθνική νομοθεσία για την επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού στην Ελλάδα υφίσταται για πάνω από μία δεκαετία και καλύπτει πολλές χρήσεις του νερού. Επιπρόσθετα, έχει εκδοθεί ο Κανονισμός 2020/741 για την επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού για γεωργική άρδευση, ο οποίος εφαρμόζεται από τον Ιούνιο 2023.

(ii) Στα σημεία που παρουσιάζεται η ΚΥΑ 5673/400/05.03.1997 (ΦΕΚ 192/Β/1997) και οι τροποποιητικές αυτής αποφάσεις, να προστεθεί και η πιο πρόσφατη ΚΥΑ 136843/23.12.2022 «Συμπλήρωση της υπ' αρ. 19661/1982/2.8.1999 (Β' 1811) κοινής υπουργικής απόφασης ως προς τον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 5673/400/5.3.1997 (Β'192) κοινής υπουργικής απόφασης», (ΦΕΚ Β'7215).».

Απάντηση:

Τα ως άνω σχόλια αφορούν κυρίως σε θέματα επικαιροποίησης του νομοθετικού και οργανωτικού πλαισίου διαχείρισης αστικών λυμάτων. Οι παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη στο οριστικό Σχέδιο και στα Κείμενα τεκμηρίωσης και θα επικαιροποιηθούν κατάλληλα οι σχετικές αναφορές.

Οι ανωτέρω επισημάνσεις δε διαφοροποιούν το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλουν την αξιολόγηση των επιπτώσεων από αυτό και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

4. Στην με **α.π. 578798/15.12.2023** γνωμοδότηση του **Γραφείου Κρήτης της Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων** της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), με τον όρο:

«...για κάθε έργο που θα προγραμματιστεί στο χώρο θα πρέπει να υποβληθούν για γνωμοδότηση στην Υπηρεσία μας και στις λοιπές συναρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού οι σχετικές μελέτες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν.4858/2021, Ν.2971/2001)».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση.

Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

5. Με το **α.π. 439048/1526/22.12.2023, έγγραφο του Τμήματος Υδροοικονομίας της Περιφέρειας Κρήτης**, γνωρίζει στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του ΥΠΕΝ σχόλια και παρατηρήσεις (Ενότητα Γ) τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στη γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης.

Απάντηση:

Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις του εν λόγω εγγράφου έχουν συμπεριληφθεί αυτούσια στη γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης (βλ. παρακάτω Γνωμοδότηση με α/α 8 όπου δίνονται οι κατάλληλες διευκρινίσεις).

6. Με το **α.π. 393424/Φ. Περ. Κρήτης/22.12.2023**, η **Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19)**, του ΥΠ.ΥΠΟΜΕ γνωρίζει στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του ΥΠΕΝ τα ακόλουθα :

«Η υπό διαβούλευση ΣΜΠΕ περιλαμβάνει στοιχεία όπως, σκοπιμότητα και εκτενή ανάλυση των στόχων της 2ης Αναθεώρησής του Σχεδίου. Περιγράφεται αναλυτικά, η υφιστάμενη κατάσταση της περιοχής, η εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων του Σχεδίου στο περιβάλλον.

Προτείνονται προσθετά μέτρα πρόληψης με το προτεινόμενο Σενάριο Α2, περιορισμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων και διαμόρφωση συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου των μέτρων της εφαρμογής του Σχεδίου στο περιβάλλον του Υδατικού Διαμερίσματος. Κυρίως εστιάζει σε θέματα διαχείρισης ως προς τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων.

Κρίνουμε ότι η ΣΜΠΕ θα έπρεπε να συμπεριλάβει μια μεγαλύτερη αναφορά στα αντιπλημμυρικά έργα, ως παράμετρο στη διαχείριση των υδάτων. Η αντιπλημμυρική προστασία αναφέρεται μόνο ένας από τους παράγοντες επίτευξης του στόχου προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, «...Για την επίτευξη του ειδικού στόχου in που σχετίζεται με τον άξονα 2, θα υλοποιηθούν δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας (πρωτίστως ολοκλήρωση phased έργων ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ) καθώς και νέα έργα διευθέτησης ρεμάτων και χειμάρρων σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, όπως και έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις...» (σελ.114). Δεν λαμβάνεται υπόψη ως μέτρο διαχείρισης των υδάτων και ως σημαντικός παράγοντας αντιμετώπισης ενδεχόμενων φυσικών καταστροφών που προκύπτουν από πλημμυρικά φαινόμενα.

Επιπροσθέτως κρίνεται σκόπιμη η ένταξη στη ΣΜΠΕ των στοιχείων του εγκεκριμένου «ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN) ΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ», με σκοπό:

- ✓ να προκύψει σαφής και ολοκληρωμένη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης και των προβλημάτων που υπάρχουν σχετικά με την αντιπλημμυρική προστασία,
- ✓ να διαμορφωθούν προτάσεις για τα συμπληρωματικά έργα και επεμβάσεις που απαιτούνται για ικανοποιητική Αντιπλημμυρική Προστασία,
- ✓ να προκύψει ο απαιτούμενος προγραμματισμός και οι προτεραιότητες των μελετών και κατασκευής έργων, με βάση τεχνικά, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια
- ✓ τα μέτρα που λαμβάνονται θα πρέπει να είναι εναρμονισμένα με τα υπόλοιπα έργα υποδομής, ανάπτυξης και ανάπλασης κάθε περιοχής

Το εν λόγω Master Plan είναι αναρτημένο στη διαδικτυακή διεύθυνση: <https://oakae.gr/ergaypodomon/ydravlika-erga/schedio-diacheirisis-master-plan-ton-ydravlikon-ergon-kritis/>

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να αναφέρουμε τις υπό εκπόνηση συμβάσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης (ΕΛ13) με σκοπό να ληφθούν υπόψη, τα υπό κατασκευή και προγραμματιζόμενα έργα, και μελέτες, αρμοδιότητας της Δ/νσης Δ19, και συγκεκριμένα:

A. ΜΕΛΕΤΕΣ

Σε Εξέλιξη:

- ✓ ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΝΤΑΝΟΥ ΣΕΛΙΝΟΥ

Προγραμματιζόμενες:

- ✓ ΜΕΛΕΤΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΓΕΡΑΚΑΡΙΟΥ Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

B. ΕΡΓΑ

Σε Εξέλιξη:

- ✓ ΝΕΟΣ ΑΓΩΓΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ ΜΥΡΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΜΠΡΑΜΙΑΝΟΥ
- ✓ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
- ✓ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΜΑΡΙΟΥ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ

Υπό Ανάθεση/ Προγραμματιζόμενα

- ✓ ΈΡΓΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΑΥΡΩΝΙΤΗ ΠΟΤΑΜΟΥ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΡΓΟ ΣΔΙΤ)
- ✓ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΜΠΡΑΜΙΑΝΟΥ, ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΡΑ ΛΥΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΜΥΡΤΟΥ Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
- ✓ ΕΡΓΟ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΛΑΤΥ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΜΕ ΑΓΩΓΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΣΑΡΑ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ»

Απάντηση:

Το έγγραφο έχει κυρίως πληροφοριακό χαρακτήρα και δε συνδέεται άμεσα με συγκεκριμένο μέτρο του ΣΔΛΑΠ. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία του ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN) ΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ» που αναφέρεται στο έγγραφο έχουν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση του ΣΔΛΑΠ ιδίως στο διαγνωστικό μέρος αυτού (καταγραφή της κατάστασης των υδάτων και των πιέσεων που δέχονται).

Όσον αφορά στα αναφερόμενα προγραμματιζόμενα έργα ήδη από την 1^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ της Χώρας αλλά και στο προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ δεν περιλαμβάνεται ειδική αναφορά σε έργα, αλλά περιγράφεται η διαδικασία αξιολόγησης τέτοιων παρεμβάσεων κατά την ωρίμανση τους στο πνεύμα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει για το έργο του φράγματος στο Πλατύ το οποίο ήδη είχε εξεταστεί στο 1^ο ΣΔΛΑΠ και στην περίπτωση αυτή κατά τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας με ειδική αναφορά στο κεφάλαιο των Στόχων του ΣΔΛΑΠ. Τέλος επισημαίνεται ότι έργα αντιπλημμυρικής προστασίας αποτελούν αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του ΥΔ.

Κατά τα ανωτέρω τα αναφερόμενα στο ως άνω έγγραφο δεν επηρεάζουν το πρόγραμμα μέτρων του προσχεδίου και κατ' επέκταση δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως έχουν αποτυπωθεί στη ΣΜΠΕ και τα αντίστοιχα συμπεράσματα αυτής.

7. Στην με **α.π. 577900/29.12.2023** γνωμοδότηση της **Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου** της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), με τον όρο:

«...Για κάθε έργο που προγραμματίζεται, θα πρέπει η Μελέτη να έχει τις απαιτούμενες εγκρίσεις από την Εφορεία μας και το ΥΠΠΟ και να υλοποιείται με την επίβλεψή μας, σύμφωνα με το Ν 4858/2021 ΦΕΚ Α'220/19.11.2021 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς».».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση. Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον, η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

8. Στην με **α.π. 444507/29.12.2023** γνωμοδότηση του **Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων** της Περιφέρειας Κρήτης, επισημαίνεται ότι **γνωμοδοτεί θετικά** σχετικά με την ΣΜΠΕ του θέματος, με τις παρατηρήσεις που αναφέρονται στο με αριθμ. πρωτ. 438930/22-12-2023 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, και σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της απόφασης :

« (i) απουσιάζει η αναφορά των ελαιουργείων στην υποπαρ. 4.4.2 Σημειακές Πηγές Ρύπανσης (σελ 186).

(ii) στην υποπαρ. 6.1.18 Αποχέτευση αναφέρεται ότι υπάρχουν 30 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) οικισμών που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ περί επεξεργασίας των αστικών λυμάτων (Πίνακας 6-30, 8 οικισμοί Β προτεραιότητας και 22 οικισμοί Γ προτεραιότητας) και ακόμα 36 ΕΕΛ που εξυπηρετούν μικρότερους οικισμούς (Πίνακας 6-32). Η Υπηρεσία μας μέσω του Τμήματος Υδροοικονομίας έχει ξεκινήσει μια διαδικασία συγκέντρωσης γεωχωρικών δεδομένων για το σύνολο των ΕΕΛ στην Περιφέρεια Κρήτης σε συνεργασία με τις κατά τόπους ΔΕΥΑ και τους Δήμους. Από τη μέχρι σήμερα καταγραφή, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των ΕΕΛ με εξαίρεση εκείνες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Δήμων Γόρτυνας και των ΔΕΥΑ Ρεθύμνου και Μινώα Πεδιάδας, έχουν καταγραφεί συνολικά 88 υφιστάμενες ΕΕΛ και 51 ΕΕΛ σε φάση σχεδιασμού/κατασκευής.

Απάντηση:

Σε σχέση με το ανωτέρω σημείο (i) σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία για ελαιοτριβεία (κατηγορίας Α2 (με ΑΕΠΟ) ή Β (ΠΠΔ)), οι δύο εναλλακτικοί τρόποι διάθεσης υγρών αποβλήτων των ελαιοτριβείων αφορούν είτε σε α) σε εξουδετέρωση σε στεγανή δεξαμενή, είτε σε β) υδρολίπανση και μάλιστα σε αγροτεμάχια που πληρούν κατάλληλα κριτήρια ώστε να μην επιδρά σε επιφανειακά ύδατα. Επομένως στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ εξετάζεται ρύπανση από τις δραστηριότητες αυτές μόνο σε περιπτώσεις καταγεγραμμένων συμβάντων ατυχήματος ή παράβασης από τις αρμόδιες υπηρεσίες που στην περίπτωση του ΥΔ Κρήτης δεν διατέθηκαν τέτοια στοιχεία. Σε σχέση με το σημείο (ii) αναφέρουμε ότι για την σύνταξη του παραδοτέου λάβαμε υπόψη τις πλέον ενημερωμένες πηγές δεδομένων, όπως:

- Πίνακες του Τμήματος Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων/ΥΠΕΝ με τα στοιχεία των υφιστάμενων ΕΕΛ, 2020-2021.
- Βάση δεδομένων παρακολούθησης λειτουργίας των ΕΕΛ (<http://astikalimata.ypeka.gr/>), στοιχεία 05/2023. Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Αστικών Λυμάτων Οικισμών Προτεραιότητας Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ,
- Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων (<https://www.mou.gr/el/pages/OPWaste.aspx>,
- Τετραμηνιαία Αναφορά Επιτελικής Σύνοψης - Μάιος 2022, <https://www.mou.gr/elibrary/QuarterlyReport-OPWaste-May2022.pdf>)

Βάσει αυτών καταρτίστηκε λίστα των ΕΕΛ του ΥΔ13 και ακολούθησε αξιολόγησή τους ως σημειακές πηγές ρύπανσης. Για την εκτίμηση του σημειακού ρυπαντικού φορτίου λήφθηκαν υπόψη οι μονάδες με σημαντικότητα ως προς τον εξυπηρετούμενο μόνιμο πληθυσμό αλλά και τον εποχικό, ήτοι τον πληθυσμό αιχμής. Για τους λοιπούς οικισμούς με μικρά μεμονωμένα συστήματα επεξεργασίας, τα φορτία τους εξετάζονται ως διάχυτες πηγές ρύπανσης με την κατάλληλη απομείωση. Βάσει αυτού, το

εν δυνάμει εκπέμπων φορτίο από αυτή την ανθρωπογενή πίεση έχει συνυπολογιστεί στις πιέσεις που δέχονται τα υδατικά συστήματα του διαμερίσματος.

Η συγκεκριμένη παρατήρηση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ και τα συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

(iii) η πρόσφατη Αναθεώρηση του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των υδάτων σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444/2021 (ΦΕΚ 5384/Β/19-11-2021) είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν τα σημεία παρακολούθησης των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων (από 112 σε 160 σημεία) και των Λιμνών (από 3 σε 6 σημεία), όπου συμπεριλαμβάνονται και τα φράγματα, ενώ παρέμειναν αμετάβλητα τα ποτάμια (26) και τα παράκτια (6) σημεία παρακολούθησης. Στο Κεφ. 8 της ΣΜΠΕ αναφέρεται ότι το Εθνικό Πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, όπως έχει διαμορφωθεί πλέον, κρίνεται επαρκές για να παρακολουθείται η κατάσταση των ΥΣ του ΥΔ Κρήτης. Εκφράζουμε την επιφύλαξή μας σε ό,τι αφορά τα παράκτια και τα ποτάμια σημεία παρακολούθησης, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την ακτογραμμή της Κρήτης αλλά και το μοντέλο της οικονομίας που επικρατεί στο νησί. Επιπλέον το γεγονός ότι σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης, σχεδόν το σύνολο των ακτών κολύμβησης που παρακολουθούνται, κατατάσσονται σταθερά στο επίπεδο της Εξαιρετικής Ποιότητας, δεν θα πρέπει να αποτελεί επιχείρημα υπέρ των μειωμένων σημείων παρακολούθησης των παράκτιων υδάτων. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα παρακολούθησης έχει ως σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και περιλαμβάνει μικροβιολογικές παραμέτρους (Intestinal enterococci και Escherichia coli) ενώ παράλληλα τα ύδατα κολύμβησης ελέγχονται οπτικώς για την παρουσία ρύπων (κατάλοιπα πίσσας, γυαλιά, πλαστικά, καουτσούκ, παρουσία αλγών και φυκών ή και ελαίων ή τασιενεργών).

Απάντηση:

Ο σχεδιασμός του Δικτύου Παρακολούθησης γίνεται με βάση τα κατευθυντήρια κείμενα της ΕΕ που έχουν εκδοθεί για την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ από το τη ΓΔΥ του ΥΠΕΝ η οποία βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Η διαμόρφωση του δικτύου γίνεται σε επίπεδο χώρας λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα δεδομένα πιέσεων, διαθέσιμα δεδομένα παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων που παράγονται από τις λοιπές υποχρεώσεις εφαρμογής του εθνικού και ενωσιακού θεσμικού πλαισίου, καθώς επίσης και από τους διαθέσιμους πόρους. Βάσει των ανωτέρω και συναξιολογώντας αφενός το γεγονός ότι στο πλαίσιο παρακολούθησης των παράκτιων υδάτων ελέγχονται καταρχήν παράμετροι σημαντικές για την αξιολόγηση της κατάστασης των ποιοτικών χαρακτηριστικών των παράκτιων υδάτων, και αφετέρου τυχόν αποτελέσματα ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από άλλες υπηρεσίες, στην αναφερόμενη ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444/2021 (ΦΕΚ 5384/Β/19-11-2021) επανεξετάστηκε το δίκτυο παρακολούθησης κα αναδιαμορφώθηκε κατάλληλα. Τα αποτελέσματα του νέου δικτύου θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της κατάστασης των υδάτων στο επόμενο διαχειριστικό κύκλο και θα αξιοποιηθούν για την κατάρτιση της επόμενης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ και το θεωρείται επαρκές για το σκοπό αυτό. Σε κάθε περίπτωση η Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβλέπει και αξιολογεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης, σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως λόγω επειγουσών συνθηκών και εκτάκτων αναγκών και, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να εισηγηθεί την περαιτέρω αναθεώρησή του.

Η συγκεκριμένη παρατήρηση αφορά στα αποτελέσματα του Σχεδίου Διαχείρισης που βασίζονται σε στοιχεία του Δικτύου παρακολούθησης έως το 2021 και σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση και τα συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

Επιπλέον με σχετικό έγγραφο, η Υπηρεσία έχει εκφράσει παρατηρήσεις επί του Προσχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης, οι οποίες παρατίθενται ακολούθως:

Γ1. Τεκμηρίωση Δεδομένων

Η τεκμηρίωση των δεδομένων δεν είναι επαρκής με αποτέλεσμα να εγείρονται αμφιβολίες ως προς την ορθότητά τους.

Απάντηση:

Σύμφωνα με το Παράρτημα VII της οδηγίας 2000/60/ΕΚ στο περιλαμβάνονται περιληπτικές πληροφορίες για τα θέματα που καλύπτονται από αυτό. Η τεκμηρίωση των πληροφοριών που παρουσιάζονται στο ΣΔΛΑΠ δίνεται στα αντίστοιχα κείμενα τεκμηρίωσης που αναφέρονται στον πίνακα 1-1 του Προσχεδίου και τα οποία αφορούν στα ακόλουθα:

1. ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
2. ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΥΣ-ΙΤΥΣ
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΠΙΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
4. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ, ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ, ΤΥΠΟ-ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
6. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ "ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ" ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ
7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΔΑΤΟΣ
8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ
9. ΈΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Τα ανωτέρω κείμενα (πλην της έκθεσης αξιολόγησης των αποτελεσμάτων διαβούλευσης που θα διαμορφωθεί για το οριστικό ΣΔΛΑΠ) είναι διαθέσιμα κατά τη διαβούλευση του προσχεδίου στον ιστότοπο <https://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/2revision-consultation-gr/consultation-2revision-el13-gr/>

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρατίθενται στον Πίνακα 3-4 (σελ 59, Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης) για τις ανάγκες νερού ανά χρήση σύμφωνα με τα οποία «καθίσταται εμφανές ότι το μέγιστο μέρος των απολήψεων αφορά την άρδευση που ανέρχεται στο 65,2 % των συνολικών απολήψεων και ακολουθεί η ύδρευση που φτάνει στο 30,7 %. Οι απολήψεις που αφορούν την κτηνοτροφία και τη βιομηχανία κατέχουν μικρό ποσοστό στο σύνολο των απολήψεων και είναι περίπου μοιρασμένες έχοντας αντίστοιχα το 3,9% και 0,2%», δεν συμφωνούν με εκείνα που προκύπτουν από τις εν ισχύ άδειες χρήσης νερού, τα προηγούμενα σχέδια ΣΔΛΑΠ, τη λεπτομερέστερη ανάλυση που πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων και άλλων δημοσιεύσεων.

Πίνακας 3-4 Ανάγκες νερού ανά χρήση στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13)

Υδρευση (10 ⁶ m ³)	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)
101,55	215,63	12,75	0,67

Απάντηση:

Η ανωτέρω επισήμανση αφορά σε γενική αναφορά η οποία γίνεται στο προσχέδιο στο κεφάλαιο της γενικής συνοπτικής περιγραφής των βασικών χαρακτηριστικών του ΥΔ με στόχο τη διαμόρφωση μιας γενικής εικόνας αυτού.

Το βασικό διαγνωστικό μέρος του προσχέδιο αφορά στα επόμενα κεφάλαια αυτού (κεφάλαιο 5 όπου γίνεται καταγραφή των βασικών πιέσεων και ιδίως το κεφάλαιο 6 όπου αξιολογείται η κατάσταση των υδατικών συστημάτων). Η παρατήρηση αυτή έχει διατυπωθεί και κατά τη διαβούλευση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ και λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαμόρφωση του τελικού ΣΔΛΑΠ σε συνεργασία με τη Δ/νση Υδάτων Κρήτης. Στο πλαίσιο αυτό και συναξιολογώντας στοιχεία που διατέθηκαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης οι ανωτέρω αναφερόμενες ανάγκες και απολήψεις επανεξετάζονται και διορθώνονται κατάλληλα. Σε κάθε περίπτωση οι συνολικές απολήψεις οι οποίες καθορίζουν και την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και συνεπώς και το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ το οποίο έχει στόχο σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ την επίτευξη της καλής κατάστασης των ΥΣ έχουν επανυπολογιστεί ότι είναι της τάξεως των 390 εκατ m³ ετησίως και θα ενσωματωθεί στο τελικό ΣΔΛΑΠ. Η διόρθωση αυτή δεν επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως παρουσιάζεται στην οικεία ΣΜΠΕ δεδομένου ότι όπως αναφέρεται στην σελ. 189 αυτής, κατά την κατάρτιση και αξιολόγηση του προγράμματος μέτρων του Προσχεδίου έχει ληφθεί υπόψη ότι οι απολήψεις ιδίως για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών εμφανίζουν σημαντική διακύμανση που μπορούν να φτάσουν σε τάξη μεγέθους, έως και 400 εκατ. m³/έτος ποσότητα μεγαλύτερη από αυτή που αναφέρεται στο έγγραφο της γνωμοδοτούσας αρχής.

Ως εκ τούτου η αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος μέτρων του Προσχεδίου όπως έχει αποτυπωθεί στην ΣΜΠΕ του οικείου ΣΔΛΑΠ καθώς και τα συμπεράσματα αυτής δε διαφοροποιούνται.

Ανάλογα, στον χαρακτηρισμό της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων η υπηρεσία μας έχει «σοβαρές» ενστάσεις ως προς τον χαρακτηρισμό, καθώς οι αναλύσεις που πραγματοποιεί δίνουν διαφορετικά αποτελέσματα ειδικότερα:

- Στον Πίνακα 5-13 με την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των ΥΥΣ, αναφέρεται ότι το **EL1300082 ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ** είναι σε κακή ποιοτική κατάσταση λόγω **νιτρορρύπανσης** (σελ 153 Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης). Στα πλαίσια υλοποίησης της πράξης «**Ενίσχυση των ελέγχων στις ρυπογόνες για τα ύδατα δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κρήτης**» (ΟΠΣ 5016176), η Υπηρεσία μας έχει προβεί σε αναλύσεις νερού από γεωτρήσεις που βρίσκονται στο συγκεκριμένο ΥΥΣ, τα αποτελέσματα των οποίων δεν συμφωνούν με την ανωτέρω αναφορά.

Απάντηση:

Για την αξιολόγηση της ποιοτικής και ποσοτικής ταξινόμησης των ΥΥΣ, εφαρμόστηκε η εγκεκριμένη μεθοδολογία που του φορέα ανάθεσης (ΓΔΥ) που είναι κοινή για όλα τα ΥΔ της χώρας. Στην υπόψη αξιολόγηση, χρησιμοποιήθηκαν οι μετρήσεις (στάθμης, παροχής και χημικές αναλύσεις) που έγιναν στα υδροσημεία παρακολούθησης που είναι ενταγμένα στο Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης του ΥΠΕΝ (συνολικά 161 υδροσημεία σε όλο το ΥΔ Κρήτης). Πρόσθετη πληροφορία αντλήθηκε από το Πρόγραμμα ΣΑΜΥ II (ΕΑΓΜΕ, 2020), στοιχεία από τη ΔΥ Κρήτης, Στοιχεία από Περιφέρεια Κρήτης (έργο: «Ενίσχυση των ελέγχων στις ρυπογόνες για τα ύδατα δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κρήτης», Κωδικός πράξης

(ΟΠΣ) 5016176, Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020»), Στοιχεία από παρόχους ύδατος (ΔΕΥΑ, Δήμους), Πανεπιστημιακά ιδρύματα, δημοσιεύσεις κ.λ.π..

Αναλυτικά, η παρουσίαση των δεδομένων και οι μεθοδολογίες που εφαρμόστηκαν περιγράφονται στο κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων» το οποίο ήταν διαθέσιμο κατά τη διαβούλευση του προσχεδίου και ειδικότερα στα κεφάλαια 1.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, 2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ (ΧΗΜΙΚΗΣ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ και 3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Όσον αφορά το συγκεκριμένο ΥΥΣ και τα διαθέσιμα για αυτό στοιχεία επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) Στα στοιχεία που διατέθηκαν από την Περιφέρεια και αφορούν στο έργο που αναφέρει η γνωμοδοτούσα υπηρεσία και ειδικότερα στο παραδοτέο με τίτλο: «Πακέτο Εργασίας 1: Πρόγραμμα ποιοτικής παρακολούθησης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων στην Περιφέρεια Κρήτης, Έκδοση 4^η, Ιούνιος 2023», **δεν περιλαμβάνονται σημεία ελέγχου στο ΥΥΣ ΕΛ1300082 ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ.**

β) Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των υδάτων (Πίνακας 7.7.1 στο κείμενο τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων») παρατηρείται υπέρβαση της ΑΑΤ για την παράμετρο των νιτρικών. Εκτός της υπέρβασης στα νιτρικά (που παρατηρείται και στο 1^ο ΣΔΛΑΠ), το σύστημα με βάση στοιχεία από βιβλιογραφικές αναφορές παρουσιάζει και υφαλμύριση. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω μελέτες :

- ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (Περιφέρεια Κρήτης / Μ. Κριτωτάκης – Σ. Παυλίδου, 2013)
- Paritsis SN (2005) Simulation of seawater intrusion into the Tympaki aquifer, South Central Crete, Greece. Report within MEDIS project, Study implemented on behalf of the Department of Management of Water Resources of the Region of Crete, Heraklion, Crete, Greece.
- Panagopoulos G, Giannakakos E, Manoutsoglou E, Steiakakis E, Soupios P, Vafidis A (2013) Definition of inferred faults using 3-D geological modeling techniques: a case study in Tympaki basin in Crete, Greece. In: Bulletin of the Geological Society of Greece, vol. XLVII 2013 Proceedings of the 13th International Congress, Chania

γ) Πρόσθετα αξιολογήθηκαν οι σημαντικές πιέσεις που δέχεται το σύστημα από 151 (καταγεγραμμένα) σημεία υδροληψία (Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας) καθώς και, το ελλειμματικό ισοζύγιο του συστήματος.

Τέλος σημειώνεται ότι η αξιολόγηση της ταξινόμησης της κατάστασης των ΥΣ στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ γίνεται με στοιχεία έως το 2020. Οι αναλύσεις των υπογείων υδάτων που έγιναν την περίοδο 2020 – 2023, θα ληφθούν υπόψη κατά την επόμενη διαχειριστική περίοδο και εφόσον υλοποιούνται από φορείς εκτός των φορέων υλοποίησης του εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των υδάτων της χώρας θα αξιολογηθούν σε συνδυασμό με τα δεδομένα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης του ΥΠΕΝ.

Η ως άνω παρατήρηση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως διαμορφώθηκε στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

- Στον ίδιο πίνακα αναφέρεται ότι το **ΕΛ1300312 ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΓΟΥΒΩΝ – ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ** βρίσκεται σε κακή ποσοτική κατάσταση ως αποτέλεσμα της υπεράντλησης με επακόλουθο την κακή ποιοτική κατάσταση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέρος των υδρευτικών

αναγκών της περιοχής καλύπτεται πλέον από το Φράγμα Αποσελέμη, τίθεται το ερώτημα σε ποια δεδομένα και σε ποια μεθοδολογία βασίστηκε η συγκεκριμένη κατάσταση.

Απάντηση:

α) Στα στοιχεία που διατέθηκαν από την Περιφέρεια και αφορούν στο έργο που αναφέρει η γνωμοδοτούσα υπηρεσία και ειδικότερα στο παραδοτέο με τίτλο: «Πακέτο Εργασίας 1: Πρόγραμμα ποιοτικής παρακολούθησης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων στην Περιφέρεια Κρήτης, Έκδοση 4^η, Ιούνιος 2023», υπάρχει ένα υδροσημείο ελέγχου με α/α 14, το οποίο χωροθετείται σε απόσταση περί τα 5 km νότια των υδροσημείων Δ41 και ΕΛ13071312. Στο σημείο αυτό δεν καταγράφεται καμία υπέρβαση χλωροϊόντων και ηλεκτρικής αγωγιμότητας (άρα δεν έχει υφαλμύριση) δεν περιλαμβάνονται όμως στοιχεία που αφορούν στη διαχρονική διακύμανση της στάθμης των υπογείων υδάτων και αξιολογούνται στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ.

β) Για την αξιολόγηση της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Ειδικότερα η ταξινόμηση της ποσοτικής κατάστασης του υπόψη ΥΥΣ βασίζεται:

α) στις παρατηρήσεις στάθμης δύο υδροσημείων του ΕΔΠ για τα οποία ισχύει:

- Για το υδροσημείο Δ41 και για τις περιόδους 2000-2008 και 2013-2015, προκύπτει διαχρονικά **μια πτώση στάθμης (περί το 1,0 m)**.
- Για το υδροσημείο ΕΛ13071312 και για την περίοδο 2018-2020, καταγράφεται σημαντική διακύμανση των καταγραφών (διακύμανση ξηρής και υγρής περιόδου), ο μικρός αριθμός των οποίων δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Στο γεγονός ότι, στο ένα υδροσημείο παρατήρησης του ΕΔΠ ΕΛ13071312, καταγράφεται υπέρβαση σε χλωροϊόντα και ηλεκτρική αγωγιμότητα **που υποδεικνύει συνθήκη υφαλμύρισης στη θέση αυτή και – έμμεσα- πτώση στάθμης ή μη επιστροφή της στάθμης σε φυσική κατάσταση**. Επισημαίνεται ότι, ένας υφάλμυρος καρστικός υδροφόρος απαιτεί χρόνο για να επανέλθει σε καλή κατάσταση.

➤ Από τα παραπάνω στοιχεία, δεν πιστοποιείται η όποια, θετική επίδραση της λειτουργίας του φράγματος Αποσελέμη (λειτουργεί από το 2012) στη θέση του υδροσημείου του ΕΔΠ και μέχρι την υποβολή του παρόντος κειμένου τεκμηρίωσης.

β) στο ισοζύγιο του συστήματος, το οποίο χαρακτηρίζεται ως πλεονασματικό με εγκατεστημένα φαινόμενα υφαλμύρισης, λαμβάνοντας υπόψη και τη φυσική λειτουργία του συστήματος, το οποίο είναι ανοικτό προς τη θάλασσα.

γ) στη ποιοτική κατάσταση του συστήματος, στο οποίο αναφέρεται υφαλμύριση τόσο στο ΣΔΛΑΠ – 1η Αναθεώρηση όσο και στη σχετική βιβλιογραφία:

- στην Έκθεση του ΕΑΓΜΕ (2009) αναφέρεται ότι «παρά το γεγονός ότι οι απολήψιμες ποσότητες είναι μικρότερες αυτών της κατείδυσης, οι πιέσεις υφαλμύρισης του υδροφόρου είναι δεδομένες. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι σημαντικές ποσότητες εκφορτίζονται στην θάλασσα. Στην ίδια Έκθεση δίνονται διαγράμματα διακύμανσης της πιεζομετρικής στάθμης από τα οποία προκύπτει ότι, η δυναμική στάθμη του υδροφόρου στις θέσεις των γεωτρήσεων (στάθμη που διαμορφώνεται αμέσως μετά την άντληση) βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια θαλάσσης με αποτέλεσμα να διεισδύει το θαλασσινό νερό και ο υδροφόρος να υφαλμυρίζει.»
- Αντίστοιχη αναφορά γίνεται για το ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΥΔΡΟΦΟΡΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- ΓΟΥΒΩΝ - ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ (GR1300312) στην μελέτη ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (Περιφέρεια Κρήτης / Μ. Κριτσωτάκης – Σ. Παυλίδου, 2013).

Η ως άνω παρατήρηση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως διαμορφώθηκε στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

- Στον Πίνακα 6-16 του Προσχεδίου, με την ποιοτική κατάσταση των ΥΥΣ υπάρχει σε αρκετές περιπτώσεις αναφορά για ύπαρξη βαρέων μετάλλων As και Ni. Επισημαίνουμε ότι οι αναλύσεις βαρέων μετάλλων που έχουν γίνει στα πλαίσια υλοποίησης της προαναφερόμενης πράξης «Ενίσχυση των ελέγχων στις ρυπογόνες για τα ύδατα δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κρήτης» δεν δίνουν αυτή την εικόνα για τα υπόγεια νερά της Κρήτης.

Απάντηση:

α) οι αναφορές στις υπερβάσεις As και Ni, προέρχονται από τα αποτελέσματα των μετρήσεων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης του ΥΠΕΝ. Στο κείμενο τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση / ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων» που συντάχθηκε στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης αναφέρεται (σε κάθε ΥΥΣ όπου καταγράφεται υπέρβαση Ni και As):

«Πρόσθετα καταγράφεται **υπέρβαση του Ni/As** για την περίοδο 2018-2020 χωρίς αντίστοιχη υπέρβαση σε προηγούμενες περιόδους. Για την περαιτέρω διερεύνηση των υπόψη υπερβάσεων και κατά την περίοδο 2020 – 2023, η Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης και η Περιφέρεια Κρήτης πραγματοποίησαν χημικές αναλύσεις ελέγχου της συγκέντρωσης Ni σε επιλεγμένο αριθμό υδροσημείων, όπου δεν ανιχνεύθηκαν αντίστοιχες υπερβάσεις».

β) Στα υδροσημεία όπου καταγράφονται υπερβάσεις Ni/As στις αναλύσεις του παραπάνω Έργου, δίνονται Πίνακες (ανά ΥΥΣ) όπου αναφέρονται τα σημεία υδροληψίας, οι σχετικές υπερβάσεις και οι πιθανές πηγές επιβάρυνσης.

Η ως άνω παρατήρηση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως διαμορφώθηκε στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

- Επίσης στο Κεφάλαιο 6 του Προσχεδίου εντοπίζεται διαφοροποίηση στην ταξινόμηση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση που είναι αναγκαίο να τεκμηριωθεί επαρκώς.

Απάντηση

Η διαφοροποίηση της κατάστασης των Επιφανειακών και Υπογείων Υδατικών Συστημάτων βασίζεται (α) στην επικαιροποιημένη Μεθοδολογία Ταξινόμησης οικολογικής, χημικής και συνολικής κατάστασης των επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων που έχει καταρτιστεί από τη ΓΔΥ και αναφέρεται αναλυτικά στα κεφάλαια 5, 6 και 8 του κειμένου τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων» και (β) στην εγκεκριμένη μεθοδολογία, όπως αυτή περιγράφεται στα κεφάλαια 2 και 3, του Κειμένου Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση / ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων» που συντάχθηκε στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης.

Τα ανωτέρω Κείμενα Τεκμηρίωσης ήταν διαθέσιμα και κατά τη διαβούλευση του προσχεδίου ΣΔΛΑΠ.

Οι τυχόν διαφοροποιήσεις σε σχέση με τη ταξινόμηση των ΥΥΣ της 1^{ης} Αναθεώρησης προκύπτει πρωτίστως από τα στοιχεία παρακολούθησης και δευτερεύοντος (ιδίως στα ΕΥΣ) λόγω της επικαιροποίησης της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε.

Η ως άνω παρατήρηση δεν επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως διαμορφώθηκε στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ2. Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) στην Περιφέρεια Κρήτης

Κρίνεται αναγκαίο, με σκοπό την βέλτιστη διαχείριση των υδάτων της Περιφέρειας Κρήτης υπό το πρίσμα της εν εξελίξει κλιματικής κρίσης, να γίνει συσχέτιση των μέτρων του 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης με τα αντίστοιχα που περιλαμβάνονται στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κρήτης, το οποίο έχει εγκριθεί με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Κρήτης (Αρ. Απόφασης ΠΣ 92/2022, ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Νο 18/06-09-2022, ΑΔΑ: ΨΔ507ΛΚ-ΞΕΣ). Πιο συγκεκριμένα είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη όλα τα μέτρα που προτείνονται στον ΠεΣΠΚΑ και αφορούν στα ύδατα και ιδιαίτερα τα μέτρα στους τομείς **Υδατικοί Πόροι (αποθέματα)** και **Ποτάμια (πλημμύρες)** αλλά και σε σχετικές τομείς όπως οι **Παράκτιες Χρήσεις** και η **Γεωργία**. Επισημαίνουμε ότι η μελέτη του ΠεΣΠΚΑ θα αποτελέσει οδηγό για την Περιφέρεια και θα επιτρέψει στους αρμόδιους φορείς την προπαρασκευή και ωρίμανση όλων των έργων, τα οποία σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, για την επιτυχή ένταξή τους στη νέα προγραμματική περίοδο για το ΕΣΠΑ 2021 – 2027.

Απάντηση

Η συσχέτιση κάθε μέτρου με την κλιματική αλλαγή ήδη δίνεται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Πρόγραμμα Βασικών και Συμπληρωματικών μέτρων». Η παρατήρηση αυτή θα ληφθεί υπόψη στην οριστικοποίηση του εν λόγω κειμένου και θα γίνουν οι κατάλληλες παραπομπές στις δράσεις του εγκεκριμένου ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Κρήτης οι οποίες ήδη αναφέρονται στο προσχέδιο ΣΔΛΑΠ (κεφ. 1.5.4) και στην ΣΜΠΕ (κεφ. 3.2.2.2.1). Οι προσθήκες αυτές δεν επηρεάζουν την ουσία και προτεινόμενο πρόγραμμα μέτρων και δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση και τα συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

Γ3. Υπάρχουν σημαντικά μέτρα του ΣΔΛΑΠ της 1ης Αναθεώρησης που πλέον δεν περιλαμβάνονται στη 2η Αναθεώρηση χωρίς ωστόσο να γίνεται σαφές σε κάθε περίπτωση ο λόγος που συμβαίνει αυτό. Μάλιστα ο υφιστάμενος ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Κρήτης έχει προχωρήσει στη συσχέτιση με μέτρα της Α' Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης τα οποία σε κάποιες περιπτώσεις δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στο Προσχέδιο της 2ης Αναθεώρησης οπότε θεωρούμε αναγκαίο να υπάρξει σχετική σαφής δικαιολόγηση.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Το μέτρο **M13B0906 Παρακολούθηση, καταγραφή και αποκατάσταση παράκτιας διάβρωσης** που αναφέρεται στην εκπόνηση ενιαίας μελέτης η οποία θα καταγράφει λεπτομερώς τα προβλήματα παράκτιας διάβρωσης ή κατάκλισης περιοχών από θαλάσσια ύδατα, έχει αφαιρεθεί από το Προσχέδιο της Β Αναθεώρησης. Η μελέτη αυτή θα προχωρήσει στην ιεράρχηση των περιοχών με τα περισσότερα προβλήματα και στην προτεραιοποίηση των έργων στις περιοχές που χρήζουν παρέμβασης. Πρόκειται για σημαντικό Μέτρο και η αντίστοιχη μελέτη μπορεί να συγκεντρώσει την πληροφορία από τις αποσπασματικές μελέτες διάβρωσης των ακτών της Κρήτης που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα και να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της διάβρωσης, της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και των γενικότερων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παράκτια ζώνη του νησιού. Παράλληλα μπορεί να συσχετιστεί με τα αντίστοιχα Μέτρα του ΠεΣΠΚΑ του Τομέα Παράκτιες Χρήσεις-Δράσεις 8.1, 8.2 και 8.3. Τονίζεται ότι στον εγκεκριμένο ΠεΣΠΚΑ έχει ήδη

*συμπεριληφθεί η συσχέτιση με το μέτρο **M13B0906 Παρακολούθηση, καταγραφή και αποκατάσταση παράκτιας διάβρωσης.***

Απάντηση

Το ανωτέρω μέτρο εντάσσεται στο πρόγραμμα Βασικών Μέτρων ως συνεχιζόμενο μέτρο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Το μέτρο αφορά στην υλοποίηση ειδικής μελέτης και έχει κυρίως διαγνωστικό χαρακτήρα καθώς επίσης και την προκαταρκτική διαμόρφωση προτάσεων έργων για την αντιμετώπιση της παράκτιας διάβρωσης. Η συμπερίληψη του μέτρου αυτού στο πρόγραμμα μέτρων δεν διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

- *Ανάλογα, το μέτρο **M13Σ1001 Αξιοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων της ΕΕΛ Ηρακλείου για τον τεχνητό εμπλουτισμό υδροφορέων μη ανθρώπινης κατανάλωσης** έχει επίσης αφαιρεθεί από το Προσχέδιο της Β Αναθεώρησης. Το Μέτρο αυτό έχει συσχετιστεί με τη **Δράση 6.3 Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων του ΠΕΣΠΚΑ** με σκοπό την εξοικονόμηση των υδατικών πόρων. Μάλιστα θεωρούμε ότι το μέτρο αυτό θα έπρεπε να λειτουργήσει οριζόντια και συμπεριλάβει και άλλες ΕΕΛ του νησιού εφόσον το επιτρέπει το εκάστοτε γεωλογικό υπόβαθρο.*

Απάντηση

Μεθοδολογικά τα μέτρα της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ τα οποία δεν εντάσσονται στη 2^η Αναθεώρηση αφορούν σε μέτρα τα οποία :

- Έχουν ολοκληρωθεί κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο
- Οι δράσεις που προβλέπεται σε αυτά έχουν ενσωματωθεί είτε σε άλλα μέτρα ή δράσεις που , υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είτε σε ειδικές θεσμικές (εθνικές ή ενωσιακές) ρυθμίσεις που είναι υποχρεωτικής εφαρμογής.
- Δεν απαιτούνται πλέον, δεδομένου ότι οι στόχοι για τους οποίους είχαν προταθεί έχουν ήδη επιτευχθεί
- Δεν έχουν εφαρμοστεί/δρομολογηθεί και με βάση τα αποτελέσματα διαβούλευσης του ΣΔΛΑΠ δεν είναι αποδεκτά από τους τοπικούς φορείς.

Το ανωτέρω μέτρο δεν εντάχθηκε στη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ δεδομένου ότι ήδη έχει δρομολογηθεί η διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων της ΕΕΛ Ηρακλείου για άρδευση.

Τέλος επισημαίνεται ότι η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (Άρθρο 12.1) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ορίζει ότι η τα επεξεργασμένα λύματα πρέπει να επαναχρησιμοποιούνται όποτε είναι σκόπιμο και στην περίπτωση επαναχρησιμοποίησης για άρδευση ισχύει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/741 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων. Επίσης η επαναχρησιμοποίηση ρυθμίζεται και με την ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354/8.3.2011) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επομένως η επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων ήδη προωθείται μέσω των ανωτέρω και την ενσωμάτωσή τους στο εθνικό δίκαιο όπως αναφέρονται στο προσχέδιο του ΣΔΛΑΠ (κεφ. 9). Για το λόγο αυτό δεν θεωρείται ότι απαιτείται να ενταχθούν περαιτέρω σχετικές αναφορές στο Οριστικό ΣΔΛΑΠ.

- *Επίσης το μέτρο **M13Σ1607 Καταγραφή και παρακολούθηση της λειτουργίας ταμιευτήρων σε άγνωστο οικολογικό δυναμικό** δεν βρίσκεται στο Προσχέδιο της Β Αναθεώρησης. Το μέτρο αυτό έχει συσχετιστεί με το Μέτρο **6.1.2 Εφαρμογή ενός δικτύου παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα κύρια υπόγεια υδατικά συστήματα υπόγεια ύδατα και στους ταμιευτήρες της Περιφέρειας Κρήτης (ανάπτυξη τηλεμετρικού δικτύου για την συνεχόμενη***

μέτρηση βροχοπτώσεων, στάθμης και παροχών στα σημαντικότερα υδατικά σώματα συστήματα της Περιφέρειας) του ΠΕΣΠΚΑ.

Απάντηση

Με βάση τα αναφερόμενα παραπάνω για τη μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε για την ένταξη των μέτρων της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ στη 2^η Αναθεώρηση του, το ανωτέρω μέτρο δεν εντάσσεται στη 2^η Αναθεώρηση δεδομένου ότι (α) μέρος των προβλέψεων το μέτρο που αφορά στις χρήσεις που εξυπηρετούνται και στις ποσότητες που απαιτούνται αναφέρονται ήδη στο μέτρο Βασικό μέτρο Μ13Β0902 και (β) οι δράσεις του μέτρο σχετικά με την παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδάτων του ταμιευτήρα καλύπτονται πλέον από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των Υδάτων που υλοποιείται από την ΓΔΥ και τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης της παρακολούθησης των υδάτων της χώρας.

Η ως άνω παρατήρηση δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ4. Εκτίμηση κόστους υπηρεσιών ύδατος

Επισημαίνουμε ότι με την απόφαση Α2519/2022 του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου Επικρατείας έχει ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 135275/19.5.2017 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1751/Β/22-05-2017) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Ωστόσο η οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος γίνεται με βάση αυτή την ΚΥΑ όπως αναφέρεται και στην ΣΜΠΕ.

Απάντηση:

Η ανωτέρω αναφορά στη ΣΜΠΕ γίνεται εκ παραδρομής, Η οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος όπως αναφέρεται στο προσχέδιο ΣΔΛΑΠ και στα λοιπά σχετικά κεφάλαια της ΣΜΠΕ γίνεται σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, το άρθρο 3 του Νόμου 5037/2023 και τις οδηγίες που δόθηκαν από την ΓΔΥ για όλα τα ΥΔ της χώρας. Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθείτε περιγράφεται στο κείμενο τεκμηρίωσης ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΔΑΤΟΣ.

Η ως άνω παρατήρηση δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ5. Έργα Αξιοποίησης Υδατικών Πόρων (Άρθρο 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

Να αναφερθούν τα έργα που υπόκεινται στην εξαίρεση του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και ειδικά τα έργα εκτροπής του Πλατύ ποταμού και του φράγματος Ταυρωνίτη.

Απάντηση:

Στο τελικό ΣΔΛΑΠ αναφέρονται τα έργα που έχουν εξεταστεί κατά τα προηγούμενα ΣΔΛΑΠ και έχουν οδηγήσει σε εξαιρέσεις του άρθρου 4.7 για τα υδατικά συστήματα που αναφέρονται στο Προσχέδιο ΣΔΛΑΠ (κεφ. 8.6) και τη ΣΜΠΕ (κεφ 4.7.4).

Αναφορά στα έργα αυτά γίνεται και στο Κείμενο Τεκμηρίωσης ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ "ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ" ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ το οποίο είναι διαθέσιμο κατά τη διαβούλευση του προσχεδίου ΣΔΛΑΠ και της ΣΜΠΕ. Για τα λοιπά ΥΣ και έργα που σχετίζονται με αυτά και δεν αναφέρονται στα ανωτέρω κείμενα η τυχόν ένταξη τους ένταξή τους στο άρθρο Άρθρο 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ θα γίνει με βάση τη διαδικασία που ορίζεται στο κεφ. 8.6 του Οριστικού ΣΔΛΑΠ) και στη ΣΜΠΕ (κεφ 4.7.4).

Η ως άνω παρατήρηση δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ6. M13B0301 Σύνταξη/Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)

Θα πρέπει είτε να προστεθεί νέο Βασικό Μέτρο είτε να αναμορφωθεί το βασικό μέτρο M13B0301 που αναφέρεται στη σύνταξη Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης από Δήμους/ΔΕΥΑ και γενικότερα τους Παρόχους Νερού Ύδρευσης και να συμπεριληφθεί η έννοια του Σχεδίου Διαχείρισης-Masterplan των υδραυλικών έργων της Κρήτης με σκοπό τον ενιαίο σχεδιασμό για την ορθή διαχείριση των υδατικών πόρων στο νησί (έργα ύδρευσης και άρδευσης) με φορέα υλοποίησης την Περιφέρεια Κρήτης.

Απάντηση:

Η ανωτέρω πρόταση γίνεται αποδεκτή και στο τελικό ΣΔΛΑΠ θα ενταχθεί ειδικό συμπληρωματικό μέτρο για την Σύνταξη /Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Άρδευσης (Masterplan) από την Περιφέρεια Κρήτης.

Το μέτρο αφορά στην υλοποίηση μελέτης η οποία αφενός θα έχει κυρίως διαγνωστικό χαρακτήρα και θα περιλαμβάνει την προκαταρκτική διαμόρφωση προτάσεων έργων σε περιοχές προτεραιότητας με βάση τα συμπεράσματα και τους Στόχους που ορίζονται στο ΣΔΛΑΠ για την κατάσταση των ΥΣ και την ορθή διαχείριση των υδατικών πόρων στο νησί και τα οποία θα πρέπει να εξειδικευτούν περαιτέρω σε επόμενη φάση. Η συμπερίληψη του μέτρου αυτού στο πρόγραμμα μέτρων δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ7. Αναφορικά με το μέτρο M13B0402 «Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ανθρώπινης κατανάλωσης και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας» και ιδιαίτερα την απαγόρευση χωροθέτησης δραστηριοτήτων στην ζώνη II που σχετίζονται με υγειονομική ταφή αποβλήτων: «Στις διατάξεις της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, ΗΠ/29407/3508/02 (ΦΕΚ 1572/16-12-2002) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή αποβλήτων» και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό με εξαίρεση τις περιπτώσεις υγειονομικής ταφής που αφορούν σε απόβλητα που χαρακτηρίζονται «αδρανή» («απόβλητα που δεν αποσυντίθενται ούτε καίγονται όπως το χαλίκι, η άμμος και η πέτρα») υπό την έννοια των νομοθετημάτων αυτών.»

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι δεν είναι ορθό τα ΥΥΣ στα οποία είναι ήδη χωροθετημένος και λειτουργεί ΧΥΤΑ να συμπεριλαμβάνονται στα προστατευόμενα για ανθρώπινη κατανάλωση. Δραστηριότητες όπως οι ΧΥΤΑ, αλλά και προϋφιστάμενες δραστηριότητες που εμπίπτουν στην ΚΥΑ 36060/1155/Ε103/13 (ΦΕΚ 1450 Β/14-6-2013) όπως πχ ένα εργοστάσιο της ΔΕΗ, δεν είναι δυνατό να μετεγκατασταθούν άμεσα και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν ορίζονται προστατευόμενα υδατικά συστήματα με αντίστοιχες απαγορεύσεις και να αξιολογείται κατά περίπτωση η πραγματική κατάσταση και όχι να γίνεται απλώς υδρολογική ταξινόμηση. Για παράδειγμα το ΥΥΣ ΕΛ1300323, ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ (ΣΟΥΔΑΣ) έχει οριστεί ως προστατευόμενο παρότι υπάρχει ήδη εκεί χωροθετημένος ΧΥΤΥ και ΚΔΑΥ-Μονάδα Κομποστοποίησης με Πράξη Νομοθετικού περιεχομένου, το δε συγκεκριμένο ΥΥΣ είναι φυσικά υφάλμυρο στο μεγαλύτερο μέρος του και δεν υπάρχει σε κοντινή περιοχή καμία υδρευτική χρήση από το συγκεκριμένο ΥΥΣ. Πρακτικά λοιπόν δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για ανθρώπινη κατανάλωση, αλλά ο ορισμός του ως προστατευόμενο, θα δημιουργήσει προβλήματα χωροθέτησης πχ νέου κυττάρου στο ΧΥΤΥ ή κάποιας άλλης επέκτασης στην μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων στο μέλλον καθώς στο σημείο στ) του μέτρου αναφέρεται ότι «στ) Εφόσον η επέκταση /τροποποίηση υφιστάμενων δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο

σημείο (α) συνδέεται με ρυπαντικά φορτία που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στο σημείο (δ)»

Θα πρέπει λοιπόν ο καθορισμός των ορίων των προστατευόμενων ΥΥΣ για ανθρώπινη κατανάλωση οπωσδήποτε να λάβει υπόψη τους και τις υφιστάμενες δραστηριότητες και χρήσεις του ύδατος και όχι να στηρίζεται μόνο στο γεωλογικό τους χαρακτηρισμό. Ειδικότερα προτείνεται για τις υφιστάμενες δραστηριότητες και μέχρι την μετεγκατάστασή τους, να εκπονείται ειδική υδρογεωλογική μελέτη με βάση τη μεθοδολογία των ζωνών προστασίας των υπόγειων υδροφορέων («Λεπτομερής Οριοθέτηση Ζωνών Προστασίας Σημείων Υδροληψίας για Απολήψεις Νερού Ύδρευσης»- ΑΔΑ:ΩΙΖΙΟΡ1Θ-ΧΣ3), και να προτείνονται ειδικότερα μέτρα προστασίας στο πλαίσιο έγκρισης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της έκδοσης απόφασης έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων.

Απάντηση:

Η ένταξη ενός Υπογείου Υδατικού Συστήματος στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως Περιοχή που προορίζεται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση γίνεται σύμφωνα με την τρωτότητα του ΥΥΣ έναντι ρύπανσης, η οποία είναι απόλυτα συνδεδεμένη με το γεωλογικό σχηματισμό. Οι καρστικοί υδροφορείς χαρακτηρίζονται –κατ’ αρχάς- ως σχηματισμοί υψηλής τρωτότητας έναντι ρύπανσης λόγω καρστικοποίησης.

Στα πλαίσια της ολοκλήρωσης του Βασικού Μέτρου, «Μ13Β0401: Καθορισμός και οριοθέτηση ζωνών ή / και μέτρων προστασίας σημείων υδροληψίας ύδατος, που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από υπόγεια υδατικά συστήματα» θα καθοριστεί με λεπτομέρεια η τρωτότητα των σχηματισμών και θα προσδιοριστούν οι δραστηριότητες που επιτρέπονται ή όχι, ανά Ζώνη Προστασίας (I, II, III) και ανά σύστημα.

Επισημαίνεται επίσης ότι, σύμφωνα με τα Στοιχεία Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας, στην περιοχή χωροθετούνται συνολικά δύο υδροσημεία με χρήση την ύδρευση.

Η ως άνω παρατήρηση δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Γ8. Μέτρο Μ13Β0502: Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή μετρήσεων των απολήψεων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

Το μέτρο αυτό δεν υπάρχει στο Προσχέδιο της 2ης Αναθεώρησης. Το συγκεκριμένο μέτρο προέβλεπε την ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία οι χρήστες θα συμπληρώνουν απευθείας την καταγεγραμμένη απόληψη ύδατος και η καταγραφή θα ήταν υποχρεωτική για όλες τις απολήψεις άνω των 3.650κμ/έτος. Επισημαίνουμε ότι το μέτρο αυτό έχει συσχετιστεί με το **Μέτρο 6.4.3 Έλεγχος εκμετάλλευσης υπογείων υδατικών πόρων** της Δράσης 6.4 του ΠΕΣΠΚΑ.

Προτείνεται να υπάρχει ένα αντίστοιχο Μέτρο, το οποίο θα αναφέρεται στην ανάπτυξη εφαρμογής υπολογισμού καταναλώσεων ύδατος με βάση την κατανάλωση ρεύματος της υδροληψίας στις περιπτώσεις που οι γεωτρήσεις είναι ηλεκτροδοτούμενες. Σε κάθε άδεια χρήσης νερού αναφέρεται η απαραίτητη τοποθέτηση μη μηδενιζόμενου υδρόμετρου στο σημείο υδροληψίας, ώστε να μπορεί να γίνει έλεγχος της ποσότητας του αντλούμενου νερού. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις, υπάρχει μεγάλη δυσλειτουργία στο θέμα αυτό (χαλασμένα υδρόμετρα-απουσία υδρομέτρων), με άμεσο αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει ουσιαστικός έλεγχος της κατανάλωσης και κατά πόσο αυτή είναι σύμφωνη με την άδεια χρήσης του συγκεκριμένου σημείου υδροληψίας. Ωστόσο οι υδροληψίες σε πολύ μεγάλο ποσοστό χρησιμοποιούν ηλεκτρικό ρεύμα, για την τροφοδοσία των αντλητικών τους συστημάτων. Επομένως θα ήταν πιο αποτελεσματικό να γίνει προσπάθεια υπολογισμού του αντλούμενου νερού σε συσχέτισμό με την κατανάλωση ρεύματος του αντλητικού συστήματος. Προφανώς ο αλγόριθμος υπολογισμού θα λαμβάνει υπόψη του μια σειρά παραμέτρων του εκάστοτε

σημείου υδροληψίας, οι οποίες φυσικά θα πρέπει να συμπληρώνονται στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μέτρου αυτού, παράμετροι που όμως εύκολα μπορούν να μοντελοποιηθούν με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά τόσο του σημείου υδροληψίας, όσο και του αντλητικού του συστήματος. Στο Μέτρο της Α' Αναθεώρησης αναφερόταν ότι θα συμπληρώνεται ο αριθμός της ηλεκτρικής παροχής στην περίπτωση των ηλεκτροδοτούμενων γεωτρήσεων. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρχει διασύνδεση με την ΔΕΗ προκειμένου να φορτώνονται και οι καταναλώσεις ηλεκτρικού ρεύματος αντί να της εισάγει ο ίδιος ο χρήστης. Όσο πιο αυτοματοποιημένη είναι η διαδικασία στο πληροφοριακό σύστημα τόσο καλύτερα θα αποτυπωθεί η πραγματική κατάσταση.

Απάντηση:

Το συγκεκριμένο μέτρο αφορούσε την «Καταγραφή απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού για ύδρευση, άρδευση και λοιπές χρήσεις. Το παρόν μέτρο προβλέπει την ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία οι χρήστες θα συμπληρώνουν απευθείας την καταγεγραμμένη απόληψη ύδατος. Η ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή είναι υποχρεωτική για όλους τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος,» δεν εντάσσεται στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ δεδομένου ότι ήδη έχει δημιουργηθεί η προβλεπόμενη εφαρμογή από τη ΓΔΥ/ΥΠΕΝ η οποία λειτουργεί.

Όσον αφορά στις λοιπές παρατηρήσεις της γνωμοδοτούσας αρχής σημειώνεται ότι η ύπαρξη υδρομέτρου σε κάθε αδειοδοτημένη υδροληψία είναι υποχρεωτική βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και αναγράφεται στην άδεια χρήσης που εκδίδεται από την Αρμόδια Αρχή. Για το λόγο αυτό δεν θεωρήθηκε σκόπιμο η υποχρέωση αυτή να επαναδιατυπωθεί στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ. Οι διαδικασίες και οι τρόποι ελέγχου τήρησης των υποχρεώσεων που τίθενται στις άδειες καθορίζονται με βάση τη ισχύουσα νομοθεσία από τις αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες δύνανται να αξιοποιήσουν κάθε πρόσφορο μέσο με βάση τους διαθέσιμους πόρους και να αναπτύξουν κατάλληλα σχετικά εργαλεία κατά περίπτωση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Στο πλαίσιο αυτό δεν θεωρείται σκόπιμο να ενταχθεί στα βασικά μέτρα του ΣΔΛΑΠ τα οποία έχουν οριζόντια εφαρμογή σε επίπεδο χώρας ειδική σχετική αναφορά η οποία θα υποδεικνύει δεσμευτικά τον τρόπο λειτουργίας των αρμοδίων υπηρεσιών και ο οποίος καθορίζεται ήδη από την ισχύουσα νομοθεσία.

Κατά τα ανωτέρω δεν διαφοροποιείται το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ που έχει εξεταστεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλονται τα συμπεράσματα αυτής.

Γ9. Μ13Σ1401 (Έργα τεχνητού εμπλουτισμού λεκάνης Θραιψανού – Νιτιδιτού)

Θεωρούμε ότι ο περιβαλλοντικά αποδεκτός τρόπος εμπλουτισμού είναι ο επιφανειακός και όχι ο προτεινόμενος υπόγειος εμπλουτισμός με την χρήση επεξεργασμένων αποβλήτων αστικού τύπου και ομβρίων της περιοχής του νέου πολιτικού αεροδρομίου Καστελίου. Μάλιστα η Δ/ση ΠΕΧΩΣ της Περιφέρειας Κρήτης και το Περιφερειακό Συμβούλιο γνωμοδότησαν ότι πρέπει «Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων να επανεξεταστεί προκειμένου να διασφαλιστεί ο υπόγειος υδροφορέας και οι επιφανειακές υδατοσυλλογές (φράγμα εμπλουτισμού του υδροφορέα στο Θραιψανό και λιμνοδεξαμενή Λιβάδας Θραιψανού), και μάλιστα ως προς την επιφανειακή διάθεση κατά μήκος του ρέματος των Ρουσοχωριών για άρδευση της φυσικής βλάστησης» (153/2023 Απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου, ΑΔΑ: 6ΙΩΧ7ΛΚ-ΜΨ3).

Απάντηση:

Για το ανωτέρω μέτρο έχει εκφράσει άποψη και η Δ/ση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (βλ παρακάτω α/α 19) η οποία προτείνει να απαλειφθεί δεδομένου ότι η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στην ΑΕΠΟ για το Νέο Αερολιμένα Καστελίου στο Νομό Ηρακλείου Κρήτης και την οδική του σύνδεση με το Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης και την οδό Ηρακλείου – Μάρθας.

Στο πλαίσιο αυτό το μέτρο αυτό δεν περιλαμβάνεται στο Οριστικό ΣΔΛΑΠ. Η ανωτέρω διαφοροποίηση δεν μεταβάλλει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει αποτυπωθεί στη ΣΜΠΕ και τα συμπεράσματα αυτής.

Γ10. Να προστεθεί νέο Μέτρο στα πλαίσια του οποίου να δημιουργηθεί μια εθνική βάση δεδομένων με τη μορφή γεωχωρικών δεδομένων, όπου θα συγκεντρώνονται σε τακτική βάση όλα τα στοιχεία για την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδάτων σε κάθε ΥΔ, τα οποία παράγονται από τους διάφορους φορείς που συμμετέχουν στο Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Υδάτων και θα δίνονται συγκεκριμένα επίπεδα πρόσβασης σε όλους τους συναρμόδιους φορείς. Φυσικά θα πρέπει να αναπτυχθούν σαφή πρότυπα εισαγωγής δεδομένων, ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος τρόπος παρουσίασής τους, που θα συμβάλλει στην ομοιογενή καταγραφή τους και θα διευκολύνει την διαχείριση και την αξιολόγησή τους.

Απάντηση:

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των Υδάτων της χώρας η ΓΔΥ/ΥΠΕΝ έχει δημιουργήσει κατάλληλη διαδικτυακή εφαρμογή όπου συγκεντρώνονται τα δεδομένα της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των υδάτων για κάθε ΥΔ που παράγονται από τους φορείς λειτουργίας του Δικτύου και καταχωρούνται σε αυτή. Τα δεδομένα αυτά είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ <http://nmwn.greka.gr/>. Η ανωτέρω πρόταση καλύπτεται από το σύστημα το οποίο συντηρείται από τη ΓΔΥ και τροφοδοτείται συνεχώς με νεότερα δεδομένα μόλις ολοκληρωθεί η επεξεργασία τους.

Η ως άνω παρατήρηση δε διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

9. Στην με **α.π. 5742/02.01.2024** γνωμοδότηση του **Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων** της Δ/νσης Δασών Λασιθίου του ΥΠΕΝ, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** σχετικά με την ΣΜΠΕ του θέματος, ωστόσο, επισημαίνουν τα ακόλουθα :

« ...οι επεμβάσεις για τα δημοσίου οφέλους αυτά έργα εντός δασικού χαρακτήρα εκτάσεων είναι επιτρεπτές σύμφωνα με το Δασικό Νόμο υπό όρους που τίθενται κατά το Στάδιο της ΜΠΕ κατά περίπτωση. ».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση. Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

10. Με το **α.π. Δ1(δ)/Γ.Π.67497/03.01.2024**, το **Τμήμα Υγειονομικής Διαχείρισης Περιβάλλοντος** της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας, **γνωμοδοτεί θετικά** με τις παρακάτω παρατηρήσεις:

1. Η Οδηγία 98/83/ΕΚ έχει καταργηθεί από τις 13.1.23 και πλέον ισχύει η Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να διορθωθούν τα σημεία της ΣΜΠΕ όπου γίνεται αναφορά στην Οδηγία 98/83/ΕΚ.

Απάντηση:

Το σημείο αυτό αφορά σε θέματα διόρθωσης αναφορών σε επιμέρους νομοθετήματα και σε ορισμένα σημεία της ΣΜΠΕ. Οι αναφορές αυτές δεν επηρεάζουν το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ δεδομένου ότι η διαμόρφωσή τους έχει λάβει υπόψη της νέα Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 και έχουν γίνει και οι σχετικές αναφορές σε αυτή (βλ κεφ 4.2.10 της ΣΜΠΕ). Μεταγενέστερες σχετικές θεσμικές ρυθμίσεις στο εθνικό δίκαιο θα ενσωματωθούν στο τελικό ΣΔΛΑΠ. Οι διορθώσεις αυτές δεν μεταβάλλουν τις θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του σχεδίου. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλεται η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

2. Με τις διατάξεις της (β) σχετ. ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 (-α- σχετ.). Σε όλα τα σημεία της ΣΜΠΕ όπου γίνεται αναφορά σε ύδατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (είτε υπόγεια υδατικά συστήματα είτε επιφανειακά) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διατάξεις της ως άνω αναφερόμενης ΚΥΑ. Επιπλέον όπου γίνεται αναφορά σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι όροι της (β) σχετ. Για παράδειγμα να χρησιμοποιηθεί ο όρος «υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης» αντί «πάροχοι υπηρεσιών ύδατος» (σελ. 287 ΣΜΠΕ). Γενικότερα όλο το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Συστήματος Κρήτης χρήζει επικαιροποίησης δεδομένου ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι διατάξεις της (β) σχετ.

Απάντηση:

Αναφορές στην εν λόγω ΚΥΑ ενσωμάτωσης στην εθνική νομοθεσία της Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 εντάσσονται στο τελικό ΣΔΛΑΠ. Οι αναφορές αυτές δε μεταβάλλουν τις προβλέψεις των σχετικών μέτρων και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

Όσον αφορά στο δεύτερο σκέλος της ως άνω παρατήρησης διευκρινίζεται ότι η ορολογία που ακολουθείται στο ΣΔΛΑΠ απορρέει από το εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο ενσωμάτωσης της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και ειδικότερα από τις προβλέψεις του Νόμου 5037/2023 σχετικά με τους Παρόχους Υπηρεσιών Υδατος. Ως εκ τούτου δεν θεωρούνται απαραίτητες οι προτεινόμενες από την υπηρεσία σχετικές αλλαγές.

3. Στο μέτρο «M13B0401: Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα» αναφέρεται ότι:
«έως τις 12/7/2027 θα πρέπει να έχουν καθοριστεί ζώνες ασφαλείας των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Οδηγία 2184/2020» (σελ. 288 ΣΜΠΕ).

Λαμβάνοντας υπόψη την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, θα πρέπει η ΣΜΠΕ να διορθωθεί σύμφωνα με το ρηθό «η εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, διενεργείται για πρώτη φορά έως τις 12 Ιουλίου 2027».

Ομοίως και για το μέτρο «M13B0403: Προστασία υδροληπτικών έργων ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα» θα πρέπει να συμπληρωθεί η καταληκτική ημερομηνία διενέργειας εκτίμησης και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ως άνω (σελ. 296 ΣΜΠΕ)."

Απάντηση:

Σκοπός των Μέτρων, οι επιπτώσεις των οποίων εξετάζονται στη ΣΜΠΕ, είναι η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των σχετικών κατευθυντηρίων κειμένων και όχι η εφαρμογή της ΚΥΑ για νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, η οποία έχει ληφθεί υπόψη στη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Η διαχείριση κινδύνου που αναφέρεται στο σχόλιο δεν αποτελεί αντικείμενο της Οδηγίας 2000/60 και άρα ούτε και της ΣΜΠΕ. Δεν θεωρείται σκόπιμη η ενσωμάτωση των υπόψη σχολίων στη ΣΜΠΕ γιατί προβλέπονται ήδη στη νομοθεσία για νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.

Οι σχετικές παρατηρήσεις δεν διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

4. Στις σελίδες 288 και 290 της ΣΜΠΕ αναφέρεται ότι «Για τα σημεία/πεδία προβλέπεται η εκτίμηση κινδύνου η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: α) χαρακτηρισμό των λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) για σημεία υδροληψίας, περιλαμβανομένων: i) ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας- ii) χαρτογράφηση των ζωνών ασφαλείας, εφόσον έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες (ΣΑΝ, προσωρινές ζώνες) σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.»

Όμως σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου α) της παρ. 2 του άρθρου 8 της (β) σχετ. ο χαρακτηρισμός των λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) για σημεία (/πεδία) υδροληψίας περιλαμβάνει επιπλέον τα ακόλουθα στοιχεία:

«iii) γεωγραφικά στοιχεία αναφοράς για όλα τα σημεία υδροληψίας στις λεκάνες απορροής και iv) περιγραφή των χρήσεων γης, της απορροής και των διαδικασιών αναπλήρωσης στις λεκάνες απορροής των σημείων υδροληψίας».

Για το λόγο αυτό η ανωτέρω αναφορά στη ΣΜΠΕ θα πρέπει να συμπληρωθεί σχετικά.

Απάντηση:

Κατά τη τελική διατύπωση του μέτρου έχουν απαλειφθεί οι σχετικές αναφορές δεδομένου ότι αποτελούν υποχρεώσεις που αναφέρονται αυτούσιες στο άρθρο 8 της Οδηγίας 2020/ 2184 και της ΚΥΑ με αριθμ.: Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/2023 (ΦΕΚ 3525/Β/25-05-2023) και δε θεωρήθηκε σκόπιμη η επανάληψη των θεσμοθετημένων ρυθμίσεων στην περιγραφή του μέτρου για την αποφυγή συγχύσεων.

Η σχετική παρατήρηση και η σχετική αναδιατύπωση του μέτρου δε διαφοροποιεί την ουσία του μέτρου, ούτε την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

5. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ο όρος «πεδία υδροληψιών» (σελ. 287 ΣΜΠΕ), καθώς δεν υφίσταται στην κείμενη νομοθεσία.

Απάντηση:

Ενσωματώνεται, διευκρινιστικά, στο οριστικό Σχέδιο (Μέτρο Μ13Β0401 & Μ13Β0403) και τα Υποστηρικτικά αυτού Κείμενα, ιδίως στο Πρόγραμμα Μέτρων ο σχετικός ορισμός: «Πεδίο υδροληψιών: ομάδα υδροληψιών (πηγές γεωτρήσεις, πηγάδια) που αντλεί νερό από το ίδιο ΥΥΣ».

Η σχετική παρατήρηση δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

6. Στη σελ. 290 (ΣΜΠΕ) του Μέτρου «M13B0401: Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα», αναφέρεται ότι: «iv) Για τα σημεία υδροληψίας/πεδία υδροληψίας ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης που δεν υπάγονται στο σημείο (i), δεν απαιτείται ο καθορισμός Προσωρινών Ζωνών Προστασίας, αλλά η λήψη μέτρων προστασίας. Τα μέτρα προστασίας των εν λόγω σημείων/πεδίων υδροληψίας καθορίζονται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δραστηριοτήτων ή κατά την έκδοση άδειας εκτέλεσης των έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας Δ/σης Υδάτων της Α.Δ. και της Υπηρεσίας Υγείας της αρμόδιας Π. Ε.

Η Υπηρεσία μας δέχεται κατά καιρούς ερωτήματα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Υγιεινής των ΠΕ για τον τρόπο εφαρμογής της ανωτέρω πρόβλεψης. Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας και για λόγους ομοιόμορφης εφαρμογής της ανωτέρω πρόβλεψης από όλους τους εμπλεκόμενους και καθώς και έλλειψης σχετικής συναφούς νομοθεσίας θα πρέπει στο ως άνω Μέτρο να καταγραφούν αναλυτικά τα μέτρα προστασίας που δύναται σε κάθε περίπτωση να καθοριστούν προκειμένου στη συνέχεια οι αρμόδιες Υπηρεσίες να επιλέγουν τα πλέον κατάλληλα ανάλογα με την περίπτωση."

Απάντηση:

Το υπόψη μέτρο αποτελεί εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60 ενώ τα μέτρα για την προστασία των σημείων υδροληψίας που δεν υπάγονται στο σημείο i του μέτρου συντάσσονται κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.

Στη ΣΜΠΕ γίνεται αναφορά στην ΟΜΑΔΑ I ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ για την εφαρμογή των Ενωσιακών Οδηγιών και την ενσωμάτωσή τους στο Εθνικό Δίκαιο. Μεταξύ αυτών είναι και η Οδηγία για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης (Πίνακας 9.2 παρ. 3 της ΣΜΠΕ) με φορέα υλοποίησης το Υπ. Υγείας. Οι σχετική παρατήρηση δε τροποποιεί το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ και δεν διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

7. Θα πρέπει να διορθωθεί ο τίτλος του μέτρου «M13B0402 Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ανθρώπινης κατανάλωσης και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας», καθώς αλλοιώνεται πλήρως το νόημα του (π.χ. σελ. 294 ΣΜΠΕ, σελ. 33 Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης).

Απάντηση:

Οι παραπομπές της παρατήρησης αφορούν στον πίνακα Πρόσδος Εφαρμογής Βασικών Μέτρων εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ. Το εν λόγω μέτρο έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ με τον ορθό τίτλο.

Η σχετική παρατήρηση δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

8. Στο Μέτρο «M13B0401: Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα» (σελ. 291) αναφέρεται ότι:

«Στη Ζώνη προστασίας II (ελεγχόμενη), δεν επιτρέπονται η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύναται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων»,

Στη συνέχεια (σελ. 293, 276 ΣΜΠΕ) αναφέρεται ότι: «Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί στη ζώνη II, η εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα V του παρόντος».

Όμως το Παράρτημα V, δεν υπάρχει ούτε στην ΣΜΠΕ, ούτε στο Αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης.

Απάντηση:

Το Παράρτημα V του προγράμματος Μέτρων έχει ήδη δημοσιοποιηθεί στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ καθώς είναι αναπόσπαστο τμήμα του σχετικού Παραδοτέου. Ο υπόψη Πίνακας μπορεί να διαφοροποιηθεί με απόφαση τής Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση των αρμόδιων φορέων.

Τυχόν αλλαγή του περιεχομένου του Πίνακα V, που θα ενσωματωθεί στο τελικό Σχέδιο, θα λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις του Υπ. Υγείας.

Η σχετική παρατήρηση δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

*Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι η τυχόν εγκατάσταση δραστηριοτήτων **υψηλού ρυπαντικού φορτίου**, έστω και υπό προϋποθέσεις, εντός της ζώνης ελεγχόμενης προστασίας (η οποία έχει οριστεί περιμετρικά των σημείων απόληξης ύδατος ύδρευσης με ακτίνα περιμέτρου από 300m έως 1000m ανάλογα με το είδος της υπόγειας υδροφορίας, σύμφωνα με το Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης σελ. 98) **εγκυμονεί κινδύνους για την ποιότητα του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.***

*Υπενθυμίζεται άλλωστε ότι στην ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για την ύδρευση της πρωτεύουσας (**υπ' αριθμ. Α5/2280/1983 - ΦΕΚ Β' 720 ΚΥΑ**), **υφίσταται πλήρης απαγόρευση εγκατάστασης οποιασδήποτε δραστηριότητας στη ζώνη 0-1.500 μέτρα.***

Εν κατακλείδι η άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι στη ζώνη αυτή θα μπορούσε να επιτραπεί υπό όρους η εγκατάσταση δραστηριοτήτων χαμηλού ρυπαντικού φορτίου, οι οποίες πρέπει να προσδιοριστούν στη ΣΜΠΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκατάστασή τους είναι τα υγρά λύματα και απόβλητα της δραστηριότητας να οδηγούνται σε κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο, εφόσον δεν τίθενται άλλοι περιορισμοί από τις προβλέψεις του μέτρου. Επιπλέον θα πρέπει να απαγορευτεί η εγκατάσταση δραστηριοτήτων που παράγουν ή διαχειρίζονται επικίνδυνα απόβλητα.

Επισημαίνεται ότι, παρά το γεγονός ότι η σύνταξη ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης τίθεται ως προϋπόθεση για την εγκατάσταση δραστηριοτήτων εντός της προστατευόμενης ζώνης δεν μπορεί να αποκλειστεί η ύπαρξη μικροασυνεχειών ή ρηγματώσεων στα εδαφικά στρώματα, τα οποία δεν θα έχουν εντοπιστεί από αυτήν με αποτέλεσμα να παραμένει υπαρκτός ο κίνδυνος ρύπανσης των υπόγειων υδροφορέων από τυχόν διαρροές ή υπεδάφια διάθεση αποβλήτων. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι για την κατά το δυνατό αποφυγή αυτού του ενδεχομένου, οι εν λόγω μελέτες θα πρέπει υποχρεωτικά να τεκμηριώνονται από επί τόπου μετρήσεις σε αντιπροσωπευτικά σημεία του χώρου εγκατάστασης ώστε να προσδιορίζεται τοπικά η στρωματογραφία της περιοχής και τα σχετικά συμπεράσματα να βασίζονται σε επί τόπου δεδομένα και όχι σε βιβλιογραφικές αναφορές για την γενική στρωματογραφία μίας περιοχής.

Άλλωστε είναι συχνά τα παραδείγματα ρύπανσης υπόγειου υδροφορέα από εγκαταστάσεις υψηλού ρυπαντικού φορτίου που δεν διαχειρίστηκαν ορθά τα απόβλητα τους (π.χ. εγκαταστάσεις κατεργασίας δέρματος στο ΤΚ Δισπηλιού Καστοριάς).

Απάντηση:

α) Στο σημείο ν) του μέτρου ορίζονται οι Νέες Δραστηριότητες που απαγορεύονται ανά ζώνη. Για τη Ζώνη προστασίας II (ελεγχόμενη) αναφέρεται ότι "δεν επιτρέπονται η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων". Το δε Παράρτημα V του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης το οποίο έχει ήδη δημοσιοποιηθεί στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ εξειδικεύει τα έργα και δραστηριότητες που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Όπως αναγράφεται και στο σώμα του Μέτρου στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης που συνοδεύει το Προσχέδιο η εξειδίκευση αυτή μπορεί με Απόφαση του Γραμματέα της ΑΔ να τροποποιείται. Το περιεχόμενο του Πίνακα V, που θα ενσωματωθεί στο τελικό Σχέδιο, λαμβάνει υπόψη την παρατήρηση.

β) Επισημαίνεται ότι, οι αποστάσεις που αναφέρονται αφορούν στις προσωρινές ζώνες προστασίας οι οποίες οριστικοποιούνται με την ολοκλήρωση των μέτρων Μ09Β0401 και Μ09Β0403 και τη σύνταξη των σχετικών υδρογεωλογικών μελετών.

γ) Σε σχέση με τις προδιαγραφές εκπόνησης των υδρογεωλογικών μελετών το ζητούμενο από τον φορέα καλύπτεται ως εξής:

- i. σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΔΛΑΠ στις οποίες παραπέμπει το μέτρο: "Οι ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες και εκθέσεις εντάσσονται στην κατηγορία (20) «Γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες» του άρθ. 2 παρ. 1 του Ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α'/22-02-2005) και εκπονούνται από μελετητές κατόχους μελετητικού πτυχίου ανάλογου γνωστικού αντικείμενου, κατά τα οριζόμενα στο ΠΔ 344/2000 (ΦΕΚ 297/Α/29-12-2000). Εν συνεχεία, παρατίθεται ο κατάλογος των ερευνητικών εργασιών που μπορούν να συμβάλλουν στην εκπόνηση των ειδικών υδρογεωλογικών μελετών/εκθέσεων. Από τον κατάλογο επιλέγονται κατά περίπτωση οι κατάλληλες εργασίες με βάση τους σκοπούς και τις απαιτήσεις της μελέτης"
- ii. συμπληρώνεται διευκρινιστικά στις παρατηρήσεις του μέτρου: "Οι υπό εκπόνηση ή υπό διακήρυξη μελέτες ζωνών προστασίας θα ολοκληρωθούν με βάση τις υφιστάμενες προδιαγραφές εκπόνησής τους. Στη συνέχεια, με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, θα εναρμονισθούν με βάση τις απαιτήσεις και τα όσα ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 και την εναρμόνισή της στην ελληνική νομοθεσία με το ΦΕΚ3525/25-05-2023 (Άρθρο 8: Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης).

Η σχετική παρατήρηση δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

"Τέλος υπενθυμίζεται ότι:

α) σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο τα Κ-Μ οφείλουν να προστατεύουν τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη λήψη νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμιση της ποιότητάς τους,

β) η πρόσβαση σε καθαρό και ασφαλές νερό αποτελεί έναν από τους κύριους πυλώνες του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 6 του ΟΗΕ,

επομένως η προστασία των υδάτινων πόρων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση από ρύπανση ή μόλυνση εξυπηρετεί την αδήριτη ανάγκη της προστασίας της Δημόσιας Υγείας και τη διαφύλαξη της ποιότητας του πόσιμου νερού, το οποίο αποτελεί πρώτιστο αγαθό και πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για όλους. "

Απάντηση:

Οι παρατηρήσεις των παρ. α) και β) αποτελούν βασικό στόχο του Σχεδίου Διαχείρισης και των Αναθεωρήσεων του.

Αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση επί του Προγράμματος Μέτρων του Σχεδίου και της ΣΜΠΕ.

11. Στην με **α.π. 124738/2037/04.01.2024** γνωμοδότηση του **Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων** της Δ/σης Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** σχετικά με την ΣΜΠΕ του θέματος, ωστόσο, επισημαίνουν τα ακόλουθα :

- « (i) Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κρήτης βρίσκεται υπό αναθεώρηση, ώστε να συνάδει με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) της περιόδου 2020-2030 (π.υ.σ. 39/2020 –Α’ 185). Σημειώνεται ότι, έχει υποβληθεί στην υπηρεσία μας σχέδιο ΠΕΣΔΑ, το οποίο όμως θα πρέπει να προσαρμοστεί στο πλαίσιο της υπ’ αριθμ. πρωτ. 114931/1863/07.11.2023 (ΑΔΑ: 69ΠΣ4653Π8-7ΓΠ) εγκυκλίου.
- (ii) Στο αναθεωρημένο σχέδιο διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης γίνεται αναφορά σε 9 χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ), οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία. Σημειώνεται ότι οι ΧΥΤΑ Πελεκάνου και Βιάννου, που αναφέρονται ως ενεργοί πλέον δεν λειτουργούν.
- (iii) Στη ΣΜΠΕ γίνεται αναφορά στην κ.υ.α. 80568/4225/1991 (Β’ 641) η οποία έχει αντικατασταθεί από την κ.υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023 (Β’ 2692) με θέμα «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους – ... και αντικατάσταση της υπ’ αρ. 80568/4225/1991 (Β’ 641) κοινής υπουργικής απόφασης».
- (iv) Επιπλέον έχει εκδοθεί η υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/2021 (Β’ 4514) με θέμα «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων ...».

Απάντηση:

Οι παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη στο οριστικό Σχέδιο και στα Κείμενα τεκμηρίωσης.

Οι επισημάνσεις δεν διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

12. Στην με **α.π. 578232/11.01.2024** γνωμοδότηση του **Τμήματος Προστασίας Νεότερων Μνημείων & Κινητών Πολιτιστικών Αγαθών** του ΥΠΠΟ, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) :

με τον όρο :

«...ότι στο επόμενο στάδιο της εξειδίκευσης των μέτρων και των δράσεων που θα αφορούν στο ΥΔ της Κρήτης θα πρέπει να υποβληθούν στην Υπηρεσία μας και τις συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού οι αντίστοιχες μελέτες για τον έλεγχο και έγκρισή τους με βάση τις διατάξεις του Ν. 4858/2021. ...».

επισημαίνουν τα ακόλουθα :

«...Στον Πίνακα 4-52 όπου αναφέρονται τα Συμπληρωματικά Μέτρα μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται τα εξής μέτρα:

- ✓ Μ13Σ0803 Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου αναρρύθμισης της πηγής Αγιάς
- ✓ Μ13Σ1606 Εκπόνηση Ειδικής Αναγνωριστικής μελέτης στο ΥΣ Ταυρωνίτης

... πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό των παραπάνω αναφερόμενων μέτρων το γεγονός ότι στον ποταμό Ταυρωνίτη υπάρχει η γέφυρα Ταυρωνίτη που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/238/9755/5.2.1991 ΥΑ (ΦΕΚ 175/Β/27.3.1991),

ότι από την περιοχή της λίμνης Αγιάς εκκινεί το παλαιό αρδευτικό δίκτυο Αγιάς – Κολυμβαρίου το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/59352/1636/16.6.1995 ΥΑ (ΦΕΚ 1038/Β/14.112.1995) και συνεπώς θα πρέπει να σταλούν στην Υπηρεσία μας οι αντίστοιχες μελέτες – προτάσεις για την έγκρισή τους. ...».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση. Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ. Όσον αφορά στις επισημάνσεις της υπηρεσίας θα ληφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση των μέτρων και εφόσον απαιτηθεί θα ακολουθηθούν οι διαδικασίες που ρυθμίζονται από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Οι επισημάνσεις αυτές δε μεταβάλουν το πρόγραμμα μέτρων και δεν διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

13. Το υπ' αριθμ πρωτ. .902/7/889360 σ.57/11.01.2024 έγγραφο του Τμήματος 5 της Δ/νσης Γ2 του Γ Κλάδου του ΓΕΣ του ΓΕΕΘΑ αφορά σε θετική γνωμοδότηση χωρίς επισημάνσεις.

14. Στην με **α.π. 3122.1-Λ18/6518/2024/26.01.2024** γνωμοδότηση του **Τμήματος Β'** της Δ/νσης Λιμενικών και Κτιριακών Υποδομών του ΥΠΝΝΠ, επισημαίνεται ότι **γνωμοδοτεί θετικά** σχετικά με την ΣΜΠΕ του θέματος, ωστόσο, επισημαίνουν τα ακόλουθα :

«...ότι η Υπηρεσία μας στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για τα έργα/δράσεις που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή της εν θέματι Μελέτης, δύναται να διατυπώσει ειδικότερες παρατηρήσεις, κατά λόγο αρμοδιότητας, λαμβάνοντας υπόψη και το είδος του εκάστοτε έργου και με μέριμνα την αποφυγή ρύπανσης του θαλασσίου περιβάλλοντος σύμφωνα με τον Ν.743/77 (Α' 319), όπως κωδικοποιήθηκε με το Π.Δ. 55/98 (Α' 58) και ισχύει, καθώς και με το Π.Δ. 11/2002 (Α' 6) και το Ν. 2252/94 (Α' 192).».

Απάντηση:

Η παρατήρηση αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο. Η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

Αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση επί του Σχεδίου.

15. Στην με **α.π. 583099/29.02.2024** γνωμοδότηση της **Εφορείας Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου** της Γενικής Δ/νσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, επισημαίνεται ότι **δεν έχει καταρχήν αντίρρηση** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), με τον όρο:

«...Δεδομένου, όμως, ότι εντός της Π.Ε. Ρεθύμνου, πλησίον υδάτινων πόρων υπάρχουν κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και εντοπισμένες αρχαιότητες αρμοδιότητάς μας στο στάδιο του σχεδιασμού συγκεκριμένων έργων/δράσεων εντός της χωρικής αρμοδιότητάς μας, θα πρέπει οι σχετικές μελέτες να υποβληθούν στην Υπηρεσία μας για τις απαιτούμενες εγκρίσεις από την Εφορεία μας και το ΥΠΠΟ και να υλοποιείται με την επίβλεψή μας, σύμφωνα με το Ν 4858/2021 ΦΕΚ Α' 220/19.11.2021 «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς"».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση. Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

16. Στην με **α.π. 577988/06.03.2024** γνωμοδότηση της **Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου** της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, επισημαίνεται ότι **εισηγείται θετικά** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), με την προϋπόθεση ότι:

«...θα πρέπει να υποβάλλονται στην Εφορεία προς εξέταση και έγκριση όλες οι εργασίες, οι ΜΠΕ όλων των επιπέδων και τα τεχνικά έργα που τις αφορούν και μάλιστα κατά τη φάση του σχεδιασμού τους (συμπεριλαμβανομένου του μέτρου Μ13Σ1401/ σελ. 320/1 που αφορά στο Νέο Αεροδρόμιο Καστελίου), σύμφωνα με το Ν 4858/2021 ΦΕΚ Α' 220/19.11.2021 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», δεδομένου ότι τα περισσότερα ποτάμια και ρέματα της Π. Ε. Ηρακλείου διέρχονται εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και συχνά εντοπίζονται στις όχθες και στις κοίτες τους αρχαιολογικά ευρήματα και κατασκευές"».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί ουσιαστικά θετική γνωμοδότηση. Ο όρος που τίθεται από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία αφορά σε γενική κατεύθυνση για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων και δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον η αναφερόμενη κείμενη νομοθεσία έχει ληφθεί υπόψη στη ΣΜΠΕ.

17. Στην με **α.π. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/124738/2516/05.04.2024** γνωμοδότηση του **Τμήματος Γ' (Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων)**, της Δ/σης Χωροταξικού Σχεδιασμού, της Γενικής Δ/σης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, **γνωμοδοτεί θετικά** για την έγκριση της ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13), ωστόσο, επισημαίνονται τα ακόλουθα :

«...Στην Απόφαση «Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού» (ΑΑΠ 260/2017) στο Άρθρο 15.2 «Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων λοιπής τεχνικής υποδομής /Υδάτινο δυναμικό» τίθενται-μεταξύ άλλων - οι εξής κατευθύνσεις /στόχοι, που σχετίζονται και με τα δεδομένα του θέματος:

- *Η ολοκλήρωση της δημιουργίας των μεγάλων ταμιευτήρων και προώθηση της κατασκευής των ήδη μελετημένων φραγμάτων αλλά και όποιων άλλων συμπληρωματικών ταμιευτήρων απαιτηθεί, από το Διαχειριστικό Σχέδιο του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης με τα οποία αναμένεται να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα επάρκειας νερού για τις επόμενες δεκαετίες.*
- *Η προώθηση συστημάτων ελέγχου και εξοικονόμησης υδατικών πόρων, η ενεργειακή αξιοποίησή τους, καθώς και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων για διαχείριση του υδατινού δυναμικού σε μικρότερα χωρικά σύνολα, στην κλίμακα του τόπου και του τοπίου, με κατασκευή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο Διαχείρισης μικρών ταμιευτήρων και λιμνοδεξαμενών ή και με εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων από τους οποίους αντλείται σήμερα αρδευτικό νερό.*
- *Η περαιτέρω εκμετάλλευση των πλούσιων υδατικών πόρων με την κατά το δυνατό ισόρροπη κατανομή των έργων στο συνολικό χωρικό σύστημα της Περιφέρειας (πεδινό, ημιορεινό και ορεινό).*

- Η προώθηση συστημάτων ελέγχου και εξοικονόμησης υδατικών πόρων, που εγκαθίστανται και παρακολουθούνται από ενιαίο Περιφερειακό Φορέα, με την συνδρομή αντίστοιχης Διεύθυνσης Υδάτων, η οποία δημιουργήθηκε πρόσφατα σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στο άρθρο 16.1 που αναφέρεται στις Περιοχές ανάπτυξης γεωργίας και λοιπού πρωτογενούς τομέα μεταξύ των άλλων αναφέρεται :

- Επιδιώκεται η σταδιακή στροφή της παραγωγής προς γεωργο-περιβαλλοντικά / βιολογικά προϊόντα υψηλής ποιότητας, με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και της ποικιλίας των μικροκλιμάτων κάθε περιοχής, με πρόσθετο επιχείρημα, εκτός από την προστασία του περιβάλλοντος, ότι αυξάνεται η προστιθέμενη αξία των προϊόντων.
- Αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι επιπτώσεις από την εκτεταμένη χωρικά γεωργική δραστηριότητα, η οποία όπως ασκείται έως σήμερα - με υπερβολική έως αλόγιστη χρήση λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και απολυμαντικών, με προώθηση των θερμοκηπίων και των υποτροπικών, με όρους που επιβάλλουν υπερβολική κατανάλωση ποσοτήτων νερού – αποτελεί από τις σοβαρότερες αιτίες υποβάθμισης του περιβάλλοντος, με επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού και στους αποδέκτες.

Τέλος στο άρθρο 20 «Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος» αναφέρεται ότι «για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, να ακολουθούνται μεταξύ των άλλων και οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- 8.1 Οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι συμβατό με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης ή με τις δράσεις για τις προστατευόμενες περιοχές του Εθνικού Μητρώου προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του ν. 3199/2003 και π.δ. 51/2007.
- 8.2 Τα έργα, δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010, όταν αυτά ολοκληρωθούν.
- 8.3 Ο έλεγχος της συμβατότητας των έργων και δράσεων που προβλέπονται στο ΠΠΧΣΑΑ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας θα γίνεται, πριν την έγκριση ένταξης των δράσεων/έργων του ΠΠΧΣΑΑ, από την αρμόδια Δ/νση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
- 8.4 Προτεραιότητα στις δράσεις/κατευθύνσεις/ έργα του Σχεδίου να δίνεται σε εκείνες που αφορούν στην ορθολογική χρήση και διαχείριση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων για την αποφυγή υπεράντλησης και κατασπατάλησης καθώς και στην αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων και επιφανειακών υδάτων.
- 8.5 Λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή του ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.
- 8.7 Παρακολουθείται η ποιότητα των υδάτινων φυσικών αποδεκτών που δέχονται απορροές υγρών αποβλήτων».

Απάντηση:

Το ανωτέρω έγγραφο αποτελεί θετική γνωμοδότηση.

18. Με το α.π. 2598/16.04.2024, το Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας των Υδατικών Πόρων της Δ/νσης Υδάτων, της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, στο οποίο περιλαμβάνονται τα παρακάτω σχόλια για τα τεύχη Τεκμηρίωσης και το και το Σχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης:

Απάντηση:

Το σύνολο των παρατηρήσεων του ανωτέρω εγγράφου αφορά στα κείμενα τεκμηρίωσης του προσχεδίου ΣΔΛΑΠ και ήδη έχουν τεθεί υπόψη της υπηρεσίας μας τόσο με το υπ' αριθμ πρωτ. 2469/13/11/2023 έγγραφο της Δ/σης Υδάτων όσο και κατά τη διάρκεια της ημερίδας αλλά και των επιμέρους συναντήσεων που έχουν γίνει με τη Δ/σης Υδάτων και την υπηρεσίας μας. Οι παρατηρήσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωση του τελικού ΣΔΛΑΠ και των αντίστοιχων κειμένων τεκμηρίωσης. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και τα τελικά συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ. Ειδικότερα για τα επιμέρους θέματα που τίγονται επισημαίνουμε τα ακόλουθα :

✓ **Ζήτηση και κύριες χρήσεις ύδατος:**

«... Διαφωνούμε με τα νούμερα που παρατίθενται σε σχέση με τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης στην Κρήτη. Τα αντίστοιχα στοιχεία της Υπηρεσίας μας που προκύπτουν από τις αδειοδοτούμενες υδροληψίες είναι κατά πολύ διαφορετικά από τα προτεινόμενα της 2^{ης} Αναθεώρησης και παρότι τα έχουμε αποστείλει εγκαίρως, δεν λήφθηκαν υπόψη στην 2^η Αναθεώρηση. Πέραν του ότι η τεκμηρίωση των υπολογιζόμενων ποσοτήτων βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία και απογραφές που υπολείπονται της πραγματικότητας, σας αναφέρουμε ότι ο αγροτικός τομέας είναι έντονα αναπτυσσόμενος στην Κρήτη και ως εκ τούτου οι αρδευτικές ανάγκες σε νερό δεν μπορεί να υστερούν και μάλιστα σε τόσο μεγάλο ποσοστό σε σχέση με το ισχύον ΣΔΛΑΠ (παρατίθενται τα στοιχεία στον πίνακα που ακολουθεί).

Ποσότητες νερού στην 1 ^η Αναθεώρηση	Ποσότητες νερού -προτεινόμενες στην 2 ^η Αναθεώρηση																
<p>Πίνακας 3-4 Ανάγκες νερού ανά χρήση και ΛΑΠ στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ 13)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Υόρευση (10⁶m³)</th> <th>Άρδευση (10⁶m³)</th> <th>Κτηνοτροφία (10⁶m³)</th> <th>Βιομηχανία (10⁶m³)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>78,10</td> <td>435,00</td> <td>4,16</td> <td>0,75</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>* Με τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στο Κεφάλαιο 5 του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης "Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα" εκδόθηκε σε 1.27,50 εκ. κ.μ. ** Η θεωρητική (βέλτιστη) άρδευση, όπως προκύπτει από τις καλλιεργούμενες εκτάσεις ανέρχεται σε 478,00 εκ. κ.μ.</small></p>	Υόρευση (10 ⁶ m ³)	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)	78,10	435,00	4,16	0,75	<p>Πίνακας 3-4 Ανάγκες νερού ανά χρήση στο ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Υόρευση (10⁶m³)</th> <th>Άρδευση (10⁶m³)</th> <th>Κτηνοτροφία (10⁶m³)</th> <th>Βιομηχανία (10⁶m³)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>101,55</td> <td>215,63</td> <td>12,75</td> <td>0,67</td> </tr> </tbody> </table> <p>Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών 59</p>	Υόρευση (10 ⁶ m ³)	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)	101,55	215,63	12,75	0,67
Υόρευση (10 ⁶ m ³)	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)														
78,10	435,00	4,16	0,75														
Υόρευση (10 ⁶ m ³)	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)														
101,55	215,63	12,75	0,67														

Στο πεδίο 5.1.2.3 και στον αντίστοιχο πίνακα 5-3 του τεύχους «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα», θα πρέπει να διορθωθούν τα στοιχεία αφού έχουν μεταφερθεί λανθασμένα από το ΦΕΚ 570/Β/2015 σελ. 6611 και 6612, και αφορούν τα στοιχεία του 1991 και όχι τα στοιχεία του 1ου ΣΔΛΑΠ σύμφωνα με τα οποία οι αρδευόμενες εκτάσεις είναι 1.079.093 στρ. και οι ετήσιες ανάγκες σε αρδευτικό νερό ανέρχονταν σε 439 εκ. m³/έτος.

Οι προτεινόμενες υπολογιζόμενες ανάγκες σε νερό άρδευσης από την 2^η Αναθεώρηση δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές από την Υπηρεσία μας και θα πρέπει να επανεκτιμηθούν με βάση υπαρκτά και τεκμηριωμένα στοιχεία, ως ακολούθως:

- από την Υπηρεσία μας έχουν εκδοθεί άδειες χρήσης νερού για άρδευση με ετήσιες απολήψεις 335 εκ. κυβικά/έτος,

- οι ετήσιες απολήψεις που έχουμε απογράψει υπολογίζονται με βάση τις **ορθολογικές** και όχι τις μέγιστες ανάγκες σε νερό ανά καλλιέργεια και μόνο σε περιπτώσεις ανομβρίας οι ετήσιες απολήψεις μπορεί να είναι λιγότερες από τις αναγραφόμενες στις άδειες χρήσης,
- **δεν έχει γίνει πλήρης απογραφή όλων των υδροληψιών** του νησιού και υπολείπονται πολλές ακόμα,
- στις καταγραφόμενες ετήσιες απολήψεις **δεν** προσμετρούνται οι απώλειες στα κεντρικά δίκτυα άρδευσης που είναι σημαντικές με βάση την παλαιότητα των κεντρικών δικτύων διανομής του νερού, τις πληροφορίες που έχουμε από παρόχους νερού άρδευσης αλλά και σύμφωνα με αιτήματα που έχουν έρθει στην Υπηρεσία μας για χρηματοδότηση αντικατάστασης δικτύων άρδευσης,
- **δεν έχουν αξιολογηθεί οι εκτάσεις των αρδευόμενων καλλιεργειών** που έχουν απογραφεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- **δεν έχουν αξιολογηθεί τα δεδομένα** από Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων της Κρήτης.

Σε ότι αφορά το νερό ύδρευσης όπως παρατίθεται στην ενότητα 5 του τεύχους «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα», οι ανάγκες υπολογίζονται σε 44.712.639 m³/έτος, στη συνέχεια οι απολήψεις υπολογίζονται σε 87.292.005 m³/έτος (συμπεριλαμβανομένων των απωλειών της τάξης του 30%) ενώ στο προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης 101.550.000 m³/έτος. **Θεωρούμε ότι οι ανάγκες σε νερό ύδρευσης θα πρέπει να επανεκτιμηθούν, δεδομένου ότι υπάρχουν ακριβή στοιχεία και για τον μόνιμο πληθυσμό αλλά και για τις διανυκτερεύσεις στο νησί.**

Απάντηση:

Η ανωτέρω παρατήρηση έχει τεθεί και στην με α.π. 444507/29.12.2023 γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης, (βλ παραπάνω α/α 8 σημείο Γ1) όπου έχουν δοθεί και οι κατάλληλες σχετικές διευκρινίσεις. Εκ κατακλείδι όπως αναφέρεται και στην απάντησή μας στο ανωτέρω σημείο συναξιολογώντας στοιχεία που διατέθηκαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης οι ανωτέρω αναφερόμενες ανάγκες και απολήψεις επανεξετάζονται και διορθώνονται κατάλληλα στο οριστικό ΣΔΛΑΠ.

Σε κάθε περίπτωση σε σχέση με τις απολήψεις των αρδευτικών επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στο ΣΔΛΑΠ ως βάση για τον υπολογισμό των απολήψεων άρδευσης είναι τα στοιχεία που διατέθηκαν στη ΓΔΥ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για το έτος 2020 το οποίο αποτελεί και το έτος αναφοράς για το ΣΔΛΑΠ. Τα στατιστικά στοιχεία του ΥΠΑΑΤ δεν κρίνονται αξιοποιήσιμα δεδομένου ότι δεν διαχωρίζουν αρδευόμενες με ξηρικές καλλιέργειες.
- Για την εκτίμηση των απολήψεων των Παρόχων έχουν συναξιολογηθεί τα στοιχεία από την βάση του ΥΠΕΝ, τις σχετικές άδειες χρήσης νερού, και τους κανονισμούς άρδευσης. Επίσης αξιολογήθηκαν στοιχεία από την Περιφέρεια Κρήτης (Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας).
- Μετά από συνεννοήσεις με τη Δ/ση Υδάτων και επιμέρους επιπλέον στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη διαφοροποιούνται τα στοιχεία των απωλειών μεταφοράς που λαμβάνονται υπόψη τόσο για τους παρόχους όσο και για τους ιδιώτες.

Για τις απολήψεις της ύδρευσης επανεξετάζονται οι απώλειες με βάση επιπλέον διαθέσιμα στοιχεία των παρόχων.

Κατά τα ανωτέρω οι συνολικές απολήψεις οι οποίες καθορίζουν και την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και συνεπώς και το πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ το οποίο έχει στόχο σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ την επίτευξη της καλής κατάστασης των ΥΣ έχουν επανυπολογιστεί ότι είναι της τάξεως των 390 εκατ m³ ετησίως και θα ενσωματωθούν στο τελικό ΣΔΛΑΠ. Η διόρθωση αυτή δεν

επηρεάζει την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως παρουσιάζεται στην οικεία ΣΜΠΕ δεδομένου ότι όπως αναφέρεται στην σελ. 189 αυτής, κατά την κατάρτιση και αξιολόγηση του προγράμματος μέτρων του Προσχεδίου έχει ληφθεί υπόψη ότι οι απολήψεις ιδίως για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών εμφανίζουν σημαντική διακύμανση που μπορούν να φτάσουν σε τάξη μεγέθους, έως και 400 εκατ.μ³/έτος ποσότητα μεγαλύτερη από αυτή που αναφέρεται στο έγγραφο της γνωμοδοτούσας αρχής.

Ως εκ τούτου η αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος μέτρων του Προσχεδίου όπως έχει αποτυπωθεί στην ΣΜΠΕ του οικείου ΣΔΛΑΠ καθώς και τα συμπεράσματα αυτής δε διαφοροποιούνται.

✓ *Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση:*

Στο προσχέδιο αναφέρεται ότι: «αφαιρούνται τα παρακάτω δύο (2) ΥΥΣ λόγω της μικρής τους έκτασης και της μη σημαντικής υδροφορίας τους σε συνδυασμό με την άμεση επικοινωνία τους με την θάλασσα, γεγονός που μειώνει την ποιότητα του νερού:

- ΕΛ1300280Α7 ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΓΑΥΔΟΥ
- ΕΛ1300340Α7 ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΡΗΤΗΣ..»

Σε σχέση με την αφαίρεση του ΥΥΣ ΕΛ1300340Α7 ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΡΗΤΗΣ από το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών για άντληση ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης δεν διαφωνούμε με δεδομένο ότι οι νησίδες δεν κατοικούνται και δεν υπάρχει κάποια ανάγκη για άντληση νερού.

Διαφωνούμε με την αφαίρεση του ΕΛ1300280Α7 ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΓΑΥΔΟΥ από το Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών. Το συγκεκριμένο ΥΥΣ εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών του νησιού και πρέπει να προστατεύεται όπως όλοι οι καρστικοί υδροφορείς. Η μικρή έκταση και η επικοινωνία με τη θάλασσα δεν αποτελούν λόγους για την αφαίρεση του ΥΥΣ από τις προστατευόμενες περιοχές. Επιπλέον, ως αδειοδοτούσα αρχή, είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι το συγκεκριμένο ΥΥΣ καλύπτει τις υδρευτικές ανάγκες των κατοίκων του νησιού και βρισκόμαστε σε διαδικασία καθορισμού των ζωνών προστασίας των υδρευτικών γεωτρήσεων που βρίσκονται σε αυτό.

Απάντηση:

Τα ανωτέρω λαμβάνονται υπόψη στο τελικό ΣΔΛΑΠ όπου στο μητρώο το Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών επανεντάσσεται το ΥΥΣ ΕΛ1300280Α7 ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΓΑΥΔΟΥ, Η διαφοροποίηση αυτή δε μεταβάλει την αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και τα τελικά συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

✓ *Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ):*

Πολλές από τις αναφερόμενες ΕΕΛ και για τις τρεις ΛΑΠ δεν έχουν ως αποδέκτη το έδαφος μέσω της άρδευσης γεωργικών εκτάσεων παρότι μπορεί να έχουν αδειοδοτηθεί στο πλαίσιο της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων (π.χ. Ανώγεια, Τυμπάκι, Μάταλα, Ελούντα κλπ.). Θα πρέπει να διορθωθούν οι πιέσεις ως προς τα δεδομένα, με αποδέκτη των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων τα επιφανειακά υδατικά συστήματα και όχι το έδαφος και κατά το ίδιο θα πρέπει να ελεγχθούν-διορθωθούν τα Ρυπαντικά φορτία των ΕΕΛ σε σχέση με τα ΕΥΣ (kg/yr) καθώς και οι σχετικοί πίνακες του τεύχους «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα» – ενότητα 3.1.3.

Απάντηση:

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του τελικού ΣΔΛΑΠ και θα γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στο Οριστικό Κείμενο Τεκμηρίωσης. Τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το Πρόγραμμα Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

- ✓ Συνολικά φορτία από σημειακές πηγές ρύπανσης.

Τα δεδομένα των σημειακών πηγών ρύπανσης θα πρέπει να επανελεγχθούν-επικαιροποιηθούν. Ως δυνητικές σημειακές πηγές ρύπων δεν έχουν ληφθεί υπόψη σημαντικές μονάδες του νησιού π.χ. για τα τυροκομεία δεν γίνεται καμία ανάλυση παρά μία απλή αναφορά ότι στην «ΠΕ Ηρακλείου εμφανίζονται 11, στην ΠΕΠ Ρεθύμνου 34 και στην ΠΕ Λασιθίου 3 μονάδες», για τα σφαγεία ή τα πυρηνελαιουργεία δεν γίνεται καμία ανάλυση ή αναφορά, για τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες δεν είναι σαφείς οι αναφορές σημειακής ρύπανσης ανάλογης των ΕΕΛ κλπ.

Απάντηση:

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του τελικού ΣΔΛΑΠ και θα γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στο Οριστικό Κείμενο Τεκμηρίωσης. Τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το Πρόγραμμα Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

- ✓ Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις – Εξαιρέσεις από Περιβαλλοντικούς στόχους

Δεν υπάρχουν στα τεύχη τεκμηρίωσης τα στοιχεία των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων κάθε επιφανειακού υδατικού συστήματος ούτε και το πώς προκύπτει ο τελικός βαθμός υδρομορφολογικής πίεσης. Σας αναφέρουμε ότι η Υπηρεσία μας στο πλαίσιο της υποβολής-έγκρισης των ΜΠΕ και ΣΜΠΕ διαφόρων δραστηριοτήτων, έχει γνωμοδοτήσει για την ανάλυση των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων διαφόρων υδατικών συστημάτων και έχουμε αποστείλει τα δεδομένα στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΝ. Πέραν αυτού, η Υπηρεσία μας έχει αποστείλει στη Γενική Δ/ση Υδάτων Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος έγγραφο (αρ. πρωτ. Οικ. 2505/14-10-2022) με τις παρατηρήσεις μας επί της διαδικασίας υπαγωγής ή μη στο άρθρο 4.7. Στο προτεινόμενο σχέδιο καταργείται η προβλεπόμενη/απαιτούμενη διαβούλευση περί της υπαγωγής ή μη στο άρθρο 4.7 ενός Υδατικού Συστήματος λόγω της ανάπτυξης ενός έργου. Αυτό που προτείνεται στη μεθοδολογία είναι η απλή διεκπεραίωση μιας διαδικασίας και όχι η προστασία των Υδατικών Συστημάτων. **Είμαστε αντίθετοι στην προτεινόμενη μεθοδολογία επειδή δεν συμβαδίζει με τις αρχές της προστασίας και της μη υποβάθμισης των Υδατικών Συστημάτων και επειδή υποκαθιστά τη διαβούλευση υπό όρους κοινωνικού συμφέροντος με την διεκπεραιωτικού τύπου διαδικασία από μία και μόνο Υπηρεσία (δηλαδή τη Διεύθυνση Υδάτων).**

Απάντηση:

Στα κείμενα τεκμηρίωσης που έχουν αναρτηθεί κατά τη διαβούλευση του ΣΔΛΑΠ και ειδικότερα στο κεφάλαιο 11 του κειμένου «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» παρατίθενται αναλυτικά τα κριτήρια αξιολόγησης της πίεσης που εξετάζονται σε κάθε ΥΣ με βάση τη μεθοδολογία αξιολόγησης των υδρομορφολογικών πιέσεων και ο τελικός βαθμός για την αξιολόγηση της πίεσης αυτής όπως ορίζεται στο ανωτέρω μεθοδολογικό κείμενο με βάση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Τα αναλυτικά στοιχεία για το κάθε ένα κριτήριο είναι διαθέσιμα στην ΓΔΥ και θα περιλαμβάνονται στο τελικό παραδοτέο που θα διαμορφωθεί για το οριστικό ΣΔΛΑΠ.

Όσον αφορά στην προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης τυχόν υπαγωγής νέων έργων και δραστηριοτήτων επισημαίνεται ότι η διαδικασία υπαγωγής ή όχι στο άρθρο 4.7 για νέα ή προγραμματιζόμενα έργα είχε διατυπωθεί ήδη από την εγκεκριμένη 1^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ. Η κύρια διαφοροποίηση που εντάσσεται στη 2^η Αναθεώρηση είναι ότι η ανωτέρω διαδικασία εντάσσεται στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και του χρόνου που απαιτείται για την ωρίμανση έργων καθώς και για την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης προγραμματιζόμενων έργων. Η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης εμπεριέχει τη δημοσιοποίηση της ΜΠΕ και δημόσια διαβούλευση τόσο με αρμόδιους φορείς όσο και

με το κοινό (Ν.4685/2020 ΦΕΚ 92Α). Ως εκ τούτου δε θεωρείται σκόπιμη οποιαδήποτε διαφοροποίηση τόσο στο ΣΔΛΑΠ όσο και στη ΣΜΠΕ.

- ✓ *Εκτίμηση της κατάστασης των ποτάμιων ΥΣ και Διαφορές στην κατάσταση των ποτάμιων υδατικών συστημάτων μεταξύ της 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης:*

Σχεδόν όλα τα ποτάμια που με βάση την 1^η Αναθεώρηση χαρακτηρίζονταν από «μέτρια» κατάσταση στο προτεινόμενο σχέδιο χαρακτηρίζονται από «καλή» και όλα τα ποτάμια που στην 1^η Αναθεώρηση χαρακτηρίζονταν από «ελλιπή» κατάσταση τώρα κατατάσσονται σε «καλή» ή «μέτρια», ενώ τα δύο ποτάμια που στην 1^η Αναθεώρηση χαρακτηρίζονταν από «υψηλή» κατάσταση τώρα κατατάσσονται σε «καλή». **Σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση προκύπτουν μεγάλες διαφορές. Το ποσοστό των ποτάμιων σε «καλή» κατάσταση από 57% στην πρώτη Αναθεώρηση έχει ανέλθει σε 82% στο προτεινόμενο σχέδιο. Δεν έχουμε κατανοήσει το πώς έχουν προκύψει αυτές οι διαφορές και θα πρέπει να τεκμηριωθούν στα αντίστοιχα τεύχη.**

Απάντηση:

Τα ανωτέρω σχόλια λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν απαιτούμενες διαφοροποιήσεις θα ενσωματωθούν στο Οριστικό ΣΔΛΑΠ οι οποίες δεν διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

- ✓ *Διαφορές στην κατάσταση των παράκτιων υδατικών συστημάτων μεταξύ της 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης.*

Από τα 7 παράκτια συστήματα που χαρακτηρίζονταν σε «υψηλή» κατάσταση στην 1^η Αναθεώρηση τώρα μόνο το 1 παραμένει σε «υψηλή» και δεν έχουμε κατανοήσει το πώς έχουν προκύψει αυτές οι διαφορές αφού δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια αλλοίωση στα συστήματα αυτά (αναφορά και σε προηγούμενα σχόλια επί των υδρομορφολογικών). **Αξιολογώντας δηλαδή τα πραγματικά στοιχεία, (μορφολογία νησίδων της Κρήτης) δεν είναι δυνατό να μην υπάρχουν αδιατάρακτες περιοχές (που ισοδυναμούν με την «υψηλή» κατάσταση) στην Κρήτη. Σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση προκύπτουν μεγάλες διαφορές που αφενός δεν έχουμε κατανοήσει το πώς έχουν προκύψει και αφετέρου θα πρέπει να τεκμηριωθούν.**

Απάντηση:

Η μεθοδολογία ταξινόμησης των παράκτιων υδατικών συστημάτων δίνεται αναλυτικά στο κείμενο τεκμηρίωσης. Συνοπτικά η ταξινόμηση των παράκτιων γίνεται με βάση τα στοιχεία παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας και όπου απαιτείται εφαρμόζεται η διαδικασία της ομαδοποίησης των παράκτιων υδατικών συστημάτων. Η διαδικασία αυτή υλοποιείται για το σύνολο της χώρας με βάση τις κατευθύνσεις της ΓΔΥ και των φορέων υλοποίησης του Δικτύου Παρακολούθησης (ΕΛΚΕΘΕ για την περίπτωση των παράκτιων υδάτων). Από την ανωτέρω διαδικασία προέκυψε η ταξινόμηση των παράκτιων όπως παρατίθεται στο προσχέδιο και δε θεωρείται σκόπιμο να διαφοροποιηθεί.

- ✓ *Εκτίμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων:*

Για την κατάσταση των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων, **η Υπηρεσία μας έχει αποστείλει στη Γενική Δ/ση Υδάτων Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος σχετικά έγγραφο με τις παρατηρήσεις και αντιρρήσεις μας οι οποίες και ζητούμε να ληφθούν υπόψη** (έγγραφο με αρ. πρωτ. 2469/13-11-2023 και σχετική ηλεκτρονική αλληλογραφία 28/2/2023 κλπ.). Πέραν αυτού, θα πρέπει να ξεκαθαριστούν οι αναντιστοιχίες όπως για παράδειγμα αν το ΥΥΣ Παχειάς Άμμου – Καλού Χωριού ΕΛ1300122 και το Πορώδες Φοινικοδάσους Βάι ΕΛ1300161 είναι σε «καλή» ή «κακή» κατάσταση.

Επισημαίνουμε δε ότι το ΥΥΣ Πορώδες Σκοπής – Σητείας ΕΛ1300143 στην 1^η Αναθεώρηση έχει χαρακτηριστεί σε «καλή» κατάσταση, οπότε δεν υπάρχει βελτίωση στο σύστημα.

Επιπλέον, η παρουσία Νι σε αρκετά ΥΥΣ θα πρέπει να αποδοθεί σε σφάλματα μετρήσεων.

Σας ενημερώνουμε ότι δεν υπάρχει φυσικό υπόβαθρο για την παρουσία Νι στο νησί, ενώ η Υπηρεσία μας έχει πραγματοποιήσει μετρήσεις στα ίδια σημεία με αυτά του δικτύου παρακολούθησης χωρίς να έχει ανιχνευτεί Νι και αντίστοιχα αποτελέσματα έχει και το ΕΑΓΜΕ από μετρήσεις που έχει πραγματοποιήσει μετά το 2020. **Θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις στην εκτίμηση της κατάστασης των ΥΥΣ** (οι μετρήσεις που έχουμε πραγματοποιήσει προκειμένου να διαπιστώσουμε την παρουσία ή όχι του Νι, είναι στην διάθεση της Γενικής Δ/σης Υδάτων Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος).

Απάντηση:

Η αξιολόγηση της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης ενός ΥΥΣ γίνεται σύμφωνα με την εγκεκριμένη μεθοδολογία από τη ΓΔΥ του ΥΠΕΝ. Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που έχουν διατυπωθεί στα παραπάνω έγγραφα της ΔΥ Κρήτης, η κατάσταση των αναφερόμενων ΥΥΣ έχει ως ακολούθως:

ΥΥΣ Κωδικός / ονομα	Ποιοτική Κατάσταση	Ποσοτική Κατάσταση
ΕΛ1300122: ΥΥΣ Παχειάς Άμμου – Καλού Χωριού	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300161: ΥΥΣ Πορώδες Φοινικοδάσους Βάι	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300143: ΥΥΣ Πορώδες Σκοπής – Σητείας	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ

Αναφορικά με τις υπερβάσεις Νι, επισημαίνονται τα εξής: α) υψηλές τιμές νικελίου συναντάται σε εδάφη που υπέρκεινται ή προέρχονται από την αποσάθρωση βασικών και ηφαιστειακών πετρωμάτων (π.χ σερπεντινίτες (τιμές >7000 ppm, Kabata – Pendias and Pendias 1984), ενώ –πρόσθετα- υψηλές τιμές Νι συναντώνται σε αργιλικά και πηλώδη εδάφη καθώς και σε εδάφη πλούσια σε οργανικές ύλες, β) η αναφορά σε υπερβάσεις στη συγκέντρωση Νι, βασίζεται στις μετρήσεις που πραγματοποιούνται στα υδροσημεία ελέγχου του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης του ΥΠΕΝ μέχρι και το 2020. Μετρήσεις που αφορούν σε μεταγενέστερα έτη, θα ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση που θα αφορά την επόμενη διαχειριστική περίοδο, γ) υπερβάσεις στη συγκέντρωση Νι, είναι δυνατό να οφείλονται και σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Η σχετική αναφορά στο κείμενο τεκμηρίωσης: «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων» διαμορφώνεται ως εξής:

«Πρόσθετα καταγράφεται υπέρβαση του Νι/As για την περίοδο 2018-2020 χωρίς αντίστοιχη υπέρβαση σε προηγούμενες περιόδους. Για την περαιτέρω διερεύνηση των υπόψη υπερβάσεων και κατά την περίοδο 2020 – 2023, η Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης και η Περιφέρεια Κρήτης πραγματοποίησαν χημικές αναλύσεις ελέγχου της συγκέντρωσης Νι σε επιλεγμένο αριθμό υδροσημείων, όπου δεν ανιχνεύθηκαν αντίστοιχες υπερβάσεις».

Οι παραπάνω παρατηρήσεις δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

✓ *Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος:*

Εφόσον είναι σε ισχύ η αρχή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ότι το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν αλλά κοινωνικό αγαθό, η Υπηρεσία μας δεν εκφράζει άποψη σε σχέση με τον υπολογισμό Περιβαλλοντικού Κόστους και Κόστους Πόρου που έχει καταρτιστεί με ευθύνη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

✓ Βασικά Μέτρα άλλων Κατηγοριών:

Έχουμε αποστείλει στη Γενική Δ/ση Υδάτων Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος σχετικά έγγραφα με τις παρατηρήσεις μας επί των προτεινόμενων μέτρων και ζητούμε να ληφθούν υπόψη στην κατάρτιση της 2^{ης} Αναθεώρησης (στις 21-2-2023 με ηλεκτρονικό μήνυμα και τα με αρ. πρωτ. οικ. 2690/14-11-2022 και οικ. 2469/13-11-2023).

Αναφέρουμε τα ακόλουθα ως απαραίτητα για την τελική κατάρτιση των Βασικών Μέτρων:

- Από το Μέτρο M13B0302: Να απαλειφθεί η παράγραφος «Η εκτίμηση αυτή θα πραγματοποιηθεί κατά προτεραιότητα τους παρόχους που παρέχουν κατ' ελάχιστον 10000 m³ ημέρα ή εξυπηρετούν τουλάχιστον 50.000 άτομα.» - δεν αφορά στις συνθήκες της Κρήτης, δεν εξυπηρετεί κάποιο σκοπό αλλά αντιθέτως δημιουργεί προβλήματα ερμηνείας.
- Από το Μέτρο M13B0305: να απαλειφθεί ο πίνακας των απαιτήσεων σε νερό ανά καλλιέργεια. Στην θέση του να μπει «Οι αρδευτικές ανάγκες καθορίζονται σε επίπεδο Κρήτης μέσω της Κανονιστικής Απόφασης των Περιοριστικών και Απαγορευτικών Μέτρων της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης». Η ύπαρξη του πίνακα (α) θα δημιουργεί προβλήματα ερμηνείας κατά την αδειοδότηση των υδροληψιών, (β) για ορισμένες καλλιέργειες καταγράφονται μη πραγματικά στοιχεία π.χ. στον πίνακα ορίζεται ότι οι βοσκότοποι αρδεύονται με ανάγκες άρδευσης 92 -114 m³/στρ., γεγονός που δεν ισχύει για την Κρήτη.
- Από το Μέτρο M13B0401: να απαλειφθούν τα όρια των 1.000-500-300 μέτρων κατάντη (ανάλογα με το γεωλογικό υπόβαθρο) και να αντικατασταθούν με τα ίδια όρια του ισχύοντος ΣΔΛΑΠ δηλαδή τα 1.000 μέτρα περιμετρικά του σημείου υδροληψίας. Δεν γνωρίζουμε γιατί έγινε αυτή η αντικατάσταση που μόνο προβλήματα θα δημιουργήσει ως προς την εφαρμογή της.

Άλλωστε, εκπονείται από την Υπηρεσία μας ο καθορισμός των Ζωνών Προστασίας (τα αντίστοιχα μέτρα από την 1^η Αναθεώρηση) και ως εκ τούτου κάθε αλλαγή του συγκεκριμένου Μέρους σε αυτή τη φάση δεν έχει νόημα. Επίσης η αναφορά σε κοκκώδη-ελεύθερα-υπό πίεση συστήματα δημιουργεί σύγχυση καθώς τα ΥΥΣ του ΣΔΛΑΠ Κρήτης δεν κατατάσσονται κατ' αυτόν τον τρόπο.

- Στο Μέτρο M13B0501 να αναγραφεί στο α) «μόνο για πόση-διατροφή» με την επιπλέον προϋπόθεση της τήρησης όσων θα προβλέπονται στις κανονιστικές πράξεις επιβολής μέτρων και περιορισμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ.3 του ν.3199/2003 όπως ισχύει. Επίσης να απαλειφθούν τα α)ii) και α)iii) τα οποία μόνο σύγχυση και παρερμηνείες μπορούν να προκαλέσουν και δεν αποσκοπούν στην προστασία των ΥΥΣ που βρίσκονται σε κακή ποσοτική κατάσταση. Η παρ. δ) για υφαλμύριση ανεξαρτήτου προελεύσεως να παραμείνει ως τίτλος και να απαλειφθεί όλο το κείμενο που περιγράφει την περίπτωση αυτή (παράγραφοι Α και Β, ειδικότερα κλπ.), δεδομένου ότι είναι ασαφής και επιδέχεται πολλών ερμηνειών όπως π.χ.: οι αναφορές σε κοκκώδη-ελεύθερα-υπό πίεση συστήματα δημιουργεί σύγχυση καθώς τα ΥΥΣ δεν κατατάσσονται κατ' αυτόν τον τρόπο, οι χρήσεις και η εξειδικευμένη αναφορά τους επίσης δημιουργεί σύγχυση κλπ.. Να αντικατασταθεί το κείμενο της παραγράφου δ) με το εξής: «Στα παράκτια ΥΥΣ που παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρισης ανεξαρτήτου προελεύσεως και ανεξαρτήτως της περιοχής επέκτασης του φαινομένου και μέχρι την ακριβή οριοθέτηση των ζωνών υφαλμύρισης, επιτρέπεται η χορήγηση αδειών εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων για τις χρήσεις που αναφέρονται στην ύδρευση (πόση-διατροφή) και σε εκείνες τις περιπτώσεις που αφορούν σε γεωτρήσεις υδατοκαλλιεργειών, υδροληψίες αφαλάτωσης, πλήρωσης κολυμβητικών δεξαμενών, οι οποίες βρίσκονται σε απόσταση έως 200 μέτρα από την ακτογραμμή. Για την χορήγηση άδειας χρήσης ύδατος από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων απαιτείται η κατάθεση χημικής ανάλυσης ύδατος από διαπιστευμένο εργαστήριο αναλύσεων. Επίσης

η/ο κάθε κάτοχος άδειας χρήσης νερού υποχρεούται να υποβάλει στην Διεύθυνση Υδάτων τουλάχιστον μία φορά ανά διετία χημική ανάλυση του ύδατος της υδροληψίας από διαπιστευμένο εργαστήριο. Οι ανωτέρω χημικές αναλύσεις θα περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστο την ηλεκτρική αγωγιμότητα, τα ολικά διαλυμένα στερεά, τα ιόντα χλωρίου και νατρίου.»

- Από το **Μέτρο M13B0702: να απαλειφθεί** η Περιφέρεια από τους φορείς υλοποίησης γιατί αφορά σε νομοθετικό μέτρο.
- Από το **Μέτρο M13B0705: να απαλειφθούν οι παράγραφοι :**

«• Στην κλειστή λεκάνη των καταβοθρών που επικοινωνούν υδραυλικά με ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστασίας πόσιμου ύδατος επιτρέπεται η διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων/υγρών αποβλήτων δραστηριοτήτων βάσει της κείμενης νομοθεσίας και εφόσον τηρούνται τα όρια που αναφέρονται στους Πίνακες 3, 4 και 6 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 145116/2011.

• Στην κλειστή λεκάνη καταβοθρών που δεν επικοινωνούν υδραυλικά με ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστασίας πόσιμου ύδατος επιτρέπεται η διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων/υγρών αποβλήτων δραστηριοτήτων με βάση τη κείμενη νομοθεσία.» **Θεωρούμε ότι τα παραπάνω αναφερόμενα δεν προάγουν την προστασία των καταβοθρών.**

- Για το μέτρο M13B0906 (της 1^{ης} Αναθεώρησης) που αφορά τις μελέτες για την παράκτια διάβρωση, θα θέλαμε να διευκρινιστεί για ποιο λόγο αφαιρέθηκε από τα βασικά Μέτρα. Η Υπηρεσία μας δεν έχει γνώση επί των μελετών παράκτιας διάβρωσης, ωστόσο έχει διατυπωθεί το ανωτέρω ερώτημα και θεωρούμε ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση των μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

Απάντηση:

Οι παρατηρήσεις για τα μέτρα M13B0302 και M13B0401 λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση του Οριστικού ΣΔΛΑΠ.

Όσον αφορά στο μέτρο M13B0305 κατά τη 2^η Αναθεώρηση ουσιαστικά εξειδικεύεται ο αντίστοιχος πίνακας του μέτρου της 1^{ης} Αναθεώρησης με βάση τις καλλιέργειες όπως ορίζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή του μέτρου. Στο οριστικό Σχέδιο θα ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις τις Δ/νσης Υδάτων σχετικά με την άρδευση βοσκοτόπων και η αντίστοιχη αναφορά θα απαλειφθεί. Επίσης, επισημαίνεται ότι στο μέτρο προβλέπεται η δυνατότητα τροποποίησης των ποσοτήτων άρδευσης που αναφέρονται στον πίνακα με τις κανονιστικές πράξεις επιβολής μέτρων και περιορισμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ.3 του ν.3199/2003 όπως ισχύει. Ως εκ τούτου δε θεωρείται σκόπιμη οποιαδήποτε περαιτέρω διαφοροποίηση.

Σε σχέση με το Μέτρο M13B0906 όπως ήδη έχει αναφερθεί στο σημείο με α/α 8 για την με α.π. 444507/29.12.2023 γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης, εντάσσεται στο πρόγραμμα Βασικών Μέτρων ως συνεχιζόμενο μέτρο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Το μέτρο αφορά στην υλοποίηση ειδικής μελέτης και έχει κυρίως διαγνωστικό χαρακτήρα καθώς επίσης και την προκαταρκτική διαμόρφωση προτάσεων έργων για την αντιμετώπιση της παράκτιας διάβρωσης. Η συμπερίληψη του μέτρου αυτού στο πρόγραμμα μέτρων δεν διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

Όσον αφορά στα υπόλοιπα ανωτέρω μέτρα επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- (α) Για το μέτρο M13B0501, οι προτάσεις για τα σημεία α) και δ) ενσωματώνονται στην οριστική διατύπωση του μέτρου που εντάσσεται στο Οριστικό ΣΔΛΑΠ. Όσον αφορά στα σημεία αii) και αiii) θεωρείται σκόπιμο στη φάση αυτή να παραμείνουν όπως ισχύουν και στην υπόλοιπη χώρα

δεδομένου ότι αφορούν σε μικρές ποσότητες και χρήσεις νερού οι οποίες δεν αποτελούν καθοριστικό παράγοντα στη διαμόρφωση της ποσοτικής κατάστασης των ΥΣ.

- (β) Για το μέτρο M13B0705 επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο προστασίας των ΥΥΣ θεωρείται απαραίτητο να καθοριστούν ειδικές ρυθμίσεις για εκπομπές ρύπων ιδίως σε ΥΥΣ εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων που επικοινωνούν υδραυλικά με καταβόθρες. Στο πλαίσιο αυτό έχουν καταρχήν περιληφθεί οι αναφερόμενες στην ανωτέρω παρατήρηση προβλέψεις στο πρόγραμμα βασικών μέτρων τα οποία έχουν οριζόντια εφαρμογή σε όλη τη χώρα. Ως εκ τούτου θεωρείται σκόπιμο οι προβλέψεις αυτές να παραμείνουν ως έχουν και το μέτρο που θα ενταχθεί στο Οριστικό Σχέδιο να μη διαφοροποιηθεί σε σχέση με αυτό που περιλαμβάνεται στο υπό διαβούλευση ΣΔΑΛΠ.
- (γ) Το μέτρο M13B0702 που αφορά στον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και στην ανάπτυξη των απαραίτητων εργαλείων που θα υποστηρίζουν τις αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχές στον καθορισμό ορίων εκπομπών για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων σε ΕΥΣ. Ως φορέας υλοποίησης καθορίζεται η ΓΔΥ του ΥΠΕΝ όμως οι περιφέρειες περιλαμβάνουν αρχές οι οποίες αδειοδοτούν μεγάλο μέρος μεταποιητικών δραστηριοτήτων οι οποίες θα πρέπει να εξεταστούν κατά την υλοποίηση του μέτρου και αναμένεται η εμπειρία τους να αξιοποιηθεί κατά την εφαρμογή του. Ως εκ τούτου δε θεωρείται σκόπιμη οποιαδήποτε διαφοροποίηση στους φορείς υλοποίησης του μέτρου.

✓ Συμπληρωματικά Μέτρα:

Έχουμε αποστείλει στη Γενική Δ/ση Υδάτων Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος σχετικά έγγραφα με τις παρατηρήσεις μας επί των προτεινόμενων μέτρων και ζητούμε να ληφθούν υπόψη στην κατάρτιση της 2ης Αναθεώρησης (στις 21-2-2023 με ηλεκτρονικό μήνυμα και τα με αρ. πρωτ. οικ. 2690/14-11-2022 και οικ. 2469/13-11-2023). Πέραν αυτών σας αναφέρουμε τα ακόλουθα ως απαραίτητα για την τελική κατάρτιση των Συμπληρωματικών Μέτρων:

- Από το **Μέτρο M13Σ0201**: Να παραμείνει ο προϋπολογισμός όπως στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΑΛΠ.
- Στο **Μέτρο M13Σ0202**: να διορθωθεί «... μέσω αποφάσεων της/του Γραμματέως/α...» (όχι Συντονιστή).
- Από το **Μέτρο M13Σ0204**: Να αλλάξει η περιγραφή, γιατί αφορά σε κανονιστική Απόφαση που δεν μπορεί να εκδοθεί από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση αφού οι δασικές Υπηρεσίες έχουν μεταφερθεί στο ΥΠΕΝ.
- Στο **Μέτρο M13Σ0801**: θα πρέπει να προστεθεί (εκτός της Δ/σης Υδάτων) και το ΕΑΓΜΕ στους φορείς που θα μπορούν να συμβουλεύσουν στον έλεγχο μιας αρτεσιανής γεώτρησης.
- Στο **Μέτρο M13Σ0802**: θα πρέπει να διορθωθεί το ΥΥΣ ΕΛ1300123 και να γίνει ΕΛ1300122.
- Στο **Μέτρο M13Σ0803**: θα πρέπει να προστεθεί η ΔΕΥΑ Χανίων στους φορείς υλοποίησης και επίσης στο κείμενο να προστεθεί το γεγονός ότι έχουν τεθεί σε λειτουργία τρεις υδρολογικοί σταθμοί παρακολούθησης και πως είναι απαραίτητη η συνέχιση της καλής λειτουργίας τους. Στοιχεία θα πρέπει να αναζητηθούν από τη ΔΕΥΑ Χανίων.
- Από το **Μέτρο M13Σ1401**: Να απαλειφθεί. Το μέτρο δεν μπορεί να αφορά στην εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που από τη νομοθεσία θα πρέπει να τηρεί ένας φορέας ιδιωτικού έργου (μέσω της ΑΕΠΟ) προκειμένου να μετριαστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον της δραστηριότητας για την οποία ευθύνεται.
- Για τα **Μέτρα M13Σ1503 και M13Σ1504**, να αυξηθεί το κόστος σε 50.000 ανά Μέτρο (τα χρήματα αυτά μπορούν να μεταφερθούν από την κατάργηση του Μέτρου M13Σ1401)
- Από το **Μέτρο M13Σ1701**: Ως φορείς υλοποίησης να μπουν η Διεύθυνση Υδάτων Α.Δ. Κρήτης και η Περιφέρεια.

Απάντηση:

Οι προτάσεις για τα μέτρα M13Σ0201, M13Σ0202, M13Σ0801, M13Σ0802, M13Σ0803, M13Σ1503, M13Σ1504 και M13Σ1701 ενσωματώνονται στο Οριστικό Σχέδιο και στο αντίστοιχο Κείμενο Τεκμηρίωσης με κατάλληλες διαφοροποιήσεις όπου απαιτείται.

Σε σχέση με την πρόταση για το μέτρο M13Σ0204 λαμβάνεται υπόψη κατά την αναδιατύπωση του μέτρου ως να συνδέεται άμεσα με τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ σε σχέση με την οικολογική κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων.

Όσον αφορά στο Μέτρο M13Σ1401 όπως αναφέρεται και παραπάνω στο σημείο α/α 8 που αφορά στη γνωμοδότηση με α.π. 444507/29.12.2023 γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης, απεντάσσεται από το Πρόγραμμα μέτρων του Οριστικού ΣΔΛΑΠ.

Οι ανωτέρω διαφοροποιήσεις δε μεταβάλουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει αποτυπωθεί στη ΣΜΠΕ και τα συμπεράσματα αυτής.

✓ *Να προστεθούν είτε ως Βασικά είτε ως Συμπληρωματικά Μέτρα τα ακόλουθα:*

- ***Νέο Μέτρο M13...0404 Σχέδια Ασφάλειας Νερού – ΣΑΝ: ενώ υπήρχε ως μέτρο στην 1^η Αναθεώρηση, στο προτεινόμενο Σχέδιο δεν υπάρχει. Προτείνουμε να συμπεριληφθεί στα μέτρα λαμβάνοντας υπόψη και την τελευταία Οδηγία για το Πόσιμο Νερό***

Απάντηση:

Σύμφωνα με την τελευταία Οδηγία για το πόσιμο νερό (Οδηγία 2020/2184/ΕΕ) και την ΚΥΑ Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/2023 οι υπεύθυνοι φορείς ύδρευσης διενεργούν εκτίμηση κινδύνου λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης έως το 2027 και στη συνέχεια έως το 2029 διενεργούν τη εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνου για το σύστημα υδροδότησης και για τα εσωτερικά (οικιακά) συστήματα διανομής (έως το 2029). Οι ανωτέρω θεσμοθετημένες προβλέψεις υπερκαλύπτουν τις προβλέψεις του σχετικού μέτρου M13B0404 Υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού της 1^{ης} Αναθεώρησης και για το λόγο αυτό δε θεωρείται σκόπιμο να ενταχθεί στο πρόγραμμα μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

- ***Νέο Μέτρο M13..030..: Μέτρο που θα αφορά στη χρηματοδότηση των Δήμων-ΔΕΥΑ για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων- έργων διάθεσης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων για άρδευση ιδίως σε περιοχές με έλλειμα νερού (δίκτυα-δεξαμενές-ενημέρωση-αναλύσεις κλπ.).***

Απάντηση:

Το ΣΔΛΑΠ καθορίζει το πλαίσιο και τις προτεραιότητες για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ κατά την διαχειριστική περίοδο που αναφέρεται (2021-2027 για τη 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ). Στο πλαίσιο αυτό το πρόγραμμα μέτρων κωδικοποιεί τις προτεραιότητες αυτές και καθορίζει το πλαίσιο προστασίας των υδάτων. Η χρηματοδότηση δράσεων που εντάσσονται στο πρόγραμμα μέτρων και ιδίως η επιλογή των εκάστοτε δικαιούχων, καθώς επίσης και οι λοιπές απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούνται, καθορίζονται από τις ρυθμίσεις και τους κανονισμούς που διέπουν τα κατά περίπτωση χρηματοδοτικά εργαλεία. Ως εκ τούτου η επιβολή χρηματοδότησης συγκεκριμένων φορέων ακόμα και για δράσεις που περιγράφονται στο ΣΔΛΑΠ δεν είναι δόκιμη.

- ***Νέο Μέτρο M13...030..: Γενικό Σχέδιο Άρδευσης - MasterPlan Άρδευσης με φορείς υλοποίησης τους ΤΟΕΒ και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (κατ' αντιστοιχία με τα***

MasterPlan των ΔΕΥΑ και Δήμων) που θα αφορά σε ενίσχυση των ΤΟΕΒ για εκπόνηση Γενικού Σχεδίου Άρδευσης και θα περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- i. αποτύπωση των υδροληψιών – δικτύων-εκτάσεων άρδευσης*
- ii. εντοπισμό απωλειών δικτύου*
- iii. εντοπισμό των υδατικών πόρων για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών*
- iv. μέτρα διαχείρισης αρδευτικού νερού κλπ*

Απάντηση:

Αντίστοιχη πρόταση διατυπώθηκε και στην με α.π. 444507/29.12.2023 γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης, (βλ α/α 8 σημείο Γ5) η οποία έγινε αποδεκτή.

- **Νέο Μέτρο M13..030..:** Μέτρο που θα αφορά στην εκπόνηση μελετών ακριβούς οριοθέτησης ζωνών υφαλμύρισης με προϋπολογισμό 500.000 ευρώ και με φορείς υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων και την Περιφέρεια Κρήτης.

Απάντηση:

Γίνεται αποδεκτή η πρόταση της ΔΥ Κρήτης. Στο Οριστικό Σχέδιο και τα Παραρτήματά του, θα ενταχθεί το Μέτρο με κωδικό M13Σ0804: Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση και Φορέα υλοποίησης τη ΔΥ Κρήτης. Τα ΥΥΣ που αφορά το συγκεκριμένο μέτρο είναι τα ακόλουθα

ΥΥΣ		Ταξινόμηση	
Κωδικός	Όνομα	Ποιοτική	Ποσοτική
ΕΛ1300021	ΥΥΣ Κισσάμου	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300052	ΥΥΣ ΒΑ Ηρακλείου	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300064	ΥΥΣ Κέρης - Τυλίσου	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ1300072	ΥΥΣ Β. Ηρακλείου	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ1300082	ΥΥΣ Παράκτιο Τυμπακίου	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ1300121	ΥΥΣ Ιεράπετρας - Κεντρίου	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300122	ΥΥΣ Παχειάς Άμμου – Καλού Χωριού	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300144	ΥΥΣ Γούδουρα	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ1300161	ΥΥΣ Φοινικόδασους Βάι	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300162	ΥΥΣ Μονής Τοπλού – Παλαιοκάστρου – Ξηροκάμπου	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300270	ΥΥΣ Γαύδου	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300312	ΥΥΣ Παράκτιο Ηρακλείου – Γουβών – Χερσονήσου	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ1300323	ΥΥΣ Παράκτιο Ακρωτηρίου Σούδας	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ1300116	ΥΥΣ Σισίου – Μιλάτου – Ελούντας	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
ΣΥΝΟΛΑ	14 ΥΥΣ	-	-

Η πρόβλεψη του υπόψη μέτρου, δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

- **Νέο μέτρο M13..160...:** «Σχέδιο Δράσης για την προστασία του παράκτιου υδατικού συστήματος του Όρμου της Ελούντας», νέο μέτρο ειδικά για τον Όρμο της Ελούντας, ένα παράκτιο υδατικό σύστημα που δέχεται έντονες πιέσεις λόγω τουριστικής ανάπτυξης με προϋπολογισμό 150.000 ευρώ και φορείς υλοποίησης Διεύθυνση Υδάτων Α.Δ. Κρήτης και Περιφέρεια. Έχει από καιρού αποσταλεί από την Υπηρεσία μας στη Γενική Δ/ση Υδάτων

Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος το με αρ. πρωτ. Οικ.2690/14-11-2022 έγγραφο με αναλυτική περιγραφή του Μέτρου.

Απάντηση:

Το ανωτέρω μέτρο ήδη είχε περιληφθεί στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Προγράμματα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους» το οποίο ήταν διαθέσιμο κατά τη διαβούλευση του Προσχεδίου και της ΣΜΠΕ (μέτρο Μ13Σ1609). Εκ παραδρομής δεν είχε ενταχθεί στον αντίστοιχο πίνακα του προσχεδίου και στις αναφορές της ΣΜΠΕ και θα περιληφθεί στο Οριστικό Σχέδιο με τον προϋπολογισμό και τους φορείς υλοποίησης που προτείνεται στην ανωτέρω παρατήρηση. Η συμπερίληψη του μέτρου αυτού στο πρόγραμμα μέτρων δεν διαφοροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων από το ΣΔΛΑΠ όπως έχει πραγματοποιηθεί στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλει τα συμπεράσματα αυτής.

- **Νέο μέτρο Μ13..160...: ειδική εκπαίδευση υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Υπαλλήλων της Περιφέρειας σε σχέση με: Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και διαχείριση-ανάλυση δεδομένων, ανάλυση και διαχείριση Ειδικών Υδρογεωλογικών μελετών με ανάπτυξη μοντέλων, ανάλυση και διαχείριση Μελετών Τρωτότητας, εκπαίδευση στη διαχείριση και εκτίμηση Κινδύνου. Προϋπολογισμός 30.000 ευρώ και φορείς υλοποίησης ΥΠΕΝ, Διεύθυνση Υδάτων Α.Δ. Κρήτης και Περιφέρεια.**
- **Νέο μέτρο Μ13..160...: Μέτρο που θα αφορά στην επικαιροποίηση των δεδομένων των αδειοδοτημένων υδροληψιών και ψηφιοποίηση του αρχείου της Διεύθυνσης Υδάτων με φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων και προϋπολογισμό 30.000 ευρώ.**

Απάντηση:

Το πρόγραμμα μέτρων αφορά σε δράσεις για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ όπως αποτυπώνονται στο ΣΔΛΑΠ δράσεις επιμόρφωσης επί τεχνικών θεμάτων που δεν άπτονται άμεσα με θέματα της Οδηγίας και λοιπές οργανωτικές και επιχειρησιακές δράσεις υπηρεσιών καλύπτονται από άλλες διοικητικές δομές και δεν κρίνεται σκόπιμο να εντάσσονται στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

- **Νέο μέτρο Μ13..160...: Μέτρο που θα αφορά την εκπόνηση τεχνικών προδιαγραφών για επεμβάσεις σε επιφανειακά υδατικά συστήματα με λύσεις βασισμένες στη φύση (Nature Based Solutions), λόγω του ειδικού καθεστώτος των ποταμών στην Κρήτη (μικρά υδατορέματα-διαλείπουσας ροής-σύνδεση με μικρούς υγροτόπους). Απαραίτητο μέτρο για την προστασία των ποταμίων υδατικών συστημάτων για περιπτώσεις αποκατάστασης ή και διευθέτησής τους, ως βασική εναλλακτική πρόταση σε σχέση με τις έως τώρα προτεινόμενες λύσεις. Προϋπολογισμός 30.000 ευρώ και φορείς υλοποίησης ΥΠΕΝ, Διεύθυνση Υδάτων Α.Δ. Κρήτης και Περιφέρεια.**

Απάντηση:

Για τη βελτιστοποίηση των ήδη υφιστάμενων παρεμβάσεων στις κοίτες ρεμάτων και ποταμών που έχουν χαρακτηριστεί ως ΙΤΥΣ έχουν ήδη αποτυπωθεί στις παρακάτω εκθέσεις της ΕΕ «Working Group ECOSTAT report on common understanding of using mitigation measures for reaching Good Ecological Potential for heavily modified water bodies - Part 1: Impacted by water storage» <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC103830> , «Working Group ECOSTAT report on common understanding of using mitigation measures for reaching Good Ecological Potential for heavily modified water bodies - Part 2: Impacted by flood protection structures» <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110957> και «Working Group ECOSTAT report on common understanding of using mitigation measures for reaching Good Ecological Potential

for heavily modified water bodies - Part 3: Impacted by drainage schemes»
<http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110959>

Οι ανωτέρω προτάσεις έχουν ενταχθεί στα Μέτρα Μετριασμού της Ελληνικής Βιβλιοθήκης για την επίτευξη του ΚΟΔ σε ΙΤΥΣ βάσει της οποίας έχει διαμορφωθεί το Βασικό Μέτρο M13B0907 «Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα» που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

Μελλοντικές δράσεις/παρεμβάσεις σχετικά με την αποκατάσταση/διευθέτηση ρεμάτων εξετάζονται στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας. Στο πλαίσιο αυτό η ανωτέρω πρόταση για τη διατύπωση Τεχνικών Προδιαγραφών για την εξέταση λύσεων βασισμένων στη φύση (Nature Based Solutions), σε σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις αποκατάστασης/διευθέτησης ρεμάτων θα μπορούσε να εξεταστεί κατά την Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του ΥΔ.

Κατά τα ανωτέρω δεν κρίνεται σκόπιμη οποιαδήποτε σχετική διαφοροποίηση στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ όπως εξετάστηκε στην οικεία ΣΜΠΕ.

✓ *Γενικές παρατηρήσεις:*

- *θα πρέπει να αναγραφεί σαφώς ότι στα θέματα κατάρτισης/συντονισμού/υλοποίησης του ΣΔΛΑΠ θα πρέπει να τεθεί ως προτεραιότητα η στελέχωση των Δημοσίων Υπηρεσιών όπως και η εξασφάλιση πόρων για την υλοποίηση των μέτρων του ΣΔΛΑΠ,*
- *θα πρέπει να συμπληρωθεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Επιφανειακών και Υπόγειων ΥΣ με σημεία παρακολούθησης, δεδομένου ότι τα υφιστάμενα σημεία παρακολούθησης είναι εξαιρετικά λίγα για την ανάλυση των τάσεων και την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την ποιοτική και ποσοτική παρακολούθηση των υδατικών συστημάτων. Κατά το ίδιο θα πρέπει να διευκρινιστεί ο αριθμός και η κατανομή των υφιστάμενων σημείων παρακολούθησης (σε διαφορετικά σημεία του Προσχεδίου αναφέρονται διαφορετικοί αριθμοί των σημείων παρακολούθησης). Πέραν αυτού, θα πρέπει να υπάρχει στενή συνεργασία μεταξύ των φορέων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και των Διευθύνσεων Υδάτων ιδίως για περιπτώσεις όπου βαρέα μέταλλα ή ουσίες προτεραιότητας ανιχνεύονται σε όρια ανώτερα των οριζόμενων από τη Νομοθεσία, ώστε έγκαιρα να επαναλαμβάνονται δειγματοληψίες για τη διαπίστωση ρύπανσης-μόλυνσης και την έγκαιρη μείωση-απάλειψη των αιτιών της,*
- *η πλήρωση και αναπλήρωση των κολυμβητικών δεξαμενών με νερό από γεωτρήσεις με υφάλμυρο νερό ή από το δίκτυο ύδρευσης επιβαρύνει κατά πολύ τους υδροφορείς με προβλήματα υφαλμύρινσης και επιδεινώνει το φαινόμενο αυτό. Θα πρέπει να τεθεί το νομοθετικό πλαίσιο ώστε να προκρίνεται η χρήση θαλασσινού νερού μέσω βαθιών γεωτρήσεων για την πλήρωση και αναπλήρωση των κολυμβητικών δεξαμενών με την κατάθεση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης που θα καθορίζει τα τοπικά χαρακτηριστικά του υπόγειου υδροφορέα.*

Απάντηση:

Οι ανωτέρω γενικές παρατηρήσεις είτε ρυθμίζονται από άλλες διοικητικές διαδικασίες του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργείου είτε είναι δυνατό να ρυθμιστούν με κανονιστικές πράξεις επιβολής μέτρων και περιορισμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ.3 του ν.3199/2003 όπως ισχύει και δεν κρίνεται σκόπιμο να περιληφθούν στο ΣΔΛΑΠ. Όσον αφορά στο Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Επιφανειακών και Υπόγειων ΥΣ με σημεία παρακολούθησης, σχετικές διευκρινίσεις έχουν δοθεί σε αντίστοιχη παρατήρηση της με α.π. 444507/29.12.2023 γνωμοδότηση του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης (α/α 8 παραπάνω).

Οι σχετικές παρατηρήσεις δεν διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων και τα τελικά συμπεράσματα της ΣΜΠΕ.

Πλέον των ανωτέρω γνωμοδοτήσεων κοινοποιήθηκε από τη ΔΙΠΑ το από 13^η Μαρτίου 2024 σχόλιο επί της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ 11 ΥΔ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ της Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας το οποίο έλαβε ηλεκτρονικά η ΔΙΠΑ και συνυπογράφουν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις: ANIMA- Σύλλογος Προστασίας και Περίθαλψης Άγριας Ζωής, Δράση για την Άγρια Ζωή, Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, ΚΑΛΛΙΣΤΩ, Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, ΟΖΟΝ Μη Κυβερνητική Οργάνωση, ΡΟΗ-Σύλλογος Πολιτών υπέρ των ρεμάτων. Το σχόλιο αναφέρεται στην διαδικασία που περιγράφεται στο κεφάλαιο 8.5 του ΣΔΛΑΠ για τη δυνητική εφαρμογή του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για νέα και προγραμματιζόμενα έργα.

Το σχόλιο δεν αφορά σε γνωμοδότηση στο πλαίσιο της διαδικασίας της ΣΜΠΕ αλλά την άποψη των ανωτέρω φορέων και αναφέρεται στην ακόλουθη πρόβλεψη του Προσχεδίου: «*ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 του παρόντος (στο βαθμό που απαιτούνται όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά). Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων βεβαιώνει την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων. Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής τέθηκε σε ισχύ από την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ*».

Στο σχόλιο ζητείται η απάλειψη της σημείωσης αυτής δεδομένου ότι όπως αναφέρεται στο σχόλιο : «για πρώτη φορά η δυνατότητα εκ των υστέρων (*ex post*) χορήγησης της εξαίρεσης του άρθρου 4.7 με αίτημα του φορέα του έργου «για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος». Πρόκειται για παρέκκλιση από τη γενικώς ισχύουσα διαδικασία, που απαιτεί σε περίπτωση υποβάθμισης ενός υδατικού συστήματος η εξαίρεση αυτή να χορηγείται ήδη κατά το στάδιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατόπιν σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, να καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ του έργου και η σχετική απόφαση να διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ».

Απάντηση:

Για το ανωτέρω σχόλιο σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η διαδικασία υπαγωγής ή όχι στο άρθρο 4.7 για νέα ή προγραμματιζόμενα έργα είχε διατυπωθεί ήδη από την εγκεκριμένη 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ χωρίς να διευκρινίζεται ο χρόνος διενέργειας της διαδικασίας αυτής. Σύμφωνα με την 1η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης ήταν ανεξάρτητη από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και απαιτούσε ξεχωριστή διοικητική πράξη από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Επίσης αναφερόταν ρητά στην 1η Αναθεώρηση ότι η διαδικασία αυτή ίσχυε από την έγκρισή της και εφαρμοζόταν σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία έως την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης δεν είχε κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτούνταν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, δεν είχε κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Σύμφωνα με τη 2^η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης της τυχόν εφαρμογής του άρθρου 4.7 ως αποτέλεσμα νέων και προγραμματιζόμενων έργων εντάσσεται στη διαδικασία της περιβαλλοντικής

αδειοδότησης έργων με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και του χρόνου που απαιτείται για την ωρίμανση έργων καθώς και για την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης προγραμματιζόμενων έργων. Με τον τρόπο αυτό η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων βελτιστοποιείται και αναβαθμίζεται η αποτελεσματικότητα της διοικητικής διαδικασίας ωρίμανσης και υλοποίησης έργων υποδομής. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για έργα Εθνικής σημασίας ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να είναι διαφορετικές σε σχέση με τα λοιπά έργα (πχ τα ταμεία χρηματοδότησης μπορεί να ζητούν ειδικά στοιχεία πριν την περιβαλλοντική αδειοδότηση), θεωρήθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα για τα έργα αυτά να εξεταστούν για τυχόν υπαγωγή στο άρθρο 4.7 ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τους και ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητο, μόνο για τα έργα αυτά, και για να μη διαταραχθεί η διαδικασία υλοποίησής τους, να μη διαφοροποιηθεί ριζικά το υφιστάμενο καθεστώς εξέτασής τους για τυχόν υπαγωγή τους στο άρθρο 4.7 και να παραμείνει η δυνατότητα εξέτασής τους ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους όπως ήδη ισχύει και από την 1η αναθεώρηση. Για τον λόγο αυτό προστέθηκε η εν λόγω σημείωση στο κεφάλαιο 8.5 του ΣΔΛΑΠ.

Πλέον των ανωτέρω σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που η τροποποίηση στα μορφολογικά χαρακτηριστικά ενός ΥΣ έχει ήδη επέλθει και έχει μόνιμο χαρακτήρα δεν απαιτείται βάσει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ η εξέταση υπαγωγής στο άρθρο 4.7 αλλά η διερεύνηση χαρακτηρισμού του τροποποιημένου Υδατικού Συστήματος ως ΙΤΥΣ ή όχι βάσει του άρθρου 4.3 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Έτσι, οποιαδήποτε “ex post” διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 δεν είναι απαραίτητη στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ καθώς στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι προβλέψεις του άρθρου 4.3 της Οδηγίας.

Ως εκ τούτου δε θεωρείται σκόπιμο να απαλειφθεί η παράγραφος αυτή η οποία σε κάθε περίπτωση ισχύει από την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης.

Επισημαίνεται ότι η διατύπωση της εν λόγω παραγράφου ενσωματώνεται στο τελικό ΣΔΛΑΠ με μικρές διαφοροποιήσεις οι οποίες προέκυψαν από την επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου και τη βελτιστοποίηση της διατύπωσης ορισμένων προτάσεων. Η νέα διατύπωση η οποία δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ και τα αποτελέσματα της οικείας ΣΜΠΕ είναι η ακόλουθη:

«Για έργα εθνικής σημασίας ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 των επικαιροποιημένων κατευθυντήριων οδηγιών που έχουν εκδοθεί από το ΥΠΕΝ για την εφαρμογή του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (στον βαθμό που απαιτούνται, όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά) και κατατίθεται στην αρμόδια Δ/νση Υδάτων. Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων αξιολογεί την υπαγωγή ή όχι στο άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων.»

Συμπερασματικά, από τις γνωμοδοτήσεις και τα σχόλια που ελήφθησαν κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ αλλά και του προσχεδίου, προκύπτουν μικρές αλλαγές στα κείμενα τεκμηρίωσης (λεκτικές προσαρμογές, διορθώσεις σε αριθμητικά δεδομένα, ενσωμάτωση θεσμικών κειμένων που εκ παραδρομής είχαν παραλειφθεί) και προσαρμογές (λεκτικές διαφοροποιήσεις αλλά και αναδιαμόρφωση των μέτρων) στο Πρόγραμμα Μέτρων που θα ενσωματωθούν στο τελικό ΣΔΛΑΠ.

Οι ανωτέρω προσαρμογές δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ όπως παρουσιάστηκε στην οικεία ΣΜΠΕ και δε μεταβάλλουν τα συμπεράσματα αυτής.

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνεται το Τελικό Πρόγραμμα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων όπως θα ενσωματωθεί στο Οριστικό ΣΔΛΑΠ. Επισημαίνεται ότι κατά την ενσωμάτωσή στο Τελικό ΣΔΛΑΠ ενδέχεται να γίνουν με μικρές λεκτικές διαφοροποιήσεις από την επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου και τη βελτιστοποίηση της διατύπωσης ορισμένων προτάσεων σε σχέση με τις διατυπώσεις και του φορέα υλοποίησης όπως έχουν παρουσιαστεί στο Προσχέδιο. Οι διαφοροποιήσεις αυτές δεν μεταβάλλουν την ουσία των μέτρων, δεν συνεπάγονται αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και δε μεταβάλλουν τα συμπεράσματα της οικείας ΣΜΠΕ.

Οι αλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά και τους στόχους του Προγράμματος Μέτρων, ούτε τους γενικούς στόχους του Σχεδίου και θα ληφθούν υπόψη κατά την οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών **Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)**.

Καθώς η ΣΜΠΕ αξιολογεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του Σχεδίου ως προς τις γενικές του κατευθύνσεις και τους στόχους και τις επιπτώσεις του Προγράμματος Μέτρων, σε προγενέστερο επίπεδο σχεδιασμού από αυτό των μεμονωμένων έργων και δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Σχεδίου, προκύπτει ότι οι τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν από την διαδικασία της διαβούλευσης σύμφωνα με τα ανωτέρω, δε μεταβάλλουν την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Σχεδίου, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

Τέλος, οι όποιες αλλαγές στα Μέτρα, δεν επιβαρύνουν με δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που εξετάστηκαν στο Υδατικό Διαμέρισμα, κατά συνέπεια δεν απαιτείται τροποποίηση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της ΣΜΠΕ. Οι λοιπές επισημάνσεις που αφορούν σε συμπληρώσεις - διορθώσεις του αναφερόμενου θεσμικού πλαισίου, σε φορείς υλοποίησης κλπ., θα ληφθούν υπόψη, όπου απαιτείται, κατά την οριστικοποίηση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών **Κρήτης (ΕΛ13)**.

Πίνακας: Τελικό Πρόγραμμα μέτρων όπως προέκυψε από τη διαβούλευση του ΣΔΛΑΠ και της οικείας ΣΜΠΕ

Δράσεις σε εφαρμογή ενωσιακών Οδηγιών
Β011 Συνέχιση της παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ.
Β012 Επικαιροποίηση του Μητρώου Ακτών Κολύμβησης
Β021 Κατάρτιση /θεσμοθέτηση Σχεδίων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 που εξαρτώνται άμεσα από το νερό, με ειδική αναφορά σε θέματα διαχείρισης υδάτων.
Β022 Παρακολούθηση/αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των εξαρτώμενων από το νερό οικοτόπων και ειδών στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.
Β031 Παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας
Β051 Τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εντάσσονται στις διατάξεις της ΟΠΥ
Β061 Συστηματική παρακολούθηση των επιπέδων των νιτρικών στα ΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση.
Β071 Ορθολογική χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων
Β081

Τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της ΟΠΥ.
Β091 Κατάρτιση ΚΥΑ σχετικά με μέτρα, όρους και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της υλός που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΟΚ και σε αντικατάσταση της ΚΥΑ 80568/4225/1991 και προώθηση δράσεων σχετικών με την ασφαλή διάθεση της επεξεργασμένης υλός.
Β0101 Ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας
Β0102 Ενίσχυση δράσεων ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων επεξεργασίας και αποχέτευσης λυμάτων.
Βασικά μέτρα
M13B0204 Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος) επί των γενικών κανόνων κοστολόγησης
M13B0301 Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)
M13B0302 Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών
M13B0303 Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων
M13B0304 Επενδύσεις για εξοικονόμηση ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
M13B0305 Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιέργειών για ιδιωτικές υδροληψίες
M13B0308 Επικαιροποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας
M13B0401 Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα
M13B0402 Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ανθρώπινης κατανάλωσης και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας
M13B0403 Προστασία υδροληπτικών έργων ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα
M13B0501 Περιορισμοί, όροι και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος σε: α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση β) στη ζώνη προστασίας II των έργων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν πάροχοι υπηρεσιών ύδατος ύδρευσης, γ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων δ) ΥΥΣ παράκτιας ζώνης με προβλήματα υφαλμύρισης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτου προελεύσεως
M13B0601 Διερεύνηση/Καθορισμός των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρισης.
M13B0701 Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων
M13B0702 Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και ανάπτυξη εργαλείων για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων σε επιφανειακά ΥΣ
M13B0704

Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας
M13B0705 Κατάρτιση κανόνων προστασίας καταβοθρών
M13B0801 Βιολογική γεωργία
M13B0803 Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ
M13B0902 Προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων
M13B0905 Προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης φερτών υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων
M13B0906 Παρακολούθηση, καταγραφή και αποκατάσταση παράκτιας διάβρωσης
M13B0907 Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα
Συμπληρωματικά Μέτρα
M13Σ0201 Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ
M13Σ0202 Πρόσθετα περιοριστικά διοικητικά μέτρα
M13Σ0203 Μέτρα ελέγχου/ εξοικονόμησης υδάτων σε περιοχές με θερμοκηπιακές καλλιέργειες
M13Σ0204 Προστασία παρόχθιας βλάστησης υδατορεμάτων, λιμνών και υγροτόπων
M13Σ0801 Αντιμετώπιση αρτεσιανών γεωτρήσεων
M13Σ0802 Αντικατάσταση υφιστάμενων υδρευτικών γεωτρήσεων που αντλούν νερό από ΥΥΣ με κακή ποιοτική ή ποσοτική κατάσταση ή από ΥΥΣ που εμφανίζουν τοπική ποιοτική επιβάρυνση, με νέες γεωτρήσεις, σε παραπλήσιους υδροφορείς με καλή ποιοτική ή ποσοτική κατάσταση
M13Σ0803 Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου αναρρύθμισης της πηγής Αγιάς
M13Σ1501 Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων
M13Σ1503 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα νερού
M13Σ1504 Ενίσχυση δράσεων περιβαλλοντικών προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
M13Σ1601 Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας
M13Σ1604 Εγκατάσταση σταθμών συνεχόμενης καταγραφής της παροχής ποτάμιων ΙΤΥΣ κατάντη φραγμάτων
M13Σ1605 Εκπόνηση ειδικών αναγνωριστικών μελετών σε παράκτια ΥΣ
M13Σ1606 Εκπόνηση Ειδικής Αναγνωριστικής μελέτης στο μεταβατικό ΥΣ Ταυρωνίτης
M13Σ1609 Σχέδιο Δράσης Παρακολούθησης και Προστασίας του Όρμου της Ελούντας
M13Σ1610 Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση.
M13Σ1701 Προσδιορισμός κατώτατης στάθμης φυσικών λιμνών

M13Σ1702

Σύνταξη /Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Άρδευσης (Masterplan)

3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

3.1 Αξιολόγηση Απαντήσεων Ερωτηματολογίου Διαβούλευσης επί του Προσχεδίου 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ

Στην ημερίδα που διοργανώθηκε στο Ηράκλειο συμπληρώθηκαν 8 ερωτηματολόγια. Από την αξιολόγηση των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν, προέκυψαν τα εξής κύρια συμπεράσματα:

- Το κύριο μέσο ενημέρωσης των εμπλεκόμενων ήταν η πρόσκληση από e-mail σε ποσοστό 62.5%. Ενώ ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσης για τα λοιπά υποστηρικτικά κείμενα του Σχεδίου Διαχείρισης ήταν η αποστολή πληροφοριών μέσω από e-mail 75%.
- Το 87,5% δηλώνει πως η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης έχει συνδράμει στη βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων.
- Ως κύρια ζητήματα διαχείρισης ύδατος στην περιοχή, αξιολογήθηκαν:
 - ✓ Εξοικονόμηση υδατικών πόρων με έργα βελτίωσης των υποδομών (αντικατάσταση υδρευτικών και αρδευτικών δικτύων, ανακύκλωση, κλπ.)
 - ✓ Αντιμετώπιση ποιοτικής υποβάθμισης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, παράκτια)
 - ✓ Αντιμετώπιση ποιοτικής υποβάθμισης των υπόγειων υδατικών συστημάτων
 - ✓ Προστασία και διατήρηση προστατευόμενων υδατικών συστημάτων
- Οι κατηγορίες πιέσεων που κυρίως θεωρήθηκαν ότι συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής
 - ✓ Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ
 - ✓ Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες
 - ✓ Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη
 - ✓ Διαρροές από ΧΑΔΑ/ΧΥΤΑ
 - ✓ Γεωργικές δραστηριότητες.
- Από τα προτεινόμενα μέτρα, η πλειοψηφία συμφωνεί σχεδόν σε όλα. Διαφωνία καταγράφηκε στα παρακάτω:
 - ✓ Μείωση αριθμού ΔΕΥΑ μέσω μείωσης του αριθμού τους και επέκτασης των ορίων αρμοδιότητά τους.
 - ✓ Εξορθολογισμός της κοστολόγησης του νερού ύδρευσης και εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης που εξασφαλίζουν την πλήρη ανάκτηση του κόστους του νερού ύδρευσης.
 - ✓ Υιοθέτηση αυστηρότερων ορίων ποιότητας σε ποτάμια και λίμνες που απαιτούν πιθανώς καλύτερη επεξεργασία λυμάτων.
 - ✓ Εξορθολογισμός της κοστολόγησης του νερού άρδευσης και εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης που ενισχύουν τα επίπεδα ανάκτησης κόστους του νερού άρδευσης.

3.2 Αξιολόγηση Εισερχομένου Υλικού Διαβούλευσης (Παρατηρήσεις, Προτάσεις, Σχόλια)

Οι παρατηρήσεις που επικοινωνήθηκαν μέσω e-mails και της διαδικτυακής σελίδας δίνονται στην Παρ. 2.5 με τις ανάλογες διευκρινίσεις.

Τα σχόλια που επικοινωνήθηκαν μέσω της σελίδας διαβούλευσης, συμπεριλαμβάνονται όλα στο αναρτημένο προσχέδιο και όχι σε κάποιο υποστηρικτικό κείμενο. Δεδομένου όμως της συσχέτισης του κειμένου του Προσχεδίου με τα επιμέρους κείμενα, δύο (2) σχόλια αναφέρονται στις πιέσεις και στην

οικονομική ανάλυση, ένα (1) στην ταξινόμηση ΕΥΣ και ένα (1). Οι διευκρινίσεις που δίνονται για αυτά παρουσιάζονται στο κεφ. 2.5.2

Σε ότι αφορά στα μέτρα, οι παρατηρήσεις ελήφθησαν υπόψη και κατά τη διάρκεια της συνάντησης Εργασίας στην Αθήνα σχετικά με την κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων (βλ. Παρ. 2.6.1).

3.3 Αξιολόγηση Γνωμοδοτήσεων ΣΜΠΕ

Κατά τη διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ εστάλησαν 18 γνωμοδοτήσεις από αρμόδιους φορείς και έγιναν σχόλια από περιβαλλοντικές οργανώσεις. Σχόλια που περιλαμβάνονταν στις γνωμοδοτήσεις αφορούσαν ενίοτε και το περιεχόμενο του προσχεδίου του ΣΔΛΑΠ και των αναλυτικών κειμένων τεκμηρίωσης που δημοσιοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης και ήταν επικεντρωμένα κυρίως σε συστάσεις για δεδομένα που αξιοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση των πιέσεων, σε θέματα ένταξης ΥΣ στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών, σε θέματα που σχετίζονται με την ταξινόμηση της κατάσταση των ΥΣ και σε θέματα που σχετίζονται με το πρόγραμμα μέτρων. Κατά τη διαδικασία αυτή προέκυψαν διορθώσεις που ενσωματώνονται στο τελικό ΣΔΛΑΠ και αναδιαμορφώθηκε το πρόγραμμα μέτρων που τελικά περιλαμβάνεται σε αυτό. Αναλυτικά οι επιμέρους διαφοροποιήσεις δίνονται στο κεφάλαιο 2.7.2

4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

4.1 Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση

Τα βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση αφορούσαν γενικά στα ακόλουθα:

- Ταξινόμηση κατάστασης ΥΥΣ και ΕΥΣ
- Δίκτυο σταθμών παρακολούθησης
- Ζητήματα οικονομικής ανάλυσης
- Επιμέρους ζητήματα που αφορούσαν συγκεκριμένες κατηγορίες πιέσεων
- Διαμόρφωση προγράμματος μέτρων

Από όλα τα στάδια της διαβούλευσης, συμπερασματικά, συζητήθηκαν τα παρακάτω βασικά θέματα:

- Ταξινόμηση κατάστασης ΥΥΣ και ΕΥΣ
- Σημασία της καλής χρήσης του νερού και της ανάλυσης του κόστους
- Λειτουργική υποστήριξη των παρόχων υπηρεσιών ύδατος αναφορικά με την καταγραφή στοιχείων και δεδομένων και ο απαραίτητος συντονισμός από την ΓΔΥ
- Στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν από τις δειγματοληψίες, μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, ανάγκη για περισσότερες μετρήσεις
- Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση υπόγειων υδατικών συστημάτων χωρίς σημεία μέτρησης στο ΕΔΠ
- Περιορισμός της υφαλμύρισης
- Η δυσκολία για την καταγραφή και τον έλεγχο των πραγματικών απολήψεων από επιφανειακά και υπόγεια σώματα
- Συμπληρωματική λειτουργία του ΕΔΠ με τοπικά προγράμματα παρακολούθησης της ποσότητας και της ποιότητας των νερών.
- Ζητήματα αδειοδότησης πιθανά ρυπογόνων δραστηριοτήτων.

4.2 Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση

Η διαδικασία της διαβούλευσης σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας, που προβλέπουν μια σειρά δράσεων ώστε να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων στο σύνολο της διατιθέμενης πληροφορίας με στόχο την ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης.

Τα **βασικά συμπεράσματα** που προκύπτουν, ως προς τη διαδικασία, είναι τα εξής:

- Ικανοποιητική συμμετοχή των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης
- Ικανοποιητική συμμετοχή πολιτών
- Υψηλός βαθμός περιβαλλοντικής ευαισθησίας για τους υδατικούς πόρους
- Η διαδικασία της διαβούλευσης ανέδειξε διάφορα σημεία / προβλήματα / ελλείψεις που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης, κατέδειξε την ανάγκη αναθεώρησης και εν τέλει συνέβαλε στην οριστική διαμόρφωση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ ΕΛ13.

Συνοπτικά οι αλλαγές / συμπληρώσεις / προσθήκες που περιλαμβάνονται στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης αφορούν στην επικαιροποίηση δεδομένων που παρουσιάζονται στο Σχέδιο Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία που διατέθηκαν ή/και επισημάνσεις που τέθηκαν υπόψη κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης. Τα δεδομένα αυτά αφορούν κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τις πιέσεις, την κατάσταση των ΥΣ και **κυρίως την τελική διαμόρφωση του Προγράμματος Μέτρων που περιλαμβάνει:**

- την αναδιατύπωση συγκεκριμένων μέτρων σχετικά με τη συγκεκριμενοποίηση/ εξειδίκευση περιορισμών αλλά και δράσεων που ορίζονται σε αυτά,
- τη διόρθωση των φορέων υλοποίησης των μέτρων,

- τη διαφοροποίηση στην περιγραφή ορισμένων μέτρων ώστε να συμπεριλάβουν δράσεις οι οποίες ήδη προγραμματίζονται από τους φορείς υλοποίησης ή/και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία,
- την εισαγωγή στοχευμένων συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη συγκεκριμένων και τοπικά σημαντικών στόχων διαχείρισης, επαύξησης της υφιστάμενης γνώσης και βελτίωσης των περιβαλλοντικών και υδατικών συνθηκών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΑΡΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 28/11/2023

- 1) ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
- 2) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, σας προσκαλούν στην Ημερίδα με θέμα:

2^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (EL13)

 Τρίτη, 28 Νοεμβρίου - Ώρα προσέλευσης: 9:30 π.μ.

 Ηράκλειο, Κρήτη: Κτήριο Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (Αίθουσα Διαχείρισης Κρίσεων), Πλατεία Κουντουριώτη

 Διαδίκτυα

ΗΜΕΡΙΔΗ ΑΕ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΣΤΡΟΒΙΛΙΝΟΥ ΠΑΝΟΡΑΜΟΥ ΑΕ

Χρυσάνθος Κωστακόος
Γεωπόλυο

Αίθρ Μπεκουρασίου
Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ,
Μαγνητικός Περιβάλλοντος Οπκ. ΜSc

Ευρωπαϊκή Ένωση
Παράκληση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

«Διαβούλευση 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)»

Ηράκλειο Κρήτης, 28.11.2023

Κτήριο Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (Αίθουσα Διαχείρισης Κρίσεων), Πλ. Κουντουριώτη

-
- 09:30 Προσέλευση - Εγγραφές
 - 10:00 Έναρξη - Χαιρετισμοί
 - 10:10 2η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης
Γενική Διεύθυνση Υδάτων
 - 10:30 Σύνοψη 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης,
Τάσος Βαρβέρης
 - 10:45 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα – Προστατευόμενες Περιοχές,
Λίζα Μπενσασσών
 - 11:00 Ανάλυση Ανθρωπογενών Πίεσεων και Επιπτώσεών τους στα Υδατικά Συστήματα –
Ανάγκες ύδατος και υδατικοί πόροι,
Λίζα Μπενσασσών, Χρύσανθος Κωστάκος, Σοφία Φώτη, Τάσος Βαρβέρης
 - 11:20 Κατάσταση Επιφανειακών και Υπογείων Υδατικών Συστημάτων,
Τάσος Βαρβέρης, Σοφία Φώτη
 - 11:50 Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος,
Παναγιώτης Βλάχος
 - 12:10 Διάλειμμα
 - 12:30 Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων,
Τάσος Βαρβέρης, Σοφία Φώτη, Λίζα Μπενσασσών, Χρύσανθος Κωστάκος
 - 13:00 Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης,
Λίζα Μπενσασσών
 - 13:15 Ερωτήσεις επί των εισηγήσεων
 - 13:45 Τοποθετήσεις – Παρεμβάσεις
 - 14:15 Συζήτηση - Συμπεράσματα

Ερωτηματολόγιο
Διαβούλευσης

Κ/Σ 2^η Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 2ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (EL13) Σύντομο Ερωτηματολόγιο

Παρακαλούμε διαθέστε λίγα λεπτά για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Με τον τρόπο αυτό μας βοηθάτε να εντοπίσουμε σημαντικά ζητήματα διαχείρισης της περιοχής σας και να οργανώσουμε σωστά τη διαδικασία διαβούλευσης.

* Υποδεικνύει απαιτούμενη ερώτηση

Προσωπικά στοιχεία

Παρακαλώ επιλέξτε αν είστε:

- Φορέας
- Φυσικό πρόσωπο

Στοιχεία φορέων

Παρακαλώ συμπληρώστε τις παρακάτω ερωτήσεις. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων σας έχει πρωταρχική σημασία. Για το λόγο αυτό λαμβάνουμε τα κατάλληλα μέτρα για να προστατέψουμε τα προσωπικά δεδομένα που επεξεργαζόμαστε και να διασφαλίσουμε ότι η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται πάντοτε σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που τίθενται από το νομικό πλαίσιο, δηλαδή τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (General Data Protection Regulation – GDPR). Υποβάλλοντας το ερωτηματολόγιο αποδέχεστε την επεξεργασία των δεδομένων αυτών.

Όνοματεπώνυμο:

Η απάντησή σας _____

Όνομα Φορέα / Οργανισμού

Η απάντησή σας _____

Διεύθυνση:

Η απάντησή σας _____

Αρ. Τηλεφώνου:

Η απάντησή σας _____

Αρ. Φαξ:

Η απάντησή σας _____

E-mail:

Η απάντησή σας _____

Επιθυμείτε να ενημερώνεστε για τις δράσεις μας;

- Ναι
- Όχι

Στοιχεία φυσικών προσώπων

Παρακαλώ

συμπληρώστε τις παρακάτω ερωτήσεις. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων σας έχει πρωταρχική σημασία. Για το λόγο αυτό λαμβάνουμε τα κατάλληλα μέτρα για να προστατέψουμε τα προσωπικά δεδομένα που επεξεργαζόμαστε και να διασφαλίσουμε ότι η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται πάντοτε σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που τίθενται από το νομικό πλαίσιο, δηλαδή τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (General Data Protection Regulation – GDPR). Υποβάλλοντας το ερωτηματολόγιο αποδέχεστε την επεξεργασία των δεδομένων αυτών.

Όνοματεπώνυμο:

Η απάντησή σας _____

Για φυσικά πρόσωπα – παρακαλώ συμπληρώστε την ηλικιακή κατηγορία που ανήκετε βάζοντας x όπου ταιριάζει

- <25
- 25-45
- 45-65
- >65

Επάγγελμα

Η απάντησή σας _____

Περιοχή διαμονής ή καταγωγής

Η απάντησή σας _____

Επίπεδο μόρφωσης

- Μεταπτυχιακό Πανεπιστημίου ή ανώτερο
- Πτυχίο Πανεπιστημίου
- Λύκειο
- Γυμνάσιο
- Δημοτικό

Επιθυμείτε να ενημερώνεστε για τις δράσεις μας;

- Ναι
- Όχι

E-mail:

Η απάντησή σας _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Γνωρίζετε την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ);

- Ναι
- Όχι

Χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (<http://wfdver.ypeka.gr/el/home-gr/>);

- Ναι
- Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης;

- Καθημερινά
- Λίγες ημέρες την εβδομάδα
- Λίγες ημέρες το μήνα
- Σπάνια

Παρακαλούμε αναφέρετε εάν έχετε κάποιο σχόλιο για τα περιεχόμενά της;

Η απάντησή σας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Πώς ενημερωθήκατε για τη διαβούλευση του Προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;

- Ανάρτηση πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα
- Αποστολή πληροφοριών μέσω email
- Δημοσίευση πληροφοριών στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο
- Μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο
- Άλλο: _____

Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσής σας για διαδικασίες διαβουλεύσεων;

- Ανάρτηση πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα
- Αποστολή πληροφοριών μέσω email
- Δημοσίευση πληροφοριών στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο
- Μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο
- Άλλο: _____

Είχατε λάβει μέρος στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ; *

- Ναι
- Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Ποιος ήταν ο τρόπος συμμετοχής σας στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ ;

Η απάντησή σας _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Γνωρίζετε το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης που εφαρμόζεται στην περιοχή σας;

- Ναι
- Όχι

Πιστεύετε πως η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης έχει συνδράμει στην βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων;

- Ναι
- Όχι
- Άλλο: _____

Παρακαλώ κατατάξτε με βαθμό προτεραιότητας (όπου 1 = ύψιστη προτεραιότητα, 5 = χαμηλότερη προτεραιότητα, κλπ.) τα παρακάτω ζητήματα διαχείρισης ύδατος στην περιοχή σας

	1	2	3	4	5
Κάλυψη αναγκών νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με νέα έργα προσφοράς	☐	☐	☐	☐	☐
Κάλυψη αναγκών παραγωγικών δραστηριοτήτων (γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, τουρισμός) με νέα έργα προσφοράς	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση ποιοτικής υποβάθμισης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, παράκτια)	☐	☐	☐	☐	☐

Περιορισμός
απολήψιμης
ποσότητας ύδατος
από επιφανειακά
υδατικά
συστήματα

Περιορισμός
απολήψιμης
ποσότητας ύδατος
από υπόγεια
υδατικά
συστήματα

Αντιμετώπισης
ποιοτικής
υποβάθμισης των
υπόγειων υδατικών
συστημάτων
(ποτάμια, λίμνες,
λιμνοθάλασσες,
εκβολές ποταμών,
παράκτια)

Εξοικονόμηση
υδατικών πόρων
με έργα βελτίωσης
των υποδομών
(αντικατάσταση
υδρευτικών και
αρδευτικών
δικτύων,
ανακύκλωση, κλπ)

Μη
αδειοδοτημένες
γεωτρήσεις

Κανόνες
κοστολόγησης και
τιμολόγησης
υπηρεσιών ύδατος

Προστασία και
διατήρηση
προστατευόμενων
υδατικών
συστημάτων

Έργα αλλοίωσης
των φυσικών
χαρακτηριστικών
(π.χ. φράγματα,
διευθετήσεις
ποταμών, μικρά
υδροηλεκτρικά
κ.λπ.)

Ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες πιέσεων θεωρείτε ότι συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής σας;

- Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)
- Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ
- Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες
- Βιομηχανικές μονάδες
- Κτηνοτροφικές μονάδες
- Υδατοκαλλιέργειες
- Διαρροές από ΧΑΔΑ/ΧΥΤΑ
- Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες
- Γεωργικές δραστηριότητες
- Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη
- Απολήψεις ύδατος από υπόγεια ΥΣ
- Απολήψεις ύδατος από επιφανειακά ΥΣ
- Απολήψεις ύδατος από έργα ταμίευσης
- Λιμάνια/μαρίνες
- Αλιεία
- Άλλο: _____

Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης; (Παρακαλώ αναφέρετε)

Η απάντησή σας _____

Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Πιστεύετε ότι η ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Συμφωνείτε με τους περιβαλλοντικούς στόχους και τις προτεινόμενες εξαιρέσεις, όπως παρουσιάζονται στο Προσχέδιο;

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ
- Άλλο: _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Πώς εκτιμάτε τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων στην περιοχή σας;

- Πολύ Αποτελεσματικά
- Λίγο Αποτελεσματικά
- Καθόλου αποτελεσματικά
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

Σας είναι κατανοητό το Πρόγραμμα Μέτρων που περιλαμβάνεται στο Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

Τα βασικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε εφαρμογή Νομοθεσίας (ευρωπαϊκής και εθνικής) και σε άλλα θεσμικά μέτρα ενώ έχουν καθολικό χαρακτήρα (αφορούν στο σύνολο των υδατικών συστημάτων του ΥΔ). Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα βασικά μέτρα αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

- Ναι
- Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Ποια επιπλέον βασικά μέτρα θεωρείτε πως θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

Η απάντησή σας _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Τα συμπληρωματικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε συγκεκριμένες προτάσεις/δράσεις ανά υδατικό σύστημα, με βάση τις αναγνωρισμένες πιέσεις. Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα συμπληρωματικά μέτρα αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

- Ναι
- Όχι
- Άλλο: _____

Με ποια από τα παρακάτω προτεινόμενα μέτρα συμφωνείτε και με ποια διαφωνείτε;

	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Προώθηση και υλοποίηση έργων διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης υλός από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	☐	☐
Υιοθέτηση αυστηρότερων ορίων ποιότητας σε ποτάμια και λίμνες που απαιτούν πιθανώς καλύτερη επεξεργασία λυμάτων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για την τήρηση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε ότι αφορά όρια εισομπών σε υδάτινους αποδέκτες (ποτάμια, λίμνες, θάλασσα) και επιβολή προστίμων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για μη αδειοδοτημένες απολήψεις από ποτάμια και λίμνες και επιβολή προστίμων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για παράνομες γεωτρήσεις και επιβολή προστίμων	☐	☐
Έλεγχος απολήψεων υπογείων νερών με πρώτο βήμα την καταγραφή των αντλούμενων ποσοτήτων μέσω υδρομετρητών στις μεγάλες απολήψεις ύδρευσης και βιομηχανίας και στα συλλογικά αρδευτικά δίκτυα.	☐	☐

Εξορθολογισμός της
κοστολόγησης του νερού
ύδρευσης και εφαρμογή
πολιτικών τιμολόγησης που
εξασφαλίζουν την πλήρη
ανάκτηση του κόστους του
νερού ύδρευσης

Εξορθολογισμός της
κοστολόγησης του νερού
άρδευσης και εφαρμογή
πολιτικών τιμολόγησης που
ενισχύουν τα επίπεδα
ανάκτησης κόστους του νερού
άρδευσης

Μείωση αριθμού ΔΕΥΑ μέσω
μείωσης του αριθμού τους και
επέκτασης των ορίων
αρμοδιότητά τους

Σταδιακή, επιλεκτική
μετατροπή συμβατικών
καλλιεργειών σε βιολογικές.

Εκσυγχρονισμός νομοθετικού
πλαισίου ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ και
διατήρησή τους

Διασφάλιση της οικολογικής
παροχής σε όλα τα υφιστάμενα
φράγματα και ταμιευτήρες
άσχετα από τη χρήση τους
(παραγωγή ενέργειας, παροχή
νερού άρδευσης, παροχή νερού
ύδρευσης)

Το επιπλέον κόστος που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων, επιβαρύνει, κατά περίπτωση, τους χρήστες. Θα δεχόσασταν να καλύψετε μέρος αυτού;

- Όχι
- Ναι εάν η συνολική επιβάρυνση του λογαριασμού μου δεν υπερβαίνει το 15%
- Θα μπορούσα να δεχθώ και συνολική επιβάρυνση του λογαριασμού μου μεγαλύτερη από 15%
- Άλλο: _____

Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων που περιλαμβάνονται στο Προσχέδιο καλύπτουν στο σύνολό τους τις ανάγκες της περιοχής σας;

- Απόλυτα
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Καθόλου
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Αν απαντήσατε "μέτρια ή καθόλου" στην προηγούμενη ερώτηση παρακαλώ αιτιολογήστε εν συντομία και καταγράψτε πιθανά μέτρα που θα θέλατε να συμπεριληφθούν:

Η απάντησή σας _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ 2ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης εντοπίζει και προσεγγίζει κύρια ζητήματα/θέματα διαχείρισης των νερών στην περιοχή σας;

- Απόλυτα
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Μη Ικανοποιητικά
- Άλλο: _____

Εάν υπάρχουν ζητήματα/θέματα διαχείρισης που κατά τη γνώμη σας είναι σημαντικά και δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης παρακαλώ αναφέρετε:

Η απάντησή σας _____

Επιθυμείτε να κάνετε κάποια προσθήκη, διόρθωση ή σχόλιο στα αναρτημένα κείμενα της 2ης Αναθεώρησης;

- Ναι
- Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ 2ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

Παρακαλώ αναφέρατε ποια διόρθωση προτείνετε:

Η απάντησή σας _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

Σε ποια/ποιες κατηγορίες θα κατατάσσετε τον εαυτό σας όσον αφορά τη χρήση του νερού;

	Κύρια κατηγορία	Δευτερεύουσα κατηγορία
Οικιακή χρήση	☐	☐
Γεωργική χρήση	☐	☐
Κτηνοτροφική χρήση	☐	☐
Βιομηχανική χρήση	☐	☐
Τουριστική χρήση	☐	☐
Άλλη χρήση (παρακαλώ συμπληρώστε)	☐	☐

Από ποιες πηγές προμηθεύεστε το νερό που χρησιμοποιείτε; (Παρακαλώ προσδιορίστε ανά πηγή τις κατηγορίες χρήσης)

	Πόσιμο	Πόσιμα Κήπου	Αρδευση	Καθαριότητα κτηνοτροφικών μονάδων	Άλλο
Δημοτικό δίκτυο ύδρευσης	☐	☐	☐	☐	☐
ΤΟΕΒ	☐	☐	☐	☐	☐
Ιδιωτική γεώτρηση	☐	☐	☐	☐	☐

Απόληψη από
επιφανειακό
υδάτινο σώμα
(π.χ χείμαρρος,
ρυάκι, λίμνη,
κ.λπ.)

Άλλο

Πιστεύετε ότι το τίμημα για το νερό που καταναλώνετε για την άσκηση της επαγγελματικής σας δραστηριότητας είναι:

- Εύλογο
- Υψηλό
- Δεν πληρώνω καθόλου

Θεωρείτε ότι αποδίδετε στο νερό το σεβασμό που του αναλογεί ως ένας πολύτιμος φυσικός πόρος δύσκολα ανανεώσιμος; Ποια φράση σας εκφράζει καλύτερα;

- Ελέγγω τη χρήση του στο σπίτι και στη δουλειά μου και εφαρμόζω πρακτικές οικονομίας.
- Θέλω να προστατέψω το νερό ως καταναλωτής του, αλλά δεν έχω ενημέρωση για το τι ακριβώς μπορώ να κάνω.
- Δεν έχουμε έλλειψη νερού στην περιοχή μου, και κατά συνέπεια κάνουμε εντατική χρήση του για να μεγιστοποιήσουμε την παραγωγή μας και να διατηρήσουμε υψηλό το επίπεδο διαβίωσης.
- Άλλο: _____

Έχετε κάποιο άλλο σχόλιο σε σχέση με τα ανωτέρω ζητήματα το οποίο δεν έχετε αναφέρει; *

Ναι

Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλιά σας:

Η απάντησή σας

Λήψη συνδέσμου